YIL : 38 SAYI : 4

ADALET DERGİSİ

ADALET BAKANLIĞI TARAFINDAN ÇIKARILIR

MİLLİ KÜTÜPHANE
ANKARA

A N K A R A
Yeni Cezaevi Basımevi
1 9 4 7

237

Adalet Dergisine abone olma ve kitap alma şartları

1 — Adalet Dergisine abone olmak ve Adalet Bakanlığı tarafından bastırılan kitaplardan satın almak istiyenler:

a) Yayım Müdürlüğüne bir mektupla adreslerini ve abone veya kitap isteklerini bildireceklerdir.

b) Kitap veya abone bedelini bulundukları yer mal sandığına yatıracaklar ve karşılığında alacakları (hasılatı müteferrika) makbuzunu ya mektuplarına bağlı olarak gönderecekler, yahut ta oturdukları yer C. Savcılığına teslim edeceklerdir.

c) C. Savcılığı teslim aldığı makbuzu ve istenilen kitap veya aboneyi ve alıcının adresini Adalet Bakanlığına gönderecektir.

d) Kitap ve dergiler ayrıca posta ücreti istenilmeksizin Bakanlık Yayım Müdürlüğünden alıcının adresine yollanacaktır.

e) Adalet Dergisinin kapağında gösterilen kitaplardan başkasını almak istiyenler o kitabın mevcudu olup olmadığını daha önce Yayım Müdürlüğünden sormaları ve ona göre istemeleri lâzımdır.

Dergiye konulması istenilen yazılar doğrudan doğruya Bakanlığa gönderilir. Yazıların Dergiye konulup konulmayacağı bildirilmez ve konulmıyan yazılar geri verilmez. Dergideki yazılarda öne sürülen düşünce ve inanlar yazarların düşünce ve inanlarıdır.

ADALET DERGİSİ

Adalet Bakanlığınca Çıkarılır

Yıl : 38 | Nisan: 1947 | Sayı: 4

İÇİNDEKİLER

İNCELEMELER: Sahife

ARİF ARAS — Satıcının mütemerit müşteriye karşı hakları ve bilhassa ticarî olmıyan satışlarda uygulanan fark nazariyesi 231

JAT ÖZOĞUZ — Şahsî Hak davasının açılması (1) 248

REFİK GÜR — Medeni Kanunun 639 ncu maddesi hakkında bâzı düşuuceler 268

MET HIFZI GÖZÜBÜ-K — Müessir fiil bakımından kulak çehreden sayılabilirmi ? 272

BİBLİYOGRAFYA: 275

İSVİÇRE FEDERAL MAHKEMESİ KARARLARI: 286

AVUKAT STAJYELERI İMTİHANLARININ İCRASI TARZNA DAİR YÖNETMELİK 296

AYIRMA MECLİSİ GENEL KURULUNCA VERİLEN PRENSİP KARARI 298

YARGIÇ VE SAVCILARLA YARDIMCILARININ YÜKSELME DEFTERI 299

239

240

Satıcının mütemerrit müşteriye karşı hakları ve bilhassa ticarî olmıyan satışlarda uygulanan fark nazariyesi.

Yazan:
Roger Secretan
Lausanne Universitesi Hukuk fakültesinde Profesör

Çeviren:
Ferzan Arif Aras
Ankara ikinci Sulh Hukuk Yargıcı

I.—Esas olarak alacaklıya açık olan üç imkân.

1. 1911 senesindeki tadil ile şimdiki 107 ve 109 cu maddeler (Türk borçlar kanunu 106 ve 108) olan 1881 tarihli Borçlar kanunu, 122 ve 124 cü maddelerinde aşağıdaki hükümleri vazediyordu:

122.—*Karşılıklı taahütleri havi bir akitte, âkitlerden biri mütemerrit olduğu takdirde, diğer taraf akitteki vecibelerin ifa edilmesi için münasip bir mehil tâyin eder veya yetkili merci tarafından münasip bir mehlin tâyinini ister ve mehlin hitamında, vecibe yerine getirilmediği takdirde aktin münfesih olacağını bildirir.*

124.—*122 ve 123 cü maddelerde gösterilen hallerde, akitten rücu eden taraf ödeneğinin geri verilmesini ve fazla olarak, diğer tarafın kusurlu olduğunu ıspat ederse, zarar ve ziyan istiyebilir.*

Demekki 1881 sisteminde iki hal vardır: Alacaklı eski şartlarile akdin cebren icrasını veya akdin feshini isteyebilir. Pek tabiî olarak evvel emirde borçlunun mütmerrit olması esastır. [1]

Akdin feshini temin için alacaklının (bu gün de olduğu gibi) ihtardan sonra borçlarını yerine getirebilmesi için evvelâ borçluya münasip bir mehil tâyin etmesi lazımdır, [1]. Bu mehille beraber akdin feshedileceği tehdidi de behemhal bulunmalıdır; alacaklı için başka gidilecek yol yoktur. Tâyin olunan müddetin hitamında, borçlu edasını yerine getirmişse, başkaca ihtara hacet kalmaksızın akit kendiliğinden münfesihtir; akdin geç icrası inkânı kalmamıştır ve tarafların yapmış oldukları edaları mütekabilen iade etmeleri mecburiyeti vardır.

[1] Temerrüdü temin eden 102 ci (T. B. K. 101) maddedeki ihbar ile 107 ci (106) maddedeki münasip mehil tayini bir arada yapılabilir (RO 15 S. 868; 29 II 285: JdT 1904 1 168).

Ayrıca alacaklı borçlunun kusuru olduğunu ispat ederse (ispat külfeti alacaklıya yüklenmiştir) zarar ve ziyana istihkak kesbeder. Bu günkü 109 cu (108) maddenin tahdit ettiği gibi tazminat,„ akdin hükümsüzlüğünden mütevellit" zararın tazminine münhasır değildir; bu tazminat aynı zamanda akit icra edilse idi temin edilecek menfaat ile icra edilmemesinden dolayı kaybolan menfaati de içine alır; akdi fesheden alacaklı, borçlunun kusurile mahrum kaldığı bütün menfaatleri ve bilhasa kârdan mahrumiyetini isteyebilir. [2]

Mantıkî ve basit olan ve umumî hatlarile Fransız hukukundaki sisteme uygun olan bu usul herkesi tatmin ediyordu. Hiç bir kimse, ciddi olarak değiştirilmesini istemiyordu.

2 - Fakat 1881 tarihli Borçlar kanununun tadili sırasında, tasarının yazarları akit feshedilmeksizin zarar ve ziyan talebinin meşruiyetini tanıyan Alman hukukunun tesiri altında kaldılar (BGB madde 326; HGB madde 375).[3]

Bilindiği gibi 1911 tarihli Boçlar kanunu, 109 cu (108) maddesinde, fesih halinde tazminatı "akdin hükümsüzlüğünden mütevellit zararın tazminine„ hasretti, fakat borçlunun kusuru olmadığını ispat külfetini de borçluya yükledi (Bak. 97). Diğer taraftan 107 ci (106) madde, müasip mehlin sonunda alacaklıya üç yoldan birini seçmek hakkını vermiştir: a) gecikmeden mütevellit tazminat ile birlikte akdin aynen icrası (103—106"102—105„); b) yukarda da görüldüğü gibi akdin feshi ve c) borçlunun akit mucibince vermesi gereken edanın yerini tutacak olan ve akdin icrası ile alacaklının temin edeceği menfaate denk bir tazminat talebi. [4]

Alcaklının esas itibarile mefaati, akdi feshetmek değil, icrasını istemektir; birinci yol ile muameleden elde edibileceği kârı temin edebilir.

Böyle olmakla beraber satış halinde, mütemerrit olmıyan tarafın menfaati akitten kurtulmaktır: akdin yapıldığındanberi satılan şeyin kıymeti azalmışsa müşteri, bilâkis artmışsa satıcı istifade eder.

3. Yazımızın asıl konusunu teşkil edecek olan„ akdin icra edilmemesi sebebile zarar ve ziyan„ın incelemesine girmezden evvel mehlin tâyinine ve bu mehlin sonunda seçilecek yollara ait prensipleri kısaca hatırlatalım.[5]

[2] Bak. Martin, ZSR 33. 1910, S. 106. 107.

[3] Bak 1905 tasarısı, Mad 1131 fk. 1 ve 1134; Mesaj S 15; 1909 Tasarısı, mad. 1131 ve 1134; Mesaj S. 12.

[4] Bak. RO 41 II 248; Martin. adı geçen eseré S. 110, 111; Tez A. Comment, De la demeure du debiteur dans les contrats bilateraux, S. 7 ila 14.

[5] Bak. Blass, Zum Wahlrecht nach OR art. 107 (SJZ 1917/18, 81).

242

a) Her şeyden evvel hâtıra olarak, mehil tâyinine lüzüm olmaksızın alacaklıya fesih hakkı veren halleri işaret edelim: (mad. 108 «107» ve satış ta, mad. 190„ 187" ve 214" 211„).

b) Boçlunun açıkca akdi icra etmiyeceğini söylediği hal müstesna olmak üzere (ZR 1941 No 92 ve 114, RO 69 II 243; JdT 1944 1136) 107 ci (106) maddeye göre yapılan vakitsiz ihtar hükümsüzdür (meselâ borçlunun akdi icra etmesi için henüz bir vâde hulunması.) Buna mukabil temerrüt muhtemelse 102 ci (101) maddedeki ihtar ile birlikte 107 ci„ 106„ maddedeki münasip mehil tâyin edilebilir. (Bak. Yukarda not 1 ve RO 15 S. 868; 29 II 265: JdT 1904 I 163.)

107 ci maddedeki bu ihtar muayyen bir şekle tâbi değildir. Mektup, telgraf veya yargıcın tebliğatı ile yapılabilir (RO 26 II 123) ve kanunî tabirlerin kullanılması elzem değildir. Mühim olan alacaklını borçluya akdi icra etmesi için son bir mehil vermesi ve edanın yerine getirilmesini istemesidir.

Borçlar kanununun eski 122 ci maddesinin aksine olarak, bu gün alacaklının borçluyu ihtarında, akdin icra edilmemesinden doğacak neticelerden haberdar etmesine lüzum yoktur. Filhakika mehlin hitamında alacaklı tam bir hareket serbestisine sahiptir. Fakat isterse ihtarında, peşinen ihtar semeresiz kaldığı takdirde takip edeceği yolu bildirebilir. Alacaklı, borçluya akit icra edilmediği takdirde, şu veya bu yolu seçeceğini bildirebilir ve bu ihtar muteberdir: Akdin feshi veya bilâkis akdin icrası halinde temin edilecek menfaatin yerine kaim olacak zarar ve ziyan (RO 43 II 170 JdT 1917 I 584; RO 43 II 352: JdT 1917 I 636; RO 44 II 172: JdT 1919 I 295). Bu hareketile alacaklı seçme hakkını kullanmıştır ve mehlin hitamında yeniden başka bir yol ihtiyar edemez (ZBJV 1942 S. 362).

Alacaklı mehli bizzat tâyin edebileceği gibi yetkili merci tarafından da tâyin ettirebilir (borçlunun ikametgâhındaki merci, RO 21 S. 241; Vaud kantonunda sulh yargıcının mührünü taşıyan tebligat ile, OJ mad. 129 No 3).

Böyle olmakla beraber mehlin «münasip„ olmadığı hakkında itiraz vukuunda bu mehil yargıç tarafından tâyin edilmiş olsa bile mahkeme gayri kâfi gördüğü takdirde uzatmak yetkisine maliktir (RO 42 II 224).

Mehil ne çok uzun ve ne de kısa olmamalıdır. Borçluya vecibesini yerine getirebilecek kadar olmalıdır (alacaklı için eda yerine getirilse bile hiç bir faide temin etmeyecek kadar uzun bir mehil lâzım olduğu hal hariç mad. 108/2„ 106/2„). Fakat alacaklı da kendi ihtiyaçlarının göz önünde tutulmasını isteyebilir. Borcun hemen ifasında menfaati ne kadar fazla ise

[8 mük] bak- bilhassa Ennecerus, Lehrbuch des bürgeliehen Rechts, 11 fas. 53 IV ve Entsh. des R.G.in Civilsachen, deki atıflar. 50 S.262 V.S.

mehil de o kadar kısa olabilir. Her ne kadar mehil borçlunun menfaatlerini korumak için ise de alacaklı için de zarar verici neticeleri olmamalıdır (bak. von Tuhr II 546; Sem. Jud. 1946 S. 61).

Kanuncu borçlu tarafından borcun edası için bir başlamanın mevcut olduğu veya gerekli hazırlıklar yapıldığı ve mehlin bir munzam müddetten ibaret bulunduğu fikri ile haraket ederek, esas itibarile 107 ci «106„ maddedeki mehlin kısa olmasını düşünmüştür. [6]

Şayet kaz makamı tayin olunan mehlin kâfi olmadığına kanaat getirirse hal ve vaziyete göre, geçmiş zamanı göz önünde tntarak mehli temdit edebilir (Snm. Jud. 1946 S. 61).

4 . a) Mehlin işlediği sırada, borçlu mütemerrid olmakta berdevamdır ve beklenilmeyen hallerden ve borcun ifası halinde gecikme sebebile zarar ve ziyandan mesuldür (Şayet borç para borcu değilse 103 cü" 102" maddedeki gecikme sebebile zarar ve ziyan, bilakis bir para borcu ise 104. «103" ve 106 cı" 105" maddelerdeki gecikme faizi ve indelhace munzam tazminat). Şayet alacaklı borçluya bir mehil tayin etmişse asıl gayesi borçlunun borcunu yerine getirmesidir. Mehlin işlediği sırada borçlu edasını arzetmek hakkına mutlak olarak maliktir ve alacaklı reddedemez(gecikme sebebile zarar ve ziyan istemek hakkı mahfuzdur).

b)Mehlin bitmesile (veya 107 ci"106" maddedeki hallerde alacaklının ihtardan muaf bulunduğu hadiselerde temerrüt hasıl olur olmaz, bak. Yukarde 3/a) alacaklının seçme hakkı doğmuştur. İhtiyar edilecek yolun evvelce seçilebilleceğini ve ihtarla birlikte bildirilebileceğini hatırlatalım (bak' Yukarde 3/b. Fk. 3).

Bu seçme hakkı derhal kullanılmalıdır. Kanuncu, alacaklının borçlu aleyhine piyasa değişikliklerinden istifade etmesine mani olmak gayesindedir. Bu hususta misal olarak mehlin hitamından on dört gün sonra bildirilen bir kararın gecikmiş sayıldığını zikredebiliriz (RO 44 II 172: JdT 1919 I 259), hepsi zaman ve hal meselesidir. Akdin mevzuu geniş fiyat farklarına tabi ise karar mümkün mertebe süratle verilmelidir(RO 44 II 172 : JdT 1919 I 295; RO 69 II 243 : JdT 1944 I 136). Bir borçlu önceden borcu ifa etmeyeceğini kesin olarak beyan ettiği bir halde, sonradan alacaklının akdin icra edilmemesi halinde takip edeceği yolu hemen bildirmemiş olmasından şikâyet ediyordu. Federal mahkeme, derhal seçme ancak bu se

[6] "107ci maddenin mânasına göre borcunu ifa için borçluya verilen mehlin teslim için başlangıçta tâyin edilen zaman kadar bir müddet temin etmemelidir; mehlin gayesi sadece alacaklının aynen ifadan beklenmeyen bir zamanda vaz geçmesile borçluyu suratle ifa edebilecegi bir akdin neticel-rinden mahrum etmemektir; bak. RO 29 II 266. (RO 43 II 170 ; JdT 1917 I 583).

244

çmenin kullanılması mümkün olduğu halde istenebilir; binaenaleyh hadisede alacaklı akdin icra edilmemesi halinde takip edeceği yolu seçmekten vazgeçebilir ve doğrudan doğruya herhangi bir hal çaresini isteyerek hemen dava açabilir(RO 48 II 220 : JdT 1922 I 458) demiştir. Bir anlaşma teşebbüsü neticesinde seçme gecikmiş ve ihtilaf mahkemeye intikal eder etmez yapılmış ise bu seçme derhal yapılmış mahiyette telâkki edilmiştir (RO 69 II 243: JdT 1944 I 136).

Seçilen yol açık ve basit olmalıdır (hiçbir şarta veya tâli seçmelere bağlı olamaz) İhtiyar edilecek yol seçildikten sonra rücu kabil değildir.

Şayet alacaklı ihtiyar edeceği yolu derhal seçmezse, akdin aynen ifasında ısrar ediyor itibar olunur ve başka bir yola gitmek imkânını kaybeder (RO 44 II 172: JdT 1919 I 295). Borçluya gelince, mehil zarfında muteber olarak borcu ifa edebilir ise de alacaklının gecikmeden mütevellid zarar ve ziyan istemek hakkı mahfuzdur. Bu karine pek haklı olarak tenkid edilmiştir; eski Borçlar kanununun daha mantıkî olduğuna işaret edilmiş ve şayet alacaklı 107 ci (106) maddedeki mehli tâyin etmişse, her halde bu formaliteyi yapmaksızın kendisine açık olan yolu sonradan yeniden ihtiyar etmek için olmadığı, bilâkis gayesinin borcun ifa edilmemesi sebebile zarar ve ziyan istemek veya akdi feshetmek olduğu söylenmiştir. Bu sebepten birçok hukukçular 107 ci (106) maddenin aksi şekilde tadilini yani ticarî satışlarda satıcının temerrüdü halinde müşterinin, 107 ci maddedeki gibi akdin icrasını istemeyip bilâkis borcun ifa edilmemesi sebebile zarar ve ziyan istemek karinesinin (190" 187") konmasını tavsiye etmektedirler.

Bununla beraber, verilecek karara ve bilhassa bu karara atfolunacak manaya göre seçme nazik bir mesele olmakta devam etmektedir. Her hangi bir fert, hattâ bir hukukçu bile, kendisine açık olan yolları vuzuh ile görmekte ekseriya güçlük çeker. Âdi ihtar ile 107 ci maddedeki ihtar çok defa karıştırılır. 102 ci (101) maddenin 2 ci fıkrasındaki hal ile 108 ci (107) maddenin 3 sayılı kısmındaki vaziyet tefrik edilmez. Bilhassa, "borcun ifa edilmemesi sebebile zarar ve ziyan" tâbirinin tazammun ettiği mâna kolayca tasavvur edilemez ve "ifadaki müspet zarar ve ziyan" ı "menfi zarar ve ziyan" dan ayıran esas fark ihata edilemez. Borçlunun tamerrüdü ile kaybolan kazancın yerine konması mütemerrit borçludan isteniyorsa akdi feshetmekten kaçınılması gerektiği (ekseriya da yapılmaz) hatırdan çıkarılmamalıdır. Bunu için federal mahkeme içtihadları da her türlü şekle bağlılıktan uzak tefsir kaideleri koymuştur. Alacaklının beyanı, yalnız kullanılan tâbirlere göre değil, vakıaların heyeti umumiyesine bakarak ve tabirlere mantıkan verilmesi lâzım gelen manaya göre anlaşılmalıdır (RO 44 II 505; 54 II 313: JdT 1929 I 98). Binanaleh hal ve vaziyete göre alacaklının açıkça ne demek istediğini ve iyi niyetle borçlunun ne anlaması lâzım

geldiğini, yargıç takdir edecektir. (RO 49 II 35 : JdT 1923 1 370) Bil hassa alacaklı akti "feshettiğini " beyan ettiği zaman kelimenin dar lûgat mânasına fazla bağlanılmamalı (RO 44 II 505). Bir hâdisede, alacaelının verdiği "emri iptal ettiğini") ve zarardan borçluyu mesul tuttuğunu bildirmesini, Federal mahkeme alacaklının akti feshettiği ve bu akdin hükümsüzlüğü sebebile doğan zararı tazminini istediği şekilde anlaşılması lâzım geldiğine hükmetmiştir (RO 41 II 679) Şayet hal ve vaziyete göre alacaklının niyetinin akdi feshetmek olmayıp borçlunun edasının gecikmesini önlemek ve eda yerine 215 ci (212) maddenin ikinci fıkrasına göre zarar ve ziyan istemek olduğu anlaşılıyorsa kullanılan "fesih" sözü tam bir feshetme arzusu talâkki edilmemelidir. (RO 49 II 35 : JdT 1923 I 370).

Şu noktayı da ilâve edelimki talebin mahiyetine göre de seçilmiş olan yol anlaşılabilir. Meselâ, mahrumiyeti kârı istemek aktin aynen icrasını istemekten vaz geçmek demektir (RO 69 II 243 :JdT 1944 I 136). Ve aksine olarak, alacaklı tarafından satış bedelinin bir kısmının kabulü sonradan aktin aynen icrasından vaz geçmek ihtimalini bertaraf etmektedir. (ZBJV S.-362).

II .—Satıcı, mütemerrit müşteriden "borcun ifa edilmemesi sebebile zarar ve ziyan "istiyebilir mi ?.

5. Yukarıda da işaret ettiğimiz gibi (1 2) , borcun aynen ifasının kabil olmadığı anlaşılırsa, alacaklının—müşterinin temerrüdünde satıcı ve aksi halde müşteri—menfaati akdin feshi yolunu seçmeyip (bu yol alacaklıya ancak 109 cu (108) maddenin ikinci fıkrasındaki menfi kârı temin eder) 107-ci (106) maddenin ikinci fıkrasındaki "borcun ifa edilmemesi sebebile zarar ve ziyan" istemeyi icabettirir, sebebi de bu tazminata evvelce kararlaştırıldığı gibi akit icra edilmiş olsaydı alâkadarın elde edeceği kârın da girmesidir. Şimdi biz düşüncelerimizi bu netice üzerine toplamak istiyoruz.

6. Her şeyden evvel 107 ci (106) maddede bir serahat olmakla beraber bahis mevzuu tazminatın verilebilmesi için 97 ci (96) maddedeki kusurun mütemerrit tarafta bulunması lâzım geldiğini ve şayet bu âkit hiç bir kusuru olmaksızın mütemerrit olduğunn ispat ederse mesuliyetten kurtulabileceğini işaret edelim (von Tur , fas. 73, not 88; Becker , mad. 107 , not 21; Oser—Schönenberger, mad.107,not 24).Bu hususu ispat ettikten sonra, borçlunun 106 cı(105) maddenin birinci fıkrasındaki ve 109 cu (108) maddenin ikinci fıkrasındaki zarar ve ziyandan kurtulduğu halde bu noktanın ispatına müsade edilmemesi suretile ve hiç bir kusuru olmaksızın, umumiyetle daha ağır olan 107 ci (106) maddenin ikinci fikrasındaki zarar ve ziyanla mesul tutulmasını kabul etmek pek mantıksız olurdu.

[7] Hiç bir kusur olmaksızın böyle bir mesuliyet kabul edilmesi, kanununun akitten doğan zarar ve ziyanlar sistemine, açıkça aykırı bir şeyin kabulu demektir. Öyle ise niçin 107 ci (106) maddede bu belli boşluk mevcuittur?. Belki 97 ci (96) maddedeki umumî prensipin mevcudiyeti ile kurtulma için delil ikamesinin gayet tabiî bir şey olduğu düşünülmüştür. [8] Biz ise daha ziyade von Tuhr [8] ile aynı düşüncedeyiz ve bu boşluğun, aksine delil ikamesi hakkını mahfuz tutmayan Alman medenî kanununun 329 cu maddesinin fazla sadakatle istinsah edilmesinden ileri geldiği fikrindeyiz. İsviçre kanuncusu bu halde, eğer Alman medenî kanununu borçlu için kurtulma imkânları vermiyorsa, Alman hukukunda mütemerrit olmak için kusurlu olmanın esas olduğunu (Alman M. K. mad. 285) ve borçlu hiç bir kusuru olmadığını ispat ederse mütemerrit sayılamıyacağını, gözden kaçırmıştır. Borclar kanunu bu sistemi kabul etmemiştir: bizde kusur olmasa bile temerrüt hasıl olur ve her halde temerrüdün bazı neticelerine katlanmak zaruridir) gecikme faizi mad. 104,105 " 103, 104", aktin feshi, mad. 107"106 ").Fakat buna mukabil beklenilmiyen halden dolayı mesuliyet (103,fık. 2 " 102,fık.2") ve zarar ve ziyan itası (97,106,107, 109 «96. 105, 106. 108 ") için kusurun mevcudiyeti lâzımdır.

Temerrütte aslolan kusurdur. Fakat hiç bir kusur olmadığı borçlu tarafından ispat edilebilir ve mütemerrit addolunduğu halde, neticelerinden kurtulması mümkündür.

7. Bu halde, ortaya mühim ve tatbikat bakımından geniş ehemmiyeti olan bir mesele çıkmaktadır: borçlu edasını yerine getirmek istmezse, yani bedeli ödemezse, alacaklının hasmından akit icra edilse idi bu alış verişten elde edilecek kâra tekabül eden tam zarar ve ziyan istemek imkânına sahip midir ?.

İlk bakışta mesele bizatihi sakat gibi görünmektedir. 107 ci (106) madde, bizi işgal eden noktada, genel prensiplere aykırı olmıyan, satışa müteallik özel hükümleri uygulamıyor mu ?.

Mesele burada da daha az ehemmiyetsiz değildir. Satıcının tam tazminat alabilmesi keyfiyeti, tamamen doktrine ait olan yukarıki sualin cevabına bağlıdır: mübadele ?. veya fark ?.

"Müsbet zarar ve ziyan" mütemerrit taraf ile diğer âkidin karşılıklı edalarının bir mübadelesi midir, yoksa bu edalar arasındaki fark mıdır ?.

Evvelce İsviçre doktrininin ekseriyetinin kabul ettiği ve biraz yukarıda temas ettiğimiz bu iki bir birine zıt nazariyeden birincisi mâlumdur. Bu

[7] Bu fikirde , Becker , mad· 107 , not 21
[8] fas . 73 not 88.

fikre göre, mütemerrit olmıyan ve " vecibenin ifa edilmemesi sebebile zarar ve ziyan " alacaklısı olan tarafın seçme hakkı ancak borçlunun vecibesinin tebdilini tazammun eder ve borçlu artık ilk edasını yerine getirmekle mükellef değildir, yalnız tazminattan sorumludur. Alacaklı, kendi edasını yerine getirmekle mükellef olmakta devam eder ve buna karşılık olarak alacağı tazminat ile edasını mübadele eder. Fark nazariyesine göre ise, aksine olarak borçlunun sorumlu olduğu zarar ve ziyan asıl edaya tekabül etmeyip ancak bu eda ile alacaklının edası arasındaki para farkına münhasırdır. Bu halde, alacaklı da kendi edasını yerine getirmekten kurtulur. Sadece istediği tazminattan kendi edasının bedelini tenzil edecek ve neticede hâsıl olan farkı isteyecektir. [8 mük]

Buradaki tartışma tamamen akademik bir mahiytte görülmektedir. Buna rağmen ehemmiyeti daha az değildir. Zira, satıcının bilhassa ticari olmıyan satışlarda gördüğü zararın tamamen tayini imkânı veya imkânsızlığı bu meselenin hal tarzına bağlıdır.

Mübadele veya fark mefhumlarının satıcının temerrüdü halinde tatbikat bakımından kıymeti yoktur (man. 190"187"). A'nın B'den 1000 frank karşılığında bir şey aldığını kabul edelim. B malı teslim etmiyor. Halbuki A için bu şeyi 1200 franka satmak imkânı vardır. Aktin icra edilmesindeki A nın menfaati demekki 1200 franktır ve bu meblağı satılan şey yerine B den isteyibilir. Eğer doğru olan nazariye, fark nazariyesi ise A bu 1200 franktan kendi edasının bedeli olan 1000 frankı tenzil eder ve farkı olan 200 frankı talep eder. Buna mukabil mübadele nazariyesine göre A, 1000 franklık olan kendi edasını yerine getirecektir. Fakat B nin ilk vecibesi paraya inkilap ettiğinden, her iki tarafın edaları ayni mahiyette olmuştur ve karşılıklı olarak takas ve mahsup edilecektir. Takas sebebile, mübadele nazariyesi dahi bir farka müncer olmaktadır. Neticede, mübadele ve fark arasındaki ayrılık satıcının temerrüdü halinde tamamen nazarî olarak kalmaktadır.

Müşterinin temerrüdü halinde ise vaziyet büsbütün başkadır. Bu vaziyette ,müşteri bir fiyat borçlusu idi; halbuki şimdi ise bir tazminat ödemekle mükelleftir, demekki edasının mahiyeti değişmektedir. Şumulü de genişlemez ve prensip itibariyle de azdır. Satıcının' aktin icra edilmesindeki menfaati en az müşterinin kendisine vadettiği fiyata takabül eder. Demekki her halde, müşterinin borcu bu fiyattır veya bu fiyat ile ayni mahiyette ve ayni miktarda bir tazminattır. Buna mukabil, şayet satıcının hakkı olan tazminat bir mübadelenin neticesi ise, satıcı bu tazminatı, ancak satılan şeyi müşterinin emrine hazır tutmak suretiyle, tam olarak talep edebilirki bu vaziyet, netice itibariyle aktin aynen icrasını tazammun eder. Halbuki, şayet tazminat bir farka münhasır olsa idi, satıcı malı istediği gibi kullanır ve başka

bir şahsa satabilirdi ve ancak borcun yerine getirilmesindeki kârdan (meselâ, 1200 frank) omalın kıymetini (1000 frank) tenzil eder ve umduğu kâr olan 200 frankı diğer taraftan isterdi.

Mübadele nazariyesi, alacaklıya malı başkasına satmak imkânı varken veya müşteri malı tesellüm etmeyecek olduğu halde ancak satılan malı müşterinin emrine hazır tutmak şartiyle tam zarar ve ziyan istemek hakkını verdiğinden oldukça mahzurludur (meselâ, müşteri ihtiyacı olan otomobili başka birisinden satın almıştır)' Esasen, evvelce işaret ettiğimiz gibi netice aktin tabiî bir surete icrasına müncer olmaktan başka bir şey değildir'

Demekki hülâsa olarak, Profesör Yung' un bir makalesinde yazdığı gibi [9] mübadele nazariyesinde alacaklı ,malı müşterinin emrine hazır tutmak veya tam tazminat istemekten vaz geçmek zorluğu karşısında kalmaktadır.

8. Hadisemizde mahzurları muteaddit olan ,(bak .No.4 b)1911 tadilin de (bak No.1 ve 2) istenilmeyerek varılan netice budur. 1881 tarihli borçlar kanununun yürürlükte bulundugu zamanlar böyle vaziyetler olmuyordu. Eski 122 ci ve 263 cü maddelere göre akti fesheden «satıcı müsbet zarar ve ziyan» a hak kazanıyordu. Bu gün ise bağıtı bozacak olursa 109 cu (108) maddenin ikinci fıkrasına göre ancak aktın hükümsüzlüğünden «müte vellit zararın » tazminini yani akit için yaptığı ve tamamen zayı olan masrafların ödenmesini istiyebilir bu bağıttan elde etmesi mutemel olan kârı talep edemez.

9' Şüphesiz bu noktada da eski kanundaki daha doğru olan mefhuma dönmek icab eder. Kanunun gözden geçirilmesinde hâkim olan fikir hiç bir surette taarruza hedef olamaz' Taraflardan birisinin borcunu yerine getirmemesi sebebile bağıtı iptal etmenin ve diger tarafa da kaybolan kârı temin etmenin yani şayet bu mukaveleniu hükümleri muhafaza edilseydi tevlit edebileceği neticelerden bir kısmının husule getirilmesinin mütenakız olduğu söylenmiştir. Bu itiraz katî değildir' Şüphesiz, hiç bir zaman bir neticesi olmıyacak olan batıl bir akte istinaden «müsbet zarar ve ziyan» isteğinin red edilmesinin sebebi anlaşılabilir Aksi. halde hiç bir zaman hüküm ifade etmemiş ve etmesine imkân olmıyan bir bağıta hukukı sonuçlar tanımak olur. Buna mukabil bahis konusu, bazı borçların doğmasına sebep olmuş (hatta ekseriya bu borçlar kısmen icra edilmiştir) fakat sonradan bozulmuş muteber bir akit ise, bu bağıtın hükümlerine uymuş olan tarafın leyhine bazı neticeler doğurması pek alâ tasavvur edilebilir. Yetkisiz temsilciler tarfından yapılan bağıtlarda (mad. 39 fık. 2) ve bihassa akdi iptal edecek bir hatanın mevcudiyeti halinde mad. (26 fık. 2) oldu-

[9] Semaine Judiciaire, 1940 S. 439 ve s.

ğu gibi, borçlu kusurlu olduğu ve hakkaniyet de icab ettirdiği zaman, aktin butlanı sebebiyle doğan zarardan fazla tazminat verilmesinden, kanuncu çekinmiştir. Burada ise prensipin başından beri bahis konusu olan batıl bir bağıt olmayıp, feshedilmiş bir hukukî muameledir. Esasen insan adalet hislerine göre bağlantılarına sadık kalmış olan tarafın istiyebileceği tazminata hakikaten aktin« netice» si denip denilemiyeceğini kendi kendine sorabilir.

Bununla beraber 109 cu (108) maddenin ikinci fıkrasının doktrinde doğurduğu itirazlar ne kadar ciddî olursa olsun, maddenin kanuncunun mutlak bir iradesinin tezahürü olduğunu kabul etmek lazımdır Fakat gelecek ilk fırsatta bu hüküm gözden geçirilmelidir.

10. Yukarda 7 sayılı bendin sonunda izah edilen çıkmazdan kurtulmak için diger usul, kanuncunun sarih olarak 191 ci (188) maddenin 2 ve 3 cü fıkralarında ve 215 ci (212) maddede kullandığı fark sistemini umumileştirmektir. Bu maddelere güre bazı hallerde alacaklı için edasını vermeksizin tam zarar ve ziyan istemek imkânı mevcuttur' Fakat buraya kadar olan bütün ipotezler yalnız ticarî satışlar içindir. Buna mukabil alış veriş mevzuu olan mal tarafların meslekleriyle ilğisi olmayan veya tekrar satılmak üzere iştira edilmeyipde müşteri tarafından kullanılmak veya istıhlâk edilmek üzere alınmışsa ne olacak? diger bir tabirle fark nazariyesi umumi midir? ticarî olmayan satışlarda da tatbiki kabil midir?.

Bu meseleye Federal mahkeme tarafından 1928 de temas edilmiş ise de kesin olarak halledilmemiştir (RO54 II 308: JdT 1929 I 98).Hadisede, mütemerrit olan müşteriye borç ödenmediği takdirde eşyanın üçüncü bir şahsa satılacağını ihbar etmiş olan bir satıcının beyanının tefsiri gerekiyordu. Federal mahkeme fikirlerde ittifak hasıl olmadığını kabul ile, fark nazariyesine göre satıcının müşteriden, sattığı malı emrine hazır tutmaksızın, tam zarar ve ziyan isteyebileceğine, hadisede ise yapılan zarar menfi zarar ve ziyan istemeği behemhal mümkün kılacak şekilde aktin feshini tazammun etmediğine karar vermiştir. Sebebi de fark nazariyesinde bu fikrin aktin icra edilmemesinden hasıl olacak kârı isteme ile telifi kabil olmasıdır. 1928 tarihli bu kararda Federal mahkeme, şu veya bu fikir leyhinde olan müellifleri saymıştır; Becker ile Oser· Schonenberger fark nazariyesinin ticarî olmayan satışlara teşmilinin aleyhinde olduklarını söylemaktedirler. İçtihada gelice, ilamda Federal mahkemenin iki kararından da bahis vardır ve bunların bahis mevzuu olan nazariyenin leyhine sayılabilecekleri söylenmektedir. Bize göre adı geçen bu kararlardan birincisinden (RO 50 II 20: Sem. jud. 1925 ,S.213) bu neticeye varılamaz; o hadisede bahis konusu ticarî bir satışdır. Adıgeçen diğer karar ise neşredilmemiştir.

11. O zamandanberi meseleye bir çok defa müellifler ve kanton mahkemeleri tarafından temas edilmiştir. İsviçre hukukunun ticarî olmıyan satışlarda da fark nazariyesinin tatbikine doğru oldukça bariz bir şekilde temayül ettiği neticesine varılmıaktadır.

Bossardt [10], ikna edici bir surette muhtelif misaller sayarak, bu doktrinin kabul edilmesinin alacaklı için borçlar kanununun 107 ci (106) maddesinin yeniliklerinden daha kıymetli olduğunu ispat etmiştir. Profesör Théo Guhl [11] bilhassa: ne sebepten hukuk sahasında da fark kabul edilemez? ne sebepten aktîn hükümlerine riayet etmiş olan alacaklıyı, şayet müşteriden, uğradığı zararın tamamen tazminini isteyecekse mütekabil edasını onun emrine hazır tutmaya mecbur edelim? Bu tam tazminat, mahrum kılınan kâr, akti sadakatle icra etmiş olan tarafın hakkıdır [12] demektir. Meslektaşımız Yung ise, fark nazariyesinin akıl ve mantık nazariyesi olduğunu ve münhasıran ticarî vasıfta bulunmadığını beyan etmektedir. [13]

Aşağıdaki mütemmim mülahazalarla bahse son vereceğiz:

Şayet borçlar kanunu bu doktrinin, dolayısile fakat hiç bir şüpheye mahal bırakmasızın bazı ticarî satışlarda (mad. 191 «188" fık. 2 ve 3, mad. 215 «212") kabul etmişse bu demek değildirki başka hususlarda tatbiki mümkün olmasın. Hiç bir yerde aslolanın mübadele nazariyesi olduğu yazılı değildir. Bilakis 107 ci maddenin ikinci fıkrasındaki merasimin, satış akitlerinde yerine getirebilmesi için, kanuncunun zimni isteğinin bu sistemin tatbikî olduğunu kabul etmek gerektir. Müsbet tabir edilen zarar ve ziyanın talep edilmesi aktin devam ettirilmesi demek olduğu itirazı ileri sürülebilir. Fakat bu devam ettirme fiili alacaklının mütekabil edasını aynen vermek mecburiyetinde olduğu manasına gelmez. Satıcının mütemerrit olduğu halde vermek vecibesi bir tazminat ödeme borcuna inkilap ettiği halde aktin muhafaza edildiği iddia edilmektedir. Müşterinin temerrüdü halinde de, şayet satıcı satılan şeyi emre hazır tutmaktan muaf kılınır da, sadece o şeyin kiymeti istenilen zarar ve ziyandan tenzil edilirse pek alâ yine akit muhafaza edilmiş olur. Oser Schönenberger (mad. 107 not 23) ticarî olmıyan satışlara fark nazariyesinin fatbik edilmesi ile dördüncü bir yola gidildiği ve bunun

[10] Der schadenersatz beim Rücktritt vom Aertrag (SJZ 1933/34, S, 81).

[11] Rücktritt vom Vertrag und Schadenersatz wegen Nichterfüllung beim Verzug des Schuldners nach Schweiz, OR (Beitrage zum Handelsrecht, festgabe für Carl Wieland, 1934 S.134 v.s.)

[12] Albert Gulh, Theorie Und PraXis zu Art. 107 des OR (Jahresbericht 1938/39 des Zürcherischen Juristenvereins, S. 44 v.s.) adlı tetkikinde: Yalnız fark nazariyesinin amelî hayatın icaplarına uygun olduğunu söylemektedir. Aynı mealde, Emile Richard, Du mode de calcul des dommages—intérêts en application des art. 107 à 109 CO (Lausanne'da 1939/40 kışında Soirées d'études Juridiques'de verilmiş konferans).

[13] Sem. Jud., 1940 S. 439 v.s.

251

aktin tam zarar ve ziyan isteyerek feshini tazammun ettiği itirazını ileri sürmektedirler. Profesör Guhl gibi (adı geçen eser, S. 145), biz de aksine olarak aktin fesedilmeyip devam ettirildiğinin fakat satıcının vecibesinin 191 ci (188) maddedeki halde o'duğu gibi, müşterinin borcu ile birlikte ve tıpkı onunki gibi tebeddül ettiğini düşünüyoruz.

Muhakkak 214 cü (211) madde iki hal çaresi derpiş etmiştir: Aktin cebren icrası veya menfî zarar ve ziyanla birlikte bağıtın bozulması. Acaba kanuncu yalnız edaların *mübadele edilmesini* düşünmüş de sonradan satıcı için aktin icra edilmesindeki menfaatin satılan malı teslim etmek ve bedelini istemeye tekabül ettiğinin ve bu itibarla bn meseleyi düşünmeye mahal olmadığının farkına mı varmıştır? Böyle olduğunu tahmin etmiyoruz. 214 cü (211) madde, yerine kaim olduğu eski 263 cü maddenin hükmünü hemen hemen tekrar etmektedir. Halbuki 1881 de ise, 263 cü maddede aktin zorla icra ettirilmesi veya fesedilmesinden başka bir ihtimal olmıyacağı muhakkaktır (bak yukarıda No. 1). 1911 tadili sırasında bu maddenin de alacaklı için yeni bir hak yaratan 107 ci (106) maddenin uğradığı mühim değişikliğe uydurulması gerekiyordu 214 cü maddenin bu günkü metninin şeklinin unutkanlıktan başka bir şeye hamledilmesine imkân yoktur. [14] Üstelik yukarıda bahsettiğimiz 1928 tarihli kararda, borçlar kanununun salahiyetli tefsircisi olan ederal Fmahkeme, "kanuncunun hangi sahaya girmek istediğinin bizatihi kanunuu içinde teşhisinin mümkün olmadığını» söylemektedir. Neticede, 214 cü maddenin manasının, fark nazariyesinin ticarî olmıyan satışlara tatbik edilmiyeceğini kuvvetlendirecek bir delil olmıyacağını düşünüyoruz.

Böyle olduğuna göre, umumileştirilen bu tatbike mani olan hangi sebeptir? Yukarıda da söylendiği gibi fark doktrininde, münhasıran ticarî olduğunu gosterecek hiç bir emmare yoktur; ticarî olmıyan satışlara da ticarî muamelelere olduğu kadar uymaktadır. Borçlar kanunun bu nazariyeyi 215 ci (212) maddesinde kabul etmiş olması başka yerlerde iskat ettiği neticesine vardırmaz. Şayet bu maddede bilhassa zikredilmişse bunun sebebi, ticarî olan satışlarda, müşterinin emrine hazır tutulan şeyin tabiî akibetinin, eğer ilk müşteri alamazsa, üçüncü bir şahsa satılmasıdır. Ticari olmıyan satışlarda—ve bilhassa yalnız müşterinin temerrüdü halinde—tam tazminat alabilmek için satıcının ne sebepten müşterinin emrine istemediği bir şeyi hazır tutması icap etsin? Ve yine ne sebepten müşteri artık ihtiyacı kalmadığı bir şeyi almaya ve bedelinden aşağı bir tazminat vermeye amade iken o şeyin tam bedelini ödemeye mecbur tutulsun? [15] Şu

[14] Sic Schweizer, Zum Rücktrittsrecht des Verkaufers (SJZ 1912/13, S.101 v.s.)

[15] Şüphesiz tesellüm edilmiyen malı, satıcı bir yere tevdi edebilir (mad.92, 93„ 91„ 92„) ve sattırarak hasıl olan meblağı mukadder fiyattan tenzil edebilir. Fakat, şayet o malı bir başka müşterisine satsaydı elde edeceği meblağdan ekseriya daha düşük bir ivaz eline geçer. Halbuki zarara uğrayan kimsenin zararı tahfif etmek için luzumlu bütün tedbirleri alması onun için bir borçdur (99 „ 98„ fık. 3, 42„ 42„ fık. 2, 44„ 44„ fık. I).

vaziyet ile de fark doktrininin akıl ve mantıga uyğun olduğu görülmektedir.

12. Federal mahkeme 22 kasım 1939 günlü ve NOBA' ya karşı A. G. für Chemische Produkte (RO 65 II 171: JdT 1940 105) kararında meseleyi bütün vüsati ile halletmemiştir. Fakat nazariyesinin tatbikinin yalnız satışın bir kaç nev'ini gösteren 191 ci (188) maddenin 2 ve 3 cü fıkraları ile 215 ci (212) maddenin derpiş ettiği hallere münhasır olmadığını ve alelıtlak bütün ticarî satışlara uygulanabileceğini söyliyerek ileriye doğru bir adım admıştır. Federal mahkeme daha ileri giderek fark nazariyesinin ticarî satışlara olduğu gibi ticarî olmıyan satışlara da tatbiki kabil olup olmadığı meselesini halletmeden bırakmıştır. Bununla beraber meselenin umumileştirilmesine de muhalefet etmemiştir. Meselenin münakaşalı olduğunu hatırlatarak sadece: «her ne olursa olsun 107 ci ve sonraki maddelere göre bir nokta tebellür etmiştir. o da ticarî satışlarda alacaklının kendi edasını ifadan muaf olmasıdır." demekle iktifa etmiştir.

13. Yakın zamanlarda, ikisi Zürich yüksek mahkemesinin ve ikisi de Vaud Devleti kanton mahkemesinin olmak üzere dört karar ile son adım atılmıştır.

1936 senesinde verilmiş olan ilk kararda (Bl. für ZR, 1937, No. 190), Zürich yüksek mahkemesi, müşterinin temerrüdü halinde mübadele nazariyesine göre müsbet zarar ve ziyan talep edilebilmesi için satılan malın bedeli mukabilinde teslim veya emre hazır bulundurulması icabettiğine göre ve bu halde dolayısiyle aktin zorla yerine getirilmesi yoluna gidildiğine nazaran, 1911 senesinde 107 ci maddenin tadilinin bahşettiği imkânın neye yarıyacağına bilhassa işaret etmiştir. 1939 senesinde verilen Zürich mahkemesinin yeni bir kararı (SJZ 1940/41, S. 43, NO. 27) 1936 da verilen kararı hatırlatmakta ve teyit etmektedir. Bu hükümde, iki taraflı akitlerden, aktin icra edilmemesi sebebiyle zarar ve ziyanın kaynağının yalnız mütemerrit borçlunun vecibesini tebdile münhasır olmayıp, bütün akti rabitaya şamil olduğu söylenmektedir. Akit hiç bir zaman ortadan kalkmaz. Ancak tazminat talebi ile karşılıklı edalar tebeddüle uğramaktadır. İlk vecibelerin yerlerine yenileri kaim olur. Demekki satıcının teslim etme edası bakîdır. Fakat nasılki müşterinin borcu, satış bedelinden zarar ve ziyan vecibesine inkilâp etmişse, satıcının satılan malı teslim etme borcu bu malın kendisine mal olduğu kıymetinin, istediği tazminattan tenziline tebeddül etmektedir.

Nihayet, Vaud Kanton mahkemesi Hukuk dairesinin 14 ocak 1943 [16] tarihli ve gene ayni mahkemenin istinaf dairesinin 10 aralık 1946 [17]

[16] Garage et ateliers du Kursaala karşı Federation laitiere du Leman davası.
[17] Boymond'a karşı Garage et ateliers du Kursaal davası.

günlü kararlarında ayni gerekçelerle, ticarî olmıyan satışlarda da fark nazariyesi kabul edilmiştir. Her iki hadisede de bahis mevzuu bir garajcı tarafından şahsen kullanılmak üzere satılıp da sonradan müşterilerin teselümden vaz geçtikleri otomobillerdi. İkinci kararda müşteri başka bir yerden daha ucuz fiyatla bir araba tedarik etmişti. Her halde tarafların ikrarlarına göre artık teselüm bahis mevzuu olamazdı. Kanton mahkemesi ticarî olmıyan bu satışlarda fark nazariyesini tetbik ederek satıcıyı kendi edasını teslim etmekten muaf tuttuğu halde aktin icra edilmesindeki menfaati yani şayet aktin hükümlerine riayet edilmiş olsaydı elde edeceği kâri istemekten mahrum etmemiştir.

Yeni doktrininde ve elde edilen son Kanton mahkemeleri kararlarında fark nazariyesinin umumî olarak kabulüne doğru bir temayül vardır. Bu tekamül henüz Federal mahkemenin tasvibinden mahrumdur. Fakat yüksek yetkili mahkemenin 1928 ve 1939 kararları bu tasvibi hazırlamaktadır. Bütün samimiyetimizle gelmesini temenni ediyoruz.

Neticede, bu II ci faslın başlangıcında sorduğumuz suale cevap vererek, bundan böyle kabul etmek zaruretinde bulunduğumuz fark nazariyesi sayesinde, satıcının ticarî olmayan satışlarda dahi, «aktin hükümlerinin yerine getirilmemesi sebibile tazminat„ yani müşterinin temerrüdü ile maruz kaldığı zararı tamamen ödetebileceğini söyliyebiliriz.

III. — Fark nazariyesine göre, müşterinin mes'ul olduğu zarar ve ziyan hesabına müteallik bir kaç nokta.

14. Fark nazariyesinin esası sadece akte sadık olan tarafın (burada, satıcı) kendi edasını (yani satılan şey) yerine getirmeksizin, bu şeyin kiymetini istenen tazminatıan tenzil etmesidir. Bu nazariye doğrudur ve doğruluğunu isbat ettiğimizi zannediyoruz. Fakat malın kıymeti ile istenmesi gereken tazminatın hesaplanması gibi bazı hallerde bu nazariyede de bir çok zorluklar çıkmaktadır. Satıcı satılan eşyayı dilediği gibi kullanabilir. Ayni zamanda şayet akit icra edilmiş olsaydı ne kazanacak idi ise o menfaati temin edebilecek bir tazminat alması mümkündür. Fakat müşterinin vaz geçmesi sebebile umduğundan daha iyi bir vaziyet iktisap etmesi de adilâne olmaz. [18] İşte meselenin esasları.

[18] RO 65 II 171: JdT 1940 I 105:« Pek tabiî olarak bu esaslar ancak, aktin icra edilmemesi sebebile satıcı hakikaten umduğu kârdan mahrum kalmışsa uygulanır. Şayet aktin icra edilmemesi onun umduğu kârdan mahrum bırakmak şöyle dursun bilakis birinci alış verişte temin edeceği menfaatten daha yüksek bir kâr temin ettiği (meselâ aktin yapıldığından beri fiyatların yükselmesi) isbat edilirse bu esasların hiç bir kiymeti kalmaz „

254

15. 215 ci (212) madde, tâyin olunan bedel ile o malın akdin icra edileceği gün veya üçüncü bir şahsa satıldığı andaki kiymetinin veya borsadaki rayicinin düşmesi hallerinde satıcının hak iddia edebileceği tazminat miktarını tayin etmektedir. Fakat Federal mahkemenin işaret ettiği gibi bu hüküm satıcının kullanıp kullanmamakta tamamen serbest olduğu ve takipte muhtar bulunduğu yollardır ve 107 ci maddenin esasları dairesinde, icabında Borçlar kanununun 42 ve 43 cü (42 ve 43) maddeleri ile içtima ettirilerek, bütün zararı istemek hakkından mahrum etmez. Satıcı, bilhassa diğer tarafa kabul ettiremediği malı âhara satmakla mükellef değildir.

Demekki üçüncü bir şahsa yeniden satış yapılıp yapılmadığına göre umumî olarak iki ipotez tefrik edeceğiz.

16. Birinci ihtimalde—satıcı malı satmamış veya satmak istememiştir—satıcı malın, ne kadar düşük olursa olsun o günkü rayiç fiyatını satış sırasında tayin edilmiş fiyattan tenzil eder. Bahis mevzuu" borsada mukayyet veya cari fiyatı bulunan emtiadan ise"(mad. 215 "212" fık. 2) pek tabii olarak bu kiymet günün fiyatına müsavi olur.

17. Şayet, aksine olarak mal yeniden başka bir şahsa satılmış ise, esas olarak birinci müşteri ancak ikinci fiyat, gereken masrafı çıkarıldıktan sonra icra edilmiyen akitte kararlaştırılmış bedelinden aşağı ise tazminat vermekle mükelleftir. Bu vaziyet 215 ci (212) maddenin birinci fıkrasının derpiş ettiği haldir. (Ekseriya önceden alınan pey zararı karşılar).

Demekki şayet bu bedel birincisine muadil ise, daima esas olarak, satıcının hiç bir zararı yoktur; ve eğer yeni müşteriden daha yüksek bir bedel temin etmişse muamelenin onun için kârlı olduğu söylenebilir; bu son iki halde umumiyetle her türlü tazminat hakkı sukut eder.

18. Yalnız umumî olarak. Çünkü buraya kadar muayyen bir şeyi veya misliyattan olmakla beraber satıcının nâmütenahi bir surette arzedemiyeceği bir maddeyi faraziye olarak aldık.

Buna mukabil" satış, satıcının hem müşteriye karşı taahhüdünü yerine getirebilecek ve hemde daha sonraki başka müşterilerle yapacağı satışları karşılayabilecek miktarda olan mala müteallik olabilir. Bu gibi halde, maldan umduğu kârı bir ikinci alış verişle temin ettiği için, bu imkân her zaman mevcut olduğuna göre, ne sebepten birinci akdin icra edilmemesi dolayısile hakkı olan tazminattan onu mahrum etmeli ?. Bunun için, bu ipotezde mütemerrit müşteri ile yapılan akdin satıcının daha başka kimselerle akitler yapmasına mâni olmadığını ve birinci akitten mahrum kaldığı kârın tamamen bir kayip olduğunu yâni malı sonradan satılmasile telâfi olunmıyacak bir zarar olduğunu kabul etmek lâzımdır. » (RO 65 II 171 : JdT 1940 I 105 ; bak. Bl. f' ZR 1937 No. 190).Birinci müşteriye tahsis olunan şey ikinci sa-

255

tışın mevzuunu teşkil etse bile bu halde satıcı muhtelif müşterilerden birini gaip etmiş olur. Demekki dolayısile bir kârdan mahrum olmuş, bir iş kaçırmıştır. Bu gibi vaziyette malın ikinci defa ayni veya hattâ daha yüksek fiyata satılmış olmasına bakılmaksızın mütemerrit taraftan tazminat istene bilir. Zarar miktarı, satıcı için malın maliyet fiyatı ile hükümleri icra edilmiyen bağıtta kararlaştırılmış olan fiyat arasındaki farktır.

19. Böyle olmakla beraber, satıcının müşteri bulduğu kadar iş yapma imkânı olduğu karine olarak kabul edilemez ve bize göre pek kolaylıkla kabul edilmemelidir. Filhakika, akitte cezaî şart olmadıkça (mad.161"159") zararın mevcudiyetini ve miktarını ispat etmek satıcıya düşer. (mad.8).Binaenaleyh davada, davacı durumunda olan satıcı, yukarı sayılarda izah edilen esaslar dairesinde zararın unsurlarını ispat etmelidir ve görünüşe göre müşterinin haksızlığa uğramaması için, bu delilin tetkikinde gayet titiz davranılmalıdır.[19]Fakat davacı olan müşteri ise ve önceden ödenmiş bir meblağı sebepsiz olduğundan dolayı [20] talep ediyorsa, beyyine külfeti ona düşer ve bilhassa her müşteri zuhurunda elinde o malın nâmütenahi bir surette mevcut olmaması sebebile, satıcının her zaman kazanma imkânı olmadığını ispat etmelidir. Filhakika, davacı ödenmiş olan meblağın, tazminat olarak satıcı tarafından tutulmasına sebep olmadığını ispat etmek zorundadır; demekki sebepsiz iktisabın istirdadı davasında, zararın en aşağı satıcının yedine kalan meblağa müsavi olduğu karinesi mevcuttur; fakat davacı—müşteri bu karineyi çürütebilir.

20. Demekki zarar, muhtelif usullerle tespit edilebilir. Burada bunların hepsini tetkik etmemize imkân yoktur. Bütün mevcut usullerde zararın : a) kararlaştırılan fiyat ile tekrar satılmamış olan malın daha aşağı olan rayiç fiyatı (bak. yukarda No. 16), b) kararlaştırılan fiyat ile yeniden yapılan satışta alınan daha aşağı fiyat (No. 17), veya maliyet fiyatı ile daha yüksek olan kararlaştırılan fiyat (No.18 ve 19) arasındaki farka müsavi olacağını gördük. Bu üçüncü hesaplama usulü hakkkında, yazımızı bitirmezden evvel bir kaç kelime ilave edelim.

21. Büyük işler yapan ve bir firmanın temsilcisi olan otomobil bayii bir müessesenin 5500 franka satın aldığı bir arabayı 8000 franka sattığını ve

[19] aynî karar:"pek tabiî, satış mevzuu olan mal piyasada fiyatı veya borsada rayici olmiyan bir şey ise, satıcının her iki alış verişte de kâr etmesi imkânın şüpheli olduğunu ve savcının kârını hesap etme tarzına itirazı, müşteri ileri sürmeye mecburdur."(Bize göre bu halde müşteri yalnız satıcının iddialarına itiraz etmelidir. Federal mahkeme, zarar mevcut olmadığı veya miktarının ehemmiyetsiz olduğunu ispat külfetini müşteriye yüklemek istememiştir. Zararın ispat külfeti satıcıya düşer.)

[20] ödenmiş taksit;—kabul edilmiş bono;—müşterinin itiraz etmediği emre muharrer senet, v.s.

muhik bir sebep olmaksızın, sonradan müşterinin malı tesellümden imtina ettiğini ve bilâhare bu otomobilin başka bir müşteri tarafından ayni fiyata hattâ biraz daha fazlasına satın alındığını ve satıcının bütün müşterilerinin taleplerini karşılamak için kâfi derecede mal bulmakta zorluğu olmadığını kabul edelim.

2500 frank gayri sâfi kârdır. Hakikatte bu kâr bir kısım umumî masraflar, mutavassıta verilen komisyon, satşı yapan memurun ücreti, gaztelerdeki ilân bedelleri, arabanın beğendirilmesi için arazide yapılan tecrübe gezilerinde harcanan yağ ve benzin masraflarile azalmakta ve sâfi kâr yalnız 1000 franka düşmektedir. Satıcı mütemerrit müşteriden "müsbet zarar ve ziyan" olarak hangi meblâğı isteyebilir? gayri sâfi kârı mı yahut sadece sâfi kârı mı?

İlk nazarda insan ikinci şıkkı tercih etmek arzusunu duyar: filhakika hesap sonunda satıcı hakikatte 1000 frank kazanacaktı denebilir. Bu bir hatadır. Biz burada, meselâ malî bakımından elde edilecek kârı nazarı itibara almıya mecbur değiliz. Sadece müşterinin temerrüdü ile satıcının mahrum kaldığı meblâğı ve şayet bu akdin hükümleri icra edilmiş olsayı diğer taraf ne vaziyette olacak idi ise o vaziyette bulunması için müşterinin ödemesi gereken parayı tesbit edeceğiz. Fakat satıcının, umumî masraf, beğendirme masrafları, komisyonlar, ilânlar ve saire için 1500 frank ödediği bir hakikattır. Bu itibarla satıcıya yalnız 1000 frank olan safi kâr verilecek olursa tamamen zararı bertaraf edilmiş olmaz. Demekki bu meblağdan gerekli masrafları ödemesi ve 1000 franklık sâfi kârı temin edebilmesi için gayri sâfi kârın tutarını alması icap eder.

Şahsî hak davasının açılması [1]

Nejat ÖZOGUZ
C. Baş Savcı yardımcısı

1 — Şahsî hak davasının açılmasının şartları:

A — Dava açmağa ehil olmak;

B — Suçtan şahsen zarar görmüş bulunmak·

2 — Ceza mahkemesinde şahsî hak davasının açılış şekilleri:

A — Şahsi dava yolu ile

B — Kamu davasına katılmak suretile

3 — Aleyhlerine şahsî hak davası açılabilecek olan kimseler;

A — Suç işleyen; suça iştirak veya yardım edenler;

B — Malen sorumlu olanlar; « mesulü bilmal »;

C — Mirasçılar

4 — Şahsî hak davasını görmeye yetkili olan mahkeme·

5 — Şahsî hak davası ile kamu davası arasındaki farklar·

1 — ***Şahsî hak davasının açılmasının şartları:*** Şahsî hakdavasının açılmasının iki Şartı vardır·

A — Dava açanın kanunî ehliyeti haiz bulunması

B —Suçtan şahsen zarar görmüş olması lâzımdır·

---

[1] Bu yazının ilk kısmı şahsi hak davası adı altında Adalet dergisiude (sayı 946/8, S: 828-852) yayımlanmıştır. O makalede şahsi hak davasının unsurlarından ve konusundan bahsedilmiştir-

Bibliyografya; Abdulhâlik: usulü muhakematı cezaiye şerhi 323. Abdulhâlik Mitahat: üsulü cezaiye 1326; Arsebük (Esat): Borçlar hukuku 1943; Bünyamin Ferit :Telhisi usulü cezaiye, 1228; Daeppen- Reymond: Code tederak deş obli gationş: Fuat Hulusi -şabri Şakir: Borçlar kanunu Şerhi 1926' Garaut (P)—lapor de (M)- lacoste:expose Methodique puede droit pénal 1942 Garaut:(R);precis de droit criminel. 1934. Hacı Adil: Borçlar kanunu şehri 1926· ;H·M·Ziyaettin: Mükemmel ve muvazzah usulü muhakematı cezaiye Şehri, 1314- Köni (Ekrem) ceza hukukunda tazminat,(makale: Adalet dergisi sa: 939 s: 85-113) Kunter (Nurullah şahsi dava (makale Adalet D,sa:944/2 -s: 116- 170) Kunter (Nurullah) Âmme davasına müdahaje (makale Adalet D.şa 943 10 s 844-861 Manjo; ceza kanunu Şerhi tercümesi, 1927 -Mertin Borçlar hukuku Şerhi tercümesi 1936 Rosel: Borçlar kanunu Şerh ve nazariyeleri tecümesi 1928. Şehwars (otto) Alman ceza mahkemeleri usuli Şerhi tercümesi' Taner (Tahir) ceza muhakemeleri usulü 1943- von Tuhr (Andrea) partie generaledu code fédéral des obligations 1933 yasa (Ferit) ceza mahkemeleri usulü kanununun tadili hakkıdda bazı izahlar 1937- Yorgaki: Usulü Cezaiye (Ameli ve nazari)1324,

A — Şahsî hak davasının açılması için aranılan ilk şart ehliyettir Medeni haklarını kullanmağa mutlak olarak muktedir olmayanlar mümeyyiz olmayan küçük ve mahcurlar şahsî hak davasını açmağa ehil değildirler. Bunların davaları anck kanunî mümessilleri tarafından açılabilir. 15 yaşını bitiren mümeyyiz küçüklar kanunî mümessillerinin rızalarına ihtiyaç olmaksızın şahsî hak davası açabilirler. Koca karısının mümessili değildir Onun namına dava açamaz· ancak her suretle kocanın vekar ve haysiyetini temsil eden kadına karşı hakaret vâkı olduğu takdirde kocanın şeref ve haysiyetine taarruz edilmiş demektir; aile birliğinin vekarını korumakla mükellef olan koca karısına vâkı hakaretten ötörü açacağı şahsî dava ile birlikte şahsî haklarının hüküm altına alınmasını da isteyebilir·

Suçtan zarar gören tüzel kişi olduğu takdirde dava yetkili mümessiller tarafından açılır.

B — Dâva açanın suçtan şahsen zarar görmüş olması şahsî hak davasının açılması için aranılan ikinci şarttır. Suçtan zarar gören gerek özel, gerek tüzel kişiler uğradıkları zararların ödettirilmesi için mahkemeye baş vurabilirler. Bir kimsenin suçtan zarar görmüş ad edilebilmesi için mutlaka suçun o şahsın nefsine karşı işlenmiş olması lazım değildir. Başkası aleyhine işlenmiş olmakla beraber kendi servetine, namus ve itibarına taalluk eden hallerde dahi tazminat davacı açabilir. meselâ. Karısı aleyhine işlenen suçtan ötürü namusuna taalluk ediyorsa kocanın; küçük çocuğu hakkında işlenen suçtan dolayı namus ve servetine dokunuyorsa babanın şahsen dava hakkı vardır.

Suçtan şahsen zarar görmüş olan kîmsenın mirasçıları şahsî hak davası açabilirlermi? Bu hususta üç ihtimal düşünülebilir:
Birinci ihtimal: Suç suçtan zarar güren kimsenin ölümünden evvel işlenmiştir. Bu halde zarara sebep olan suç ya mala taallûkeder zarar maddidir; veya namusa şerefe taallûk eder mânevidir.

Suç hırsızlık, dolandırıcılık... ve sairede olduğu gibi mala taallûk ediyor, servetin azalmasını gerektiriyorsa mallar miras yoliyle mirasçılara geçeceğinden vârisler doğrudan doğruya zarar görmüş sayılırlar şahsî, hak davası açabilirler·

Mânevi zarar vukuunda mirasçılara dava hakkının tanınması ancak suçtan zarar görmüş olan şahsın ölümünden evvel mahkemeye baş vurmuş olması haline münhasırdır. Çünki dava açmamakla af etmiş demektir.

İkinci ihtimal; Suç şahsa karşı işlenmiş olup şahsın ölümüyle sonuçlanmıştır. Bu halde ölüm yüzünden mirastan mahrum kalan mirasçılar tazminat istemek hakkını haiz oldukları gibi; hattâ ölenle aralarında hukukî mahiyette olmayıp fiili bağlılık bulunan kimseler dahi meselâ nişanlı gibi yardımdan mahrum kalmaları sebebiyle maddi tazminat isteyebilirler.

yardımdan mahkumiyet sebebiyle tazminat isteyebilmek için evelki yazımızdada açıkladığımız gıbi ölenle tazminat isteyen arasında yardım mahiyetinde bir edanın vakı olması veya ileride vukuunun kuvvetle mühte mel bulunmuş olması lâzımdır (2)·

Üçüncü ihtimal: Suçun ölümden sonra işlenmesidir. Bu takdirde suç mirasçıların gerek ayrı ayrı ve gerek toplu olarak namus ve haysiyetlerine dokunduğu vakit dava hakları vardır. Yoksa ölenin münhasıran Şahsına karşı işlenmiş olan suçtan ötörü zarar ve ziyan iddiasında bulunamazlar.

2 — ***Ceza mahkemesinde şahsî hak davanın açılış şekilleri:*** Mağdur ceza mahkemesinde iki yolla:

A — Şahsi dava yolu ile:

B — Kamu davasına katılmak suretile şahsî hâk iddasında bulunabilir.

A — Şahsî dava yolu ile ve şahsî hakkın istenmesi: usulün 344· Madde sinde yazılı hallerde suçtan zarar gören şahıs ya zabıt kâtibine beyanda bulunmak yahut işin mahiyetine göre sulh veya sorğu yargıcına bir dilekce vermek suretile şahsi dava açabilir. Beyan zabtı mahkeme başkanı yahut yargıç tarafından onanır. Dilekçede sanığa isnat edilen suçun ne olduğu kanunî unsurları, uygulanması gereken madde ve subut sebebleri gösterilir. İki suret aslına raptedilir. Şahsi hâk isteniyorsa onuu da gösterilmesi lâzimdır· Şahsi hâk istenmeksizin dahi Şahsi dava açılabilir.

Hukuk mahkemeleri usulü kanununa göre davalının isteği üzerine da vacının teminat vermeye mecbur olduğu hallerde Şahsi dâvacı Devlet hazinesine ve sanığa isabet etmesi ihtimali olan masrafların ödenmesi için kefa let vermeğe mecburdur· Kefalet para, veya devlet esham ve tahvilleri verilmesi suretiyle yapılır kefaletin mıktarı ve bunun verilmesi için tayin edilecek süre Adli müzaharata nail olma haklarında hukuk işlerinde cereyan eden hükümler uygulanır.

Usulün 344 ncü maddesinde yazılı hellerde mağdur C. Savcılığına başvurarak davayı tahrik eder. İş savcının iddianamesiyle mahkemeye intikal ederse dava usulüne uygun olarak açılmış sayılır· Ancak bu gibi hallerde mağdur mevkiinde bulunan şahsın hükmü temyîze yetkili sayılabilmesi için merciine bir dilekçe vermek; veya zabit varakası tutulmak üzere zabıt kâtibine beyanda bulunmak suretiyle davaya katılması lâzımdır.[3]

3005 Sayılı Meşhut Suçlar kanunun ikinci maddesinde;» Mağdurların zabıta memurlarına ağızdan yapacakları muracaatları şahsî dava açmak hakkındaki umumî hükümlere göre yapılacak muamele hükmünde sayılacağı»

(2)Şahsîhak davası Abalet derğisi Sa: 946/8 S:647-847

[3] Yargıtay c,g.k.Ta: 1/7/946.sa.Esas, 172 K·102·neşredilmemiştir·

belirtilmiş olduğundan bu kanun hükmüne göre kavuşturma yapılan işlerde davacının verilen hükmü temyiz edebilmesi için ayrıca müdahale dilekçesi vermesine ihtiyaç yoktur.[4]·

Dava bir kerre iddianame ile meşhut suçlar kacununa göre açıldıktan sonra bazı noksanların tamamlanması için evrak C.Savcılığına geri alınarak bundan sonra umumî hükümler dairesinde muamele yapılmış olması halı usuli dairesinde yapılan şikâyet ve muamelelerin hükümsüzlüğünü icabettirmediğinden mağdur dilekçe vermek mecburiyetinde değildir. [5].

Dava ceza mahkemeleri usulü kanununun 350 inci maddesi uyarınca sulh veya sorgu Yargıçlığına dilekçe vermek veya zabıtkâtibine beyanda bulunulmak suretiyle şahsî yolla açılmış, Savcılık davaya iştirak eylemişse davacının ayrıca müdahale dilekçesi vermesine lüzüm yoktur. [6]

B—Kamu davasına kstılmak suretiyle şahsî hakkın istenilmesi: bu cihetı incelemek için ceza muhakemeleri usulü kanununun 365 ve 366 ncı maddelerini gözden geçirelim·

365. maddeye göre,:« suçtan zarar gören her şahıs tahkıkatın her halinde mudahale yoluyla hukuku âmme davasına iştirak edebilir.

Bu suretle âmme davasına iltihak edenler şahsi haklarını da isteyebilirler.» Madde kaydettiğimiz bu son şeklini ancak 3207 sayılı kanun almıştır. 20/2/929 tarihinde yürürlüğe giren 1412 sayıl kanunun 365 inci maddesinde şöyle deniyordu, «344 üncü madde mucibince şahsî dava açmağa hakkı olan herkes muhakemenin her halinde müdahale tarikiyle hukuku âmme davasına iltihak ve şahsî haklarını da isteyebilir.

Hayata, sihhate, hürüyete ırza. şahsî haklara taallûk eden suçlarda C. Müddeiumumiliğine usulü dairesinde müracaatla hukuku âmme davasını tahrik etmiş olanlar dahi ayni hakkı haizdirler». Maddenin yazılış tarzından suçtan zarar, gören kimselerin şahsî haklarını isteyebilmeleri için savcının kamu davasının açmasını beklemeleri gerektiği yolunda bir mana çıkmakta idi. Halbuki şahsî davalarda suçtan zarar gören kimse davayı açar. Savcı kamu faydası görürse açılmış olan davaya katılır. Bundan başka kavuşturulması şahsî dava açılmasına bağlı olmayan hallerde de ceza davasına katılarak şahsî haklarının hüküm altına alınmasını istemek hakkı ikinci fıkrada sayılan suçlara hasredilmiştir·

936 yılında 3006 sayılı kanunla bu madde değiştirildi· Hükümet maddede fazla değişiklik yapmamış yalnız muhakemenin her halinde ibaresi

[4] Yargıtay. 2.C D Ta: 26/6/946 Sa:Es/6538.K: 6489 neşredilmemiştir.
[5] „ 2.C.D.ta: 2 /3/946 sa: Es: 2350;K: 2513 neşredilmemiştir.
[6] „ C.G.K.ta: 9/9/946 Es: 114 K; 129 neşredilmemiştir.

yerine (tahkikatın her halinde) ibaresini koymakla iktifa etmişti. Değişikliğin sebepleri şu suretle açıklanıyordu'

«Ceza muhakemeleri usulü kanunu prensip olarak suçtan zarar görenlere, eğer mevzubahis suç 344 üncü madde de yazılı suçlar ise; C.Müddeiumumisinin iştirakine hacet kalmaksızın doğrudan doğruya ceza mahkemelerinde dava açmak eğer suç bu madde de yazılı olanların dışında kalan bir suçsa C. Muddeiumumisinin tahrikiyle hukuku âmme davasını açtırmak ve hukuku âmme davası evvelce açılmışsa tahkıkatın her safhasında bir istida vermek suretiyle bu davaya müdahale ve iltihak edebilmek hakkını tanımştır. Fakat madde mehazından alınırken (tahkikatın her halinde) mânasına gelen ibare kanuna (muhakemenin her halinde) şeklinde geçmiş ve bu şekilde madde, müdahalenin yalnız mahkeme safhasında olabilip ilk tahkikatta olmıyacağı gibi kanunun koydnğu prensibin tamamiyle zıddı olan bir mâna çıkarılmasına müsait bulunmuş olduğundan kanunun diğer maddeleriyle (370 371) ahengi temin için madde de bâzı tashihler yapılmıştır» deniliyordu. [7].

Adliye Encümeni bu değişikliği kabul etmekle beraber tahdidi surette bir mâna çıkarılmasına meydan verilmemesi için ikinci fıkrayı kaldırmış ilk fıkrayıda bu amaçla değiştirmişti.

Encümen «suçtan zarar güren her şahıs tahkikatın her halinde müdahale yoluyla hukuku âmme davasına iltihak eder ve şahsî haklarını talep edebilir.» tarzında tesbit ettiği şekil B'M'M. kabul edilmişii.

Maddnin bu yazılış şekli de kanunun uygulanması da bâzı tereddütlere yol açtı' Tatbikatta madde; suçtan zarar gören kimsenin davaya katılarak müdahil sıfatını alabilmesi için mutlaka şahsî hak talep etmiş olması icabettiği suretinde yorumlandı' ve bunun sonucu olarak da müdahil ancak şahsî hak cihetinden kanun yollarına başvurabilecekti. Çünki Bakanlığın teklifinde madde «hnkuku âmme davasına iltihak ve şahsi haklarını dahi isteyebilir.» şeklinde iken dahi kelimesi kanuna geçmemişti.

Nihayet 1937 yılında 3207 sayılı kanunla yapılan yeni değişikliklerle kanunun uygulanmasında meydana gelen güçlüklerin önlenmesine çalışıldı.

Projede; «suçtan zarar gören kimselerin hem şahsî haklarını talep etme khem de böyle bir talep bulunmaksızın yalnız suçluuun cezalandırılmasını temin etmek maksatlariyle davaya müdahale ve yalnız şahsî hakları itibariyle değil âmme haklrı noktasından da davayı temyiz edebileceklerini tebarüz etfirmek üzere 365 inci maddeye (ve şahsî haklarını) kelimesinden sonra bir (dahi) kelimsinin ilâvesine lüzum görülmüştür.„ denilmekte idi [8].

[7] B M M. zabıt ceridesi cilt:9 36/12 S 220S: 8
[8) T B.M.M.Zabıt ceridesi cilt 937/19 S·sayı 224 S:2

262

Adliye Encümeni maddeyi iki fıkraya bölerek kamu hakları ve şahsî hak ayrılıklarını belirtti' ve madde bu günki son şeklini almış oldu.

366 ncı maddeye göre müdahale, ya merciine verilen bir dilekçe veya zabıt varakası tutulmak üzere zabıt kâtibine yapılacak bir beyanla olur. Zabıt varakasının başkan veya yargıç tarafından onanması lâzımdır.

Bu merci C.Savcısını dinledikten sonra davaya katılma isteğinin kabule şayen olup olmadığına karar verir. Davaya katılan kefalet vermekle mükellef değildir.

3006 sayılı kanunla değiştirilmeden evvel 366 ıncı maddede davaya katılma dilekçesinin mahkemeye verileceğinden bahsedilmekte idi. Bu maddenin değiştirilmesi hakkındaki Adliye encümeni mazbatasında mahkeme kelimesi yerine niçin merci kelimesi kullanıldığı şu suretle anlatılıyordu:

«Suçtan zarar görenin Hukuku âmme davasına müdahale için bulunduğu safhaya göre mahkemeden başka sorgu hâkimi ve müddei umumiye de müracaat edebileceği cihetle maddenin aslındaki (mahkeme) kelimesi (merci) olarak değiştirilmiştir. [9].

365 ve 366 ıncı maddelerde zaman zaman yapılan değişikliklere rağmen tatbikatta yeni güçlüklerle karşılaşıldı. Ceza davalarında müştekilerin yetkili mercie dilekçe vermiyerek yalnız duruşmaya dâhil olmaları müdahil sıfatını almalarına ve tazminat hükmedilmesine yol açıp açmıyacağı hususunda yargıtay daireleri arasında içtihat ayrılıkları meydana geldi. Mesele içtihat birleştirme kurulunda incelendi. 16/5/945 gün. Es: 27/10/ ve K:10 sayılı kararile şu üç esas tesbit eildi.

a) Suçtan zarar gören kimselerin kamu davası açılmasından evvel verecekleri dilekçeler davaya katılma dilekeçsi sayılamaz. Müdahele hükümlerinin mahiyetinden ve 365 inci maddede hukuku âmme davasına iltihaktan bahsedilmiş olmasından, 366 ıncı madde de merciince verilecek kararın davaya müdahale hakkında olacağı bildirilmesinden ve en son savcının kamu davasını henüz açmadan önce yapacağı soruşturmalarda suçtan zarar gören kimselerin yapabilecekleri müracaatların mahiyet ve keyfiyetlerini anlamak kolaydır. Her hangi bir suretle bir suçu anlatır bir hali öğrenen Savcı Kamu davasını açmağa mahal olup olmadığına karar verebilmesi için işin hakikatini ve suçlunn kim olduğunu araştırmağa başladığında suçtan zarar gören kimsenin yapacağı müracaatla suçun ve suçlunun meydana çıkmasına yarıyacak mücerret delilleri bildirmekten yeya ayrıca vereceği dilkçe ile kamu davasının açılmasını istemekten ve savcının kamu davasını açmamağa karar verdiğinde bir dilekçe ile yetkili ağır ceza başkanına itirazdan ibaret ve buna münhasırdır. Bu müracaat ve istemler kamu davasına müdahale isteği sayılamazlar. Nasıl sayılır ki,suçtan zarar

[9] B. M. M. Zabıt Ceridesi. Cilt. 936/12 S. Sayı 220/S: 21

gördüğünü iddia eden şahsın kamu davasının açılması için verdiği istida üzerine savcı 164üncü madde uyarınca işi takibe değer görmez veya yaptığı soruşturmalar sonunda kovuşturmaya mahal olmadığına karar verirse, yine bu şahsın itiraz dilekçesi yetkili ağır ceza başkanı tarafından 167 inci madde mucibince reddedilirse ortada sözü geçen dilekçe ile müracaat edilebilecek ne bir dava ve ne de yeni deliller, vakıalar meydana çıkıncaya kadar açılması kabil bir dava kalır. Belli bir husus için verilen istida tahkikatın sonunun mahtemel ve çeşitli belirtisine göre mânalandırılamaz.

b) Kamu davasna katılma ancak ceza davasının açılmasından sonra ilk ve son soruşturma sırasında kabildir. 365 inci maddedeki (Tahkikatın her halinde) cümlesi kamu davası açıldıktan sonra başlayan ilk ve son soruşturmayı ifade edip kamu davasının açılmasından önce yapabileceği soruşturmalar maddenin şümulü dışında kalır.

366 ıncı maddenin ikinci fıkrasında müdahale talebinin kabule şayan olup olmadığına karar verebileceği bildirilen merci kelimesi aynı fıkrada yazılı olan (C. Müddei umumisi dinlendikten sonra) cümlesinin geçen ifadesi delâletyile her halde C. Savcısından gayri olarak ilk soruşturmada yapılacak müdahale isteklerinde sorgu yargıcı ve son soruşturmada ise davayı görecek olan yargıcı beyan eder. Kanunun bu açık beyanına karşı gerekçesinde geçen bâzı sözlere bakarak yorumlarda bulunmak doğru olmaz Fıkranın sonunda zabıt varakası reis veya hâkime tasdik ettirileceği yolundaki yazılı cümle merciin savcıdan gayri yetkili yargıç olacağını belirtmeğe yeter. Bununla beraber açılmış olan kamu davasına katılma dilekçesi savcıya karşı yazılmış olup onun tarafından yargıca sunulursa, yargıcın savcı yoluyla eline geçen bu dilekçe üzerine önce savcının mütalâası alındıktan sonra gerekli kararı vermesinde sonucu bakımından bir yolsuzluk görülemez. Kanunun 293 üncü maddesinde kabule şayan bir müracaatın kanuni merciinin tâyininde yapılan hatanın müracaat edenin hakkını ihlâl etmiyeceği yazılıdır.

c) Sorgu yargıcı veya davaya bakan mahkeme savcının mütalâasını aldıktan sonra müdahalenin kabul edilip edilmediği hakkında açık bir karar vermesi lâzımdır. Talepname veya iddianamenin tanziminden sonra usulüne uygun olarak kamu davasına katılmak isteğinde bulunan şahsın bu dileği hakkında müsbet veya menfi bir karar verilmemiş olması usulün 308 inci maddesindeki kanuna aykırılık hallerinden maduttur. Hükmün bu cihetten bozulması icabeder. Son Genel Kurul kararında 18/3/940 gün ve 43 esas ve 18: K sayılı içtihat birleştirme Genel Kurulu kararı ancak hükmün temyiz edilebilmesi bakımından muhafaza edilmiştir. Yani suçtan zarar gören şahıs kamu davasının açılmasından sonra usulüne göre davaya ka

tılma isteğende bulunmuş fakat sorgu yargıcı veya mahkeme bu hususta bir karar vermemişse müdahil hükmü temyiz edebilir. Fakat hükmün müdahele hususunda karar verilmemesi cihetinden bozulması lâzımdır.

Son içtihat birleştirme Genel Kurulu kararından sonra müdahele meselesinde şu cihetlerin göz önünde bulundurulması icabeder.

Usulüne göre davaya müdahale dileğinde bulunmamış olan davacıya tazminat tâyin edilemez [10].

Davacı usulüne uygun olarak müdahale dileğinde bulunmamış olmasına ragmen mahkemenin mevzuata aykırı olarak davacıya duruşmada yer vermiş olması, vekil sıfatiyle kendisini temsil ettirmesine müsamaha etmesi müdahil sıfatını bahşetmez [11].

Devlet demir yolları işletme muamelelerine aykırı harekette dahi 1667 sayılı kanunun 3 üncü maddesinde yazılı olduğu veçhile idarenin tanzim ettiği zabıt varakalarını bir tezkere ile C. Savcılığına göndermesi kâfi olmayıp kamu davası açıldıktan sonra içtihat birleştirme genel kurulu kararına uyarak davaya katılma dileğinde bulunması ve haklarını kullanabilmek için de dileğinin kabulü hususunda yargıç tarafından karar verilmesi lâzımdır [12]

Suçtan zarar gördüğünü ileri sürerek dilekçe vermiş olan mağdurun dilekçesi okunup; savcının mütalâası alındıktan sonra bu husus hakkında bir karar verilmek lâzım ve gereklidir. Yoksa sıfatı ve yetkisi beliritilmeden duruşmanın sonuna kadar fiilen müdahil sıfatile duruşmaya kabul edilerek müdahil hakkını iktisap atmemiş olduğundan bahsiyle tazminat hakkında hukuk mahkemesine müracaatta muhtariyetine dair karar verilemez [13].

Usulüne uygun bir müracaat vukuunda davacının müdahalesinin kabul edilip edilmiyeceği hakkında bir karar verilmemiş olması kanunî haklarının kullanılması salâhiyetlerini ihlâl etmesi bakımından yolsuzdur [14].

Usul hükümlerinin uygulanmasından doğan bir taraf aleyhine netice doğuran zühullerin hükmün kesinleşmesine kadar ıslahı mümkün ve buna mâni olarak kanunî bir engel olmamasına göre mahallî mahkeme kararına 16/5/45 günlü içtihat birleştirme genel kurulu kararından evvel vermiş olması halinde dahi hüküm müdahele hakkında bir karar verilmemesinin yolsuzluğundan dolayı bozulabilir [15].

[10] Yargıtay. 1. C D Ta: 12/12/945 Sa: Es: 3427 K: 2833 Neşredilmemeştir.
[11] Yargıtay. 1. C.D. Ta: 11/12/946 Sa: Es: 3[illegible]9 K: 2782 neşredilmemiştir.
[12] Yargıtay 3 C D Ta: 21/2/946 Sa Es: 3754 K: 1780 elmemiştir edşrni
[13] Yargıtay 1.C.D.Ta: 21,3/946 Sa Es: 1249 K: 498 neşredilmemiştir.
[14] Yargıtay 1.C D.Ta: 27/2/946 Sa Es: 542 K: 238 neşredilmemiştir.
1.C D.Ta: 12/2/946 Sa Es: 281 K: 165 neşredilmemiştir.
[15] Yargıtay 1.C.D.Ta: 5/4/946 Sa Es: 1578 K: 619 neşredilmemiştir.

Soruşturmanın her halinde kamu davasına katılmak kabil olduğundan bozmadan sonra dahi davaya katılma kabildir. ve tazminat hükmedilmesi yolundaki istek üzerine mahkeme tazminat hükmedebllir. Evvelki hüküm sanık tarafından temyiz edilmiş olmakla lehine kazanılmış hak teşkil ettiğinden bahsile tazminat dileğinin reddi cihetlne gidilemez [16]. Kamu davası açılmamasından sonra davacı tarafından verilen yalnız tazminat hükmedilmesi dileğinden ibaret olup sanığın cezalandırılması ve müdahil sıfatı ile duruşmaya kabulü istemini ihtiva etmiyen dilekçe müdahele dilekçesi mahiyetinde değildir. Davacıya hükmü temyiz yetkisini bahşetmez [17]. Böyle dilekçe üzerine müdahelenin kabulüne karar verilmesi ve tazminat tâyin edilmesi yolsuzdur [18]. Fakat tazminat istemeksizin sanığın cezalandırılmasının istenmesi halinde davacı duruşmaya kabuledilebilir. Sanığın cezalandırılmasını isteyen müdahillerin tazminat isteğinde bulunmaları kendi ihtiyarlarına bağlıdır. [19].

Tazminat tâyininde olduğu gibi, vekâlet ücreti tâyini için dahi müdahele dilekçesi verilmesi ve mahkemenin bu dileğin kabulüne karar vermiş olması lâzımdır [20]. Fakat suç mevzuu olan malın sahibine geri verilmesi «istirdadı emval» için müdahele dileğinde bulunmaya ihtiyaç yoktur]21].

Usulüne uygun olarak vâkı olan müdehele dileğinin kabulüne karar verildikten sonra müdahilin duruşma oturumlarında bulunmamış olması bu hakkının kaldırılmasını gerektirmez. [22].

3—Aleyhlerine şaksî hak davası açılabilecek olan kimseler:

Şahsî hak davası:

A—Suç işliyen, suça iştirak eden, yardım edenler;

B—Malen sorumlu olanlar (mesulübilmâl);

C—Verese aleyhine açılabilir.

A—Suç işleyenler aleyhine şahsî hak davasının açılması: Herkesin gerek kasten gerek tedbirsizlikle işledikleri suçlardan doğan maddi ve mânevi zararlardan sorumlu tutulmaları tabiîdir. Temyiz kudretini haiz olan kimseler medeni haklarını kullanmak ehliyetini haiz olmasalar bile haksız eylemlerinin sebep olduğu zararları ödemeleri lâzımdır. Medeni kanunun 16 ıncı maddesinin son fıkrasına göre küçüklük, hacır hali mümeyyiz olan kimsele-

[16] Yargıtay 1.C.D,Ta: 15/2/946 Sa Es: 991 K: 183 neşredilmemiştir.
[17] » 4.C.D.Ta: 3/12/945 Sa: 10767 K: 11353 »
[18] „ 4.C.D.Ta: 25/3/947 Sa: Es: 3341 K: 4170 „
[19] „ 3 C D.Ta: 6/3/946 Sa: Es: 1448 K: 2286 „
[20] „ 4.C.D,Ta: 3/10/945 Sa: Es: 7976 K: 8711 „
[21] „ 2.C.D.Ta: 7/9/946 Sa: Es: 7481 K; 7601 „
[22] „ 3.C,D.Ta: 31/10/946 Sa: Es: 7751 K: 9561 „

lerin yaptıkları zararların ödettirilmesi mecburiyetinden kurtaramaz. Yaşının küçüklüğü sebebile, yahut akıl hastalığı veya akıl zayıflığı veya sarhoşluk ve buna benzer sebeplerle mâkul surette hareket etmek iktidarından mahrum bulunan kimselere haksız eylemlerinden ötürü tazminat yükletilemez.

Medeni kanunun 320 inci maddesinin 3 üncü fıkrasına göre evin reisi ev halkından akıl hastalığı, akıl zayıflığı ile mâlûl olanların yaptıkları zararlardan mutat veçhile ve ahvalin gerektirdiği dikkatle onlara nezaret ettiklerini ispat etmedikçe sorumludurlar.

Temyiz kudretini haiz olmıyanların yaptıkları zararlardan dolayı tazminatla sorumlu tutulmamaları prensip olmakla beraber bâzı hallerde bu kimselerin sebep oldukları zararların ödettirilmemiş olması adalet hissini incitir. Bu düşünce ile kanun yapan, prensibe iki istisna kabul etmiştir.

Birinci istisna; borçlar kanunun 54 üncü maddesinin ilk fıkrasındadır. Hakkaniyet iktiza ederse Yargıç temyiz kudretini haiz olmıyan kimseyi ika eylediği zararı tamamen veya kısmen tazminine mahkûm edebilir. Ancak zarar temyiz kudretini haiz olan kimse tarafında da ika edildiği takdirde tazminatı gerektirecek mahiyette bir zarar olmalıdır. Yargıç burada da kusurun derecesini, zarar görenin müterafik kusuru bulunup bulunmadığını, meşru müdafaa... ve saireyi evvelki yazımızda bahsettiğimiz esasları göz önünde bulundurarak tazminatın miktarını takdir edecektir [23].

Borçlar kanununun kabul ettiği ikinci istisna 54 üncü maddenin 2 inci fıkrasındaki hükümdür. Sarhoşluk, morfin, kokain gibi uyuşturucu maddelerin kullanılması sebebiyle, veya sar'a gibi zaman zaman şuur selbedecek hastalıklara müptelâ olmak gibi sebeplerle temyiz kudretini muvvakkaten kaybeden kimseler bu halde iken yaptıkları zararları ödemek mecburiyetindedirler. Ancak haksız eylemi işleyen kimse bu hallerin kendi kusru ve ihtiyarı haricinde vukua geldiğini ve bu suretle şuurunu kaybetmiş olduğunu ispat ederse sorumluluktan kurtulur.

Fakat diğer taraf da bu hallere kendisinin sebep olduğunu ispat edebilir.

Birden ziyade kimseler tarafından birlikte zarar ika edildiği takdirde borçlar kanununun 50 inci maddesine göre eylemi müştereken işleyenlerle yardım edenlr ve işlemeğe azmettirenler ayırt edilmeden tazminatla müteselsilen sorumlu olurlar. Birden ziyade kimseler suç işlemiş olup ta asıl failin kim olduğunun anlaşılamamış olması halinde meselâ, müteaddit kimsler kavkaya iştirk etmiş, mağdur bıçakla yaralanmış bir ay iş ve gücünden geri kalmış fakat yaralamanın sanıklardan hangisinin eylemlnden meydana geldiği anlaşılamamıştır. Bu takdirde de sanıklardan her biri zararın yekûnünden sorumlu olur.

[23] Şahsî hak davası. Adalet D. Sa. 946/8. S: 837—841.

Zarar yapanlardan bir kısmı temyiz kudretni haiz olmamak; veya meşru müdafaa halinde bulunmak... gibi sebeplerle sorumlu tutulamazsa tazminat bunlara rücu hakkı olmamak üzere diğerlerine hasredilir.

Yargıç müteselsil sorumlu olan şahısların yekdiğerini rücu hakkı olup olmadığını takdir ve icabında rücuun dercesini ve şümulünü tâyin eder.

C.K. un 39 uncu maddesinde: Aynı suçtan ötürü hükümlenmiş olan kimseler arasında malların geri verilmesi; maddi, mânevi tazminat; yargılama masraflarından müteselsilen sorumlu olacaklarından bahsedilmektedir. Ancak bu müteselsil sorumluluk suçta iştirak bulunduğu zaman mevcuttur.

B—Malen sorumlu (mesülibilmal) olanlar aleyhine şahsî hak davasının açılması: kaide olarak her şahıs kendi eyleminden doğan zararların tazmini ile mükelleftir. Zarar ve ziyanın üçüncü şahıslara ödettirilmiş olması hukuk telâkkilerile bağdaşamaz. Ancak üçüncü şahışlar istihdam ettikleri kimslerin seçilmesi ve gözetilmesi hususundaki görevlerini yapmazlar ve savsarlarsa malca sorumlu tutulurlar.

Ceza kanununun 465 inci maddesine göre:(bir kimse veya şirketin hizmetinde bulunan tarafından vazife ve hizmet sırasında işlenen 455, 459 uncu maddelerde yazılı cürümlerden dolayı hükmedilecek tazminattan o kimse veya şirket malen mesuldur.) Bu maddeye nazaran bir kimsenin veya şirketinin hizmetinde bulunan şahıs dikkatsizlik, tedbirsizlik, meslek ve sanatında acamilik veya nizamlara, emirlere riayetsizlik sonucu olarak ölüme sebep olur veya bir kimseye cismanî zarar verirse istihdam eden şahıs veya şirket malca sorumlu olacaktır.

Ceza kanunumuzun sözü geçen 465 inci maddesi kanunumuzun mehazı olan Italya ceza kanununda mevcut değildir. Ceza kanunumuzun kabulü sırasında borçlar kanunu kabul edilememiş olduğundan böyle bir maddeye ihtiyaç vardı. Fakat bugün borçlar kanununun 55 inci maddesinde bu hususda hüküm mevcuttur. Başkalarını istihdam edeen kimselerin sorumluluğunu gerektiren hallerin mevcut olup olmadığını takdir ederken borçlar kanununun 55 inci maddesi hükmünün göz önünde bulundurulması lâzımdır [24].

55. maddenin ilk fıkrasına nazaran (başkalarını istihdam eden kimseler, maiyetinde istihdam ettiği kimslerin ve amalesinin hizmetlerini ifa ederken yaptıkları zarardan mesuldur).Zarar gören dilerse zarara sebebiyet veren kimse alayhine şahsen, dilerse onu istahdam edip malen sorumlu olan şirket alayhine, yahut bunlardan her ikisine karşı tazminat davası açabilir.

[24] Yargıtay C G.K.Ta: 31/5/931 Sa: Es: 4 K/44(temyiz kararları ceza kısmı 930/34. S. 200) Ceza G.K. Ta: 30/11/931 Sa: Es: 4/153 K: 143(Temyiz kararları ceza kısmı 930/34 S: 216)

İş görenle iş veren arasında bir bağıtın(iş mukavelesinin) mevcut olması şart değildir. Aralarında tâbiiyet ilgisi bulunmalı işçi patronun emri altında olmalıdır.

İş sahibinin malen sorumlu tutulabilmesi için zararın meslek ve sanaat icabı istihdam eden kimse veya amaleye verilen ödevin görülmesi sırasında işlenmiş olması lâzımdır. Faraza, işçi hizmet haricinde kendi özel işlerini görürken bir zarara sebebiyet verirse iş sahibi değil kendisi sorumludur.

İş sahibi iki halde işçinin haksız eyleminin sebep olduğu zararı tazmin etmekten kurtulur.

Birinci hal; hâl ve mevkiin gerektirdiği bütün dikkat ve itinada bulunduğunu ispat etmesidir. İş sahibi her şeyden evvel işçiyi seçerken dikkat ve itina etmelidir. Yargıtay 4 üncü Hukuk dairesi 18 yaşından aşağı bir şoförü istihdam etmeği otomobil sahibi için tazminatı gerektiren bir kusur saymıştır [25].

Bundan başka gerek doğrudan doğruya gerek dolayisile işçiyi gözetip kontrol etmeli kazayı önleyacek alet ve vasıtaları tedarik etmelidir. Yargıç dikkat ve itinayı takdir ederken iş sahibinin kabiliyetini değil bu gibi işlerde yetkili kimselerin görüşlerini göz önünde bulundurmalıdır. Ehliyetnamesi bulunan bir şoförün tetbirsizlikle ölüme sebebiyet vermesi suçundan dolayı 300 lira mânevi tazminatın malen Sorumlu olandan alınmasına dair asliye ceza mahkemesi hükmü Yargıtay 4 üncü ceza dairesince şoförün ehliyetnamesi mevcut olduğu anlaşılmasına makina aksamında bozukluk olduğu hakkında bir güna tetkikat icra edilmemiş bulunmasına nazaran ne gibi bir kusuru olduğu gözetilmeksizin malen sorumlu olan şahsın tazminatla hükümlenmesi cihetine gidilmesinin yolsuzluğundan bozulmuştur. [26].

Mağdur kamu davasına katılma dilekçesinde tazminatın malen sorumlu olan idareden ödettirilmesini istediği takdirde sanığın mensup olduğu idare malen sorumlu olarak davaya dâhil edilerek sonucuna göre tazminatla hükümlenmesi gerekecek şahıs veya makamın tâyini lâzımdır. Yoksa bu gibi hallerde tazminatın sanıktan alınmasına karar verilemez [27].

Bir otomobil ve lokomotif çarpışma hâdisesinde yargıtay Hukuk genel kurulu şimendüfer idaresinin manevra sahasından kimsenin geçmemesini sağlamak için zincir çekmemiş olmakla beraber o mahalle adam koyarak bu sahaya geçmek isteyen şoföre geçilmemesini haber verdirmek suretiyle

[25] Yargıtay 4.H.D.Ta: 26/4/937 Sa.ES. 515 K: 968.(temyiz kararları hukuk kısmı 937 yılı S/222—224.

[26] Yargıtay 4. C. D. Ta: 4/1/945 Sa: Es: 285 K: 70

[27] Yargıtay 4. C. D. Ta : 28/2/946 Sa: Es: 1537. K: 2571

her türlü tedbiri ittihaz etmiş olduğundan otomobilin yasak edilen mıntakaya geçerek manevra sahasındaki lokomotife çarpmasından dolayı vukua gelen hâdisede idareyi kusurlu saymıyarak malen sorumlu olmıyacağını kabul etmiştir [28].

Malen sorumlu olanı tazminattan kurtaran İkinci hal; kanunun emrettiği bütün dikkat ve itinada bulunmuş olsaydı dahi zararı önleyemiyeceğini ispat etmesidir. Yani patron gerek işçisini seçmek, ve gerek gözetmek, kontrol etmek görevini yapmamıştır. Fakat gereken bütün dikkat ve itinayı yapmış olsaydı dahi zararı önliyemiyecektir. İşte bu ciheti ispat ettiği takdirde sorumluluktan kurtulur. Bu cihetin ispatı zararın müc bir sebep (Force majeure) neticesi vukua geldiğinin ispat edilmesi demektir. Esasen mücbir sebebin mevcudiyeti halinde zararla istihdam eden kim senin eylemi arasında illiyet bağı yoktur. Bu itibarla da zaten sorumlu tutulamaz. Mücbir sebebin mevcudiyeti halinde dikkat ve itina gösteren iş sahibi ile bu ödevini savsamış olan arasında bir fark yoktur.

İster sahibi olsun ister kiralayanı olsun bir hayvanı idaresinde bulun duran yani ondan iktisaden faydalanan kimse muhafazadaki kusuru yüzünden hayvan tarafından başkasına zarar verilmesine sebep olursa borçlar kanununun 56 ıncı maddesine göre zararı ödemeğe mecburdur. Meselâ: Bir kimse azgın köpeğini başı boş bırakmış ve köpek yoldan geçmekte olan çocuğu ısırmışsa bu şahıs ceza kanunun 459 uncu makdesile cezalandırılmakla beraber suçtan zarar gören şahıs istediği takdirde tazminatta hükmedilir. Zarar hayvanın ihtiyarî hareketi sonucu meydana gelmelidirki idare eden sorumlu tutulabilsin. Meselâ binicisi tarafından eşya ve şahıslara tehlike tevlit edecek surette sevkedilen at bir şahsın yaralanmasına sebep olmuşsa bundan hayvanı idaresi altında bulunduran kimse değil atın binicisi sorumlu olur.

Hayvanı idaresinde bulunduran kimse muhafaza hususunda halin icap ettirdiği bütün dikkat ve itinayı gösterdiğini. yahut böyle dikkat ve itina göstermiş olsaydı dahi zararı önliyemiyeceğini ispat ederse sorumluluktan kurtulur. malen sorumlulukta dahi zarar görenin mütekabil kusuru bulunup bulunmadığı göz önünde tutularak tazminat miktarı azaltılır; yahut büsbütün kaldırılır. Zarar şahıslara karşı ise maddi tazminat borçlar kanununun 45, 46 ıncı, mânevi tâzminat 47 inci maddelerine, male karşı ise 42 ve sonraki maddelere göre takdir edilir.

Zarar hayvanın diğer bir şahıs veya diğer bir şahsa ait hayvan tarafından ürkütülmesi sonunda meydana gelmişse zarar gören şahıs dilerse hayvanı idaresi altında bulunduran kimse, dilerse tahrik eden şahıs veya

[28] Yargıtay H. CGK, Ta: 28/2/934 Sa: Es: 4/II K. II. Neşredilmemiştir.

270

hayvanın sahibi aleyhine dava açabilir. Hayvanı idaresi altında bulunduran kimse aleyhine müracaatla zararını tazmin ettirmişse borçlar kanununun 56 ıncı maddesi 2 inci fıkrası uyarınca bu şahsın diğerlerine rücu hakkı vardır.

Ceza kanunun 519 maddesinde hayvanlar tarafından başkasının tarlasına zarar yapılması halinde tazminatın ne suretle tâyin edileceğinden bahsidilmektedir. Bu maddeye göre; gerek otlatmak maksadile başkasının arazisine hayvan sokulur; gerek kayıtsızlık, teseyyüp eseriyle ekilmiş arazi, bağ ve bahçesine hayvan girmesine sebebiyet verilerek zarar yapılırsa hayvanı sokan veya girmesine sebep olan şahsa müracaat hakkı bakî kalmak üzere zarar hayvan sahibine ödettirilir. Bir kaç kimseye ait olup birlikte otlatılan hayvanlardan bir veya birkaçının yaptıkları zarar birlikte otlayan hayvan sahiplerine garameten tazmın ettirilir.

C — Verese aleyhine şahsî hak davasının açılması: Kamu davası sanığın ölümü ile düşerse de şahsî hak davası düşmez. Ölüm halinde gerek haksız eylemi işliyen ve gerek ona iştirak veya yardım edenlerin vârisleri aleyhine şahsî hak davası açılabileceği gibi malen sorumlu olan kimsenin ölümü ile onun mirasçıları aleyhine de şahsî hak davası açılabilir.

4— *Şahsî hak davasını görmeğe yetkili mahkeme*, Suç cemiyetin dirlik ve düzenliğini bozmakla beraber şahıslara da zarar vermişse bu zarar ve ziyan iddialarının hangi mahkemede ileri sürülebileceği hakkında başlıca iki sistem mevcuttur.

a) Fransız sistemi, bu sisteme göre suçtan zarar gören şahsın hakkı hiyarı (Droit d' option) vardır. Dilerse şahsî hak davasını kamu davası ile birlikte Ceza mahkemesinde dilerse Hukuk mahkemesinde açabilir. Bu sistemin gerekçesi şudur; ödettirilmesi istenilen zarar suçtan doğmuştur. Suçun ispatı için ileri sürülen deliller şahsî hak davasının konusu olan zararı dahi miktar ve mahiyet itibarile ispata yarar.

Ceza mahkemesinde suçun işlendiği sabit olduktan sonra şahsî hak noktasından aranılacak cihet sabit olan suçun zarar doğurup doğurmadığı ve bu zararın miktarının ne olduğudur ki ceza mahkemesi bu basit meseleyi halletmekte güçlük çekmiyecektir.

Bundan başka Hukuk davalarile Ceza davalarında istinat edilen deliller birbirinden farklıdır. Suçtan doğan zarar ve ziyan iddialarının da vicdanî delilerle halli lâzımdır. Buna ise ceza mahkemeleri daha ziyade ehildir.

Şu da var ki, suçtan zarar gören şahsı Hukuk mahkemesine başvurmağa mecbur etmekle aynı mesele hakkında iki mahkemeden birbirine uymıyacak kararların çıkmasına yol açılmış olur. Bu hal mahkemelere olan güveni sarsar.

b) Alman sistemi; bu sistem suçtan doğan hukuk ve ceza dâvalarını birbirinden tamaen ayrı iki dâva farzeder. Sistemi haklı göstermek için ileri sürülen sebepler şunlardır:

Ceza dâvaları vicdanî ve mânevî delillere dayanır. Burada medenî kanunun kabul ettiği delil sistemi mevcut değildir. Ceza yargıçları ancak ceza kanununda ve ceza usulünde mütehassıstırlar. Medenî kanun gibi iyi bir surette uygulanması geniş tecrübe ve ihtisasa ihtiyaç gösteren bir kanunu gereği gibi uygulayamazlar.

Suçtan doğan hukuk dâvalarının ceza mahkemelerinde görülmesini kabul etmekle bu mahkemelerin ehil ve mütehassıs olmadıkları dâvalarda hüküm vermelerine yol açılmış olur. Bu da mahkemeleein ihtisası bakımından hukuk ve ceza mahkemelerine ayrılmasından beklenilen faydanın kaybolmasına sebep olur.

Bizde eski ceza usulümüzün mehazı Fransız kanunu olduğu için evvelce Fransız sistami uygulaumakta idi. Yeni usulümüz Alman ceza muhakemeleri usulü kanunundan iktibas edilmiş olmasına rağmen bu hususta Alman sisteminden ayrılmıştır. Almanlar şahsî hak dâvasının ceza mahkemesinde görülmesini kabul etmemekle beraber bâzı hallerde suçtan zarar gören şahısların ceza mahkemesinde şahsî dâva açarak kamu dâvasını takip etmesini ve bazen savcı tarafından açılmış olan dâvaya katılmasını kabul etmiştir. Her iki halde de suçtan zarar gören şahıs uğradığı zararın ödettirilmesini değil sanığın cezalandırılmasını ister. Bu şekil ve mahiyet bakımından intikam hissinin tatmini telâkkisine, geri telâkkiye dayanır. Komisyon bu cihetleri göz önünde bulundurarak Alman sistemine bağlı kalmamıştır.

Bundan başka; memleketimizde hukuk ceza mahkemelerinin ihtisas bakımından ayrılması büyük şehirlere münhasırdır. Bir çok yerlerde tek yargıç Hukuk dâvalarını Hukuk mahkemesi, ceza dâvalarını ceza mahkemesi sıfatı ile görmektedir. Alman sisteminin kabulü halinde ceza dâvası görülüp hükme bağlandıktan sonra aynı dâvanın bir kere de aynı mahkemede Hvkuk mahkemesi sıfatı ile açılıp görülmesi neticesini meydana getirir. Bu hal işlerin çoğalmasına sebep olabileceği gibi bir faide de sağlamaz. Komisyon uzun müzakerelerden sonra bu hususta Alman sisteminden ayrılmıştır [29].

[29] Tahir Taner: 1412 sayılı C. M. U. K. Um. Bu kanunu hazırlıyan komisyon tarafından yazılan gerekçesi, Ankara 1937, S. 132—135

272

Ceza yargıcının asıl vazifesi cemiyetin dirlik ve düzenliğini korumak amacile sanığa ceza tâyin etmektedir. Eğer suçtan zarar görenler varsa bu zararların tazmini cihetine feri olarak bakar. Bu itibarla şahsi hak id diaları ceza mahkemesinden ancak ceza dâvasının görülmesi sırasında istenilebilir. Hükümden sonra kamu dâvasından ayrı olarak şahsî hak istekleri incelenemez. Yargıtayca hükmün ceza ciheti onanarak kamu dâvası açıldıktan sonra usulüne göre müdahele dileğinde bulunmayan mağdur lehine tazminat hükmedilmesinin yolsuzluğundan bahsile yalnız şahsî hak cihetinden bozulması halinde artık müdahele edilecek bir kamu dâvası kalmamıştır. Müdahilin Hukuk mahkemesine müracaatta muhtar olduğu yolunda karar verilmesi lâzımdır. Yoksa dâvaya katılmak isteğinin kabulü ile tazminata hükmedilemez [30].

Mezruata zarar veren hayvanların başında bulunan çoban hakkında soruşturma yapılmış olmadıkca malen sorumlu hakkında ceza mahkemesinde tazminat hükmedilemez [31].

Ceza mahkemesinde şahsî hak isteği hakkında karar verilmesi dâvanın sanığın cezalandırılmasile neticelenmesi haline münhasırdır. Bu halde dahi zararın mevcut olup olmadığının ispatı, zarar miktarınının tâyini duruşmayı uzatacaksa yargıç dâvacının şahsi hak cihetinden Hukuk mahkemesine başvurabileceğine karar vererek yalnız ceza tâyin edebilir (C. M. U. K. 358 Md). Fakat bütün soruşturma tamamlanmış zararın miktarı da malûm ve muayyen ise şahsi hakka hükmetmek lâzımdır. Dâvacıya Hukuk mahkemesine müracaat etmek külfetinin yükletilmesi doğru olmaz [32]. Eylem sabit olmakla beraber sanığın yaşının küçüklüğü ve fârık mümeyyiz olmaması sebebiyle ceza tertibine mahal olmadığına karar verildiği zaman istirdadı emval kabilinden olan orman mahsullerinin müsaderesi lâzımdır [33].

Hüküm beraetle neticelendiği takdirde ceza mahkemesi şahsî hak isteği hakkında bir karar veremez; davacı dilerse Hukuk mahkemesine başvurabilir. Çünkü borçlar kanununun 53 üncü maddesine göre ceza mahkemesinden verilen beraet kararı hukuk yargıçım bağlamaz. Ve ceza mahkemesinden hakkında beraet kararı verilen sanığa hukuk mahkemesi tazminat

[30] Yargıtay 4. C. D. Ta: 18/12/945 sa: S· 11528 K/12189 neşredilmemiştir.
„ 4—C. D. Ta: 28/2/946 sa: S: 1408 K/2569 „
„ 4—C. D. Ta:11/3/946 sa: S: 2800 K: 300 „
(31) „ 2—C. D. Ta:17/6/941 sa:S:4025 K: 5181 yargıtay kararları ceza bölümü sa:1941—42 S:359
(32) Yargıtay 4. C. D. Ta:14/10/1944 sa:S:8380 K:10663 neşredilmemiştir.
„ 3. C, D Ta:8/3/947 sa:S:1334 K:2627 „
„ 3. C. D. Ta:18/12/945 sa. Es: 10242. K: 10713 „
[33] Yargıtey 3.C.D,Ta.27/4/940 Sa ES: 2751 K.2650
3 .G D.Ta.19/12/945 Sa ES,9757 K.10826 neşredilmemiştir.

yükleyebilir. Bundan başka yargıç haksız eylem işleyen kimsenin temyiz kudretini haiz olup olmadığını takdir ederken de ceza kararıyle bağlı de- değildir. 11 yaşını bitirmemiş olmakla ceza ehliyetini haiz olmayan, bu itibarla ceza mahkemesinde hakkında ceza tâyin edilemeyen bir kimsenin hukuk yargıcı mümeyyiz olduğuna karar verirse haksız eyleminden ötürü tazminatla sorumlu tutabilr. Meşru müdefaa sebebiyle ceza mahkemesinde beraat eden sanık hukuk mahkemesinde tazminatla hükümlenebilir. Ancak ceza yargıcı tazminat hakkında bir karar vermişse hukuk yargıcı bu kararı iptal ederek yenisini veremez.

Kamu davasının görülmesi sırasında ileri sürülen şahsî hak iddiaları ceza davasının zamanaşımı, umumî af gibi sebeplerle düşmesi halinde ceza mahkemesinde incelenemez.

Ceza kanununun 110 uncu maddesine göre; (hukuku âmme davasının düşmesi emval istirdadı, uğranılan zararın tazmini için ikame olunan şahsî hak davasına halel vermez.) Bu itibarla mahkeme kamu davasıyla birlikte şahsî hak davasının düşmesine karar veremez [34]. Fakat ceza davası zamanaşımından ötürü düşünce tazminata da hükmedemez [35].

Orman Kanununa aykırı hareket etmek eylemlerinde kamu davası zamanaşımı sebebile düşünüldüğü takdirde ceze mahkemesince şahsi hakka hasren hüküm verilmeyeceğinden elde edilen Orman mahsulleri ile taşıt aracının sanığa iadesine ve idarenin şahsi hak cihetinden Hukuk mahkemesine müracaatta muhtariyetine karar verilmesi gerektir [36.]

Şahsî hak davaları suçtan doğmuş olmakla Borçlar kanununun 60 ıncı maddesinin ikinci fıkrasına göre bu kabîl dâvalarda eylem hakkında ceza kanunu dâva süresini daha uzun tâyin ettiği takdirde ceza zamanaşımı uygulanır.

Aksine olarak, ceza kannnu daha kısa zamanaşımı kabul etmişse Borçlar kanunun 60 ıncı maddesinin ilk fıkrası uygulanarak dâva, haksız eylem ve onu işleyenin öğrenildiği tarihten itibaren bir sene ve suçun vukuundan itibaren 10 sene içinde açılmalıdır. Meselâ görevi kötüye kullan-

[34] Yargıtay C,G.K,Ta: 13/12/947, Sa. Es: 282 K. 333, (temykararları ceza bölümü yıl. 937.S: 142—143

3.G.C.D.Ta.6/3/946 Sa.ES.9727.K.2263 Neşredilmemiştir).

[35] Yargıtay 3,C.D.Ta. 5/3/946 Sa ES. 1406 K.2224 (neşredilmemiştir)

[36] Yargıtay 3.C.D.Ta.15/3/946 Sa. Es: 2019 K. 2817 neşredimemiştir.
„3.C.D.Ta. 15/3/946 Sa. Es. 1839 K.2613 „
„3.C.D.Ta; 8/3/946 Sa. Es. 336 K.2586, Neşredilmemiştir.
„3.C.D.Ta; 26/2/946 Sa. Es. 12372 K. 1949 „
„3·C.D·Ta: 11/2/946 Sa·Es:12137 K·1349

274

mak suçundan kamu davası ceza kanununun 102 inci maddesinin 4 üncü fıkrasında yazılı 5 sene zarfında açılabileceğinden şahsî hak davası da ayni zamanaşımına tâbidir.

Borçlar kanununun 60 ıncı maddesinin ikinci fıkrası sadece haksız eylemi işleyen kimseler ve şerikleri hakkında uygulanır. Yoksa haksız eylemi işlememiş olmakla beraber zararın tazmini ile hukukan mükellef olanlar, malen sorumlu şahıslar, mirasçılar hakkında ceza zamanaşımı ceryen etmez [37].

Yargıtay Hukuk Genel kurulu Borçlar kannnunun 60 ıncı maddesinin ikinci fıkrasındaki ceza zamanaşımının ancak haksız eylemi işleyenler ve şerikleri hakkında cari olup malen sorumlu olanlar hakkında uygulanmıya cağını kabul etmektedir [38]. Fakat 4 üncü Hukuk dairesi suçtan doğan ve mirasçılar aleyhine açılan tazminat davalarında ceza zamanaşımının ceryan edeceğine karar vermekle [39]. bu hususta « Von Tuhr" dan ve İsvicre tatbikatçılarının içtihadından ayrılmıştır.

Ceza zamanaşımının uygulana bilmesi için haksız eylemi işleyen kimse hakkında ceza tâyin edilmiş olması şart değildir. Failin eyleminin cezayı istlizam eder mahiyette olması kâfidir.

Federal mahkeme içtihadına nazaran sanık hakkında ceza mahkemesince beraet kararı verilmiş olması halinde Borçlar kanununun 60 ıncı maddesinin ikinci fıkrasına göre ceza zamanaşımı cereyan etmez [40].Bu bakımdan ceza mahkemesi kararı Hukuk yargıcını bağlar. Ancak Ceza mahkemesince verilmiş karar olmadığı zamandadır ki Hukuk yargıcı eylemin cezayı istilzam eder mahiette olup olmadığını serbestçe takdir eder ve hukuk veya ceza zaman aşımlarından hangisinin uygulanacağını kararlaştırır.

Ceza davasının umumi af sebebile düşmesi; ortada ceza hükümlülüğünün kalmaması zarar ve ziyan iddiasında ceza zaman aşımının uygulanmasına mâni değildir[41].

Sanık hakkında ceza mahkemesinde soruşturma yapılmış olması bu mahkeme önünde şahsî hak istenmedikçe zamanaşımını kesmez [42].

---

[37] Von Tuhr—Partie Generale Du Code Fédéral des Obligations V'1933'P:348

[38] Yargıtay H,G.K.Ta;20 /5/931'Sa'Es:4/35 K'32(Yargıtay kararları hukuk.K. Yıl 930-34. S: 66—68)

[39] Yargıtay 4,H,D,Ta:29/9/939'Sa'Es:2421'K:1863 (Yargıtay'H'K'Yıl:930-94⁰ S: 237-238.

[40] F. M. K. Adalet dergisi sa: 946/3. S: 285.

[41] Yargıtay 4. H. D. Ta: 15/9/939. Sa: Es: 2187. K; 1719.

[42] Yargıtay 4. H. D. Ta: 27/10/939, Sa. Es: 2161, K: 2087.

Davacı Hukuk mahkemesine baş vurarak uğradığı zararın ödettirilmesini istediği takdirde zamanaşımını kesen sebeplerin mevcut olup olmadığının anlaşılması için ceza evrakının incelenmesi lâzımdır. Bir senelik zamanaşımından bahisle dava reddedilemez [43].

Suçtan zarar gören; usulüne göre kamu davasına katılarak malen sorumlu olan şahıs aleyhine şahsî hak davası açmış olupta ceza mahkemesi tazminata hükmetmeyerek davacının malen sorumlu olan şahsı hakkında hukuk mahkemesine müracaat etmekte muhtar olduğu yolunda karar verirse zamanaşımı kesilmiştir. Davanın bu tarihten itibaren bir sene içinde açılması icap eder [44].

Borçlar kanununun 50,51 inci maddelerine göre şirket ile istihdam eyleyen kimselerin müteselsil sorumlu olacaklarına, aynı kanunun 134 üncü maddesine göre zamanaşımı müteselsil suçlulardan biri hekkında kesilirse diğerlerine karşı da kesileceğine göre mağdur ceza mahkemesinde bir sene içinde asıl fail hakkında şahsî hak iddiasında bulunduğu takdirde zamanaşımı kesilmiş olur. Ceza mahkemesince mağdurun şahsi hak cihetinden Hukuk makemesine müracaatına dair verilen karardan itibaren bir sene içinde hukuk mahkemesine baş vurarak malen sorumlu olan şirket hakkında şahsi hak isteğinde bulunabilir[45].

Umumi af ile ceza davasının ortadan kalkması şahısların bu suçtan dolayı uğradıkları zararların ödettirilmesini istemelerine engel olmaz.

Umumî af ile cemiyet cezalandırmak hakkından vaz geçiyor yoksa suçun meydana getirdiği zarar ve ziyanı ortadan kaldırmayor.

Umumi af ile suçluluk ve ceza davası ortadan kalkınca sanığa atılan suç haksız eylemden ibaret kalır. Medenl hukuk hükümlerinin uygulanması gerekir. kovuşturma hangi safhada olnrsa olsun ceza mahkemeleri şahsi hak davalarını inceleyerek sonuçlandıramazlar [46].

Kamu davası suçtan zarar gören kimsenin davadan vaz geçmesi sebebi ile düşerse ceza mahkemesinde davasından vaz geçerken şahsî hakkını muhafaza etmiş olmadıkça hukuk mahkemasinde dahi şahsî hak davası açamaz. Davacı ceza mahkemesinde kamu tanığı sıfatile dinlendigi sırada

[43] Yargıtay 4. H. D. Ta: 29/9/939 Sa: Es: 2330. K. 1839.

[44] Yargıtay 4,H D.Ta. 23/2/942 Sa.Es: 761. K.556.

[45] Yargıtay 4. H. D. Ta: 18/4/940 Sa. Es: 321. K. 936.

[46] Yargıtay C. G. K. Ta: 9/11/933 Sa. Es: 1—66. K. 60 (Yargıtay kararları. Ceza kısmı 930—934 S: 433—434.)

C.G K. Ta: 11/12/933 Sa. Es: 355. K. 351 (yargıtay kararları. Ceza kısmı 1930—934 S: 555—561.)

şahsi davası olmadığı yolundaki sözleri şahsi haklarından vazgeçmiş olduğuna delâlet etmez. Hukuk mahkemesine mânevi tezminat davası açabilir [47].

Suçtan zarar görmüş olan şahsın ceza mahkemesinde dava açmamış olması hakaretten doğan mânevi zararın tazmini hususunda Hukuk mahkemesinde dava açmasına engel olmaz. Ceza davasının açılmasından evvel dahi zararın tazmini için mustakil olarak hukuk mahkemesine baş vurulabilir [48].

Ceza davasile birlikte şahsî hakka hükmedildikten sonra kamu davasının düşmüş olması çeza kanunun 120.inci maddesi geregince hükmedimiş olan malin geri verilmesi (İstirdadı Emval), tazminat, yargılama masrafları hakkındaki hükümlere helal vermez. Ancak dava umumi af sebebile düşmüşse yargılama masrafları hakkındaki hazinenin talep hakkı dahi düşer

5—*Şahsî hak davası ile kamu davası arasındaki farklar*: kamu davası ile şahsî hak davası her ikisi de suçtan doğmuş olmak, aynı zamanaşımına tabi bulunmak, aynı mahkemede görülebilmesi gibi aralarında sıkı münasebet varsa da mahiyet bakımıdan her biri diğerinden tamamen ayrı başka başka davalardır.

Bu iki dava arasındaki farkları dört kısımda toplayabiliriz.

A) aynı eylemdan, suçtan doğmuş oldukları halde sebepleri ayrıdır. Kamu davası cemiyetin dirlik ve düzenliğini bozan bir suçtan doğar. Şahsi hak davası tezmini kabil addedilen bir suçtan doğar.

B)Amaçları ve sonuçları farklıdır. Kamu davasının amacı kanunun tâyin ettiği cezanın uygulanmasıdır. Şahsî hak davası zarar ve ziyanın ödettirilmesi için açılır.

C) Bu iki dava başka kimseler tarafından açılır. Kamu davasını açmak cemiyete aittir. Cemiyet bu iş için hususi bir makam tâyin ederek onu görevlendirmiştir. Şahsî hak davasını açanlar suçtan zarar gören şahıslardır.

D) Aleyhine dava açılanlar farklıdır. Ceza davası ancak suç işleyen suça iştirak veya sanığa yardım edenler hakkında açılabilir. Ceza davası sanığın ölümü ile düşer. Şahsî hak davası bundan başka malen sorumlu olan şahıslar aleyhine ve ölüm halinde verese aleyhine açılabilir.

[47] Yargıtay H. G.K. Ta: 10/5/933 Sa. ES: 4—32 K. 32(yargıtay Hukuk kısmı 1930—34 S: 206.)

[48] Yargıtay H. G K. Ta: 24/10/934 Sa. Es: 3—173 K. 167 (yargıtay kararları hukuk kısmı 930—934 S: 252—253.)

Medenî kanunun 639 ncu maddesi hakkında bâzı düşünceler

Yazan: **A.Refik GÜR**
Akşehir Asliye Hukuk yargıcı.

Medenî Kanunun yürürlüğünden itibaren yirmi senelik dönem 4/Ekim tarihinde geçmiş bulunuyor. Gayrimenkul bahsinde medenî Kanundan önceki zamanlar için muhtelif kanun hükümlerini ilgilendiren ve müzmin bir manzara gösteren bir kısım davalar, o kanunlar gereğince müktesep hak teşkil edenleri hariç tatbikatta yürürlük kanununun 20 nci maddesine göre, şimdiye kadar bir kısım ahvalde eski hükümlerle karışık olarak tatbik edilen bu maddenin, başlı başına tatbik kabiliyetini almış bulunması, bu kabîl davalarda ittiradı temin edecek bir hal gösterecektir.

Ancak bu maddenin tapuda müseccel olmayan gayrımenkullere dair birinci fıkrasının uygulamada sağlıyacağı kolaylık ve beraberlik kadar, ikinci fıkrasının bir birinden ayrı mülâhazalara ve buna göre tatbikata yol açacağı düşünülmektedir.

Bu maddenin ikinci fıkrasının tatbik edileceği hal: I—Tapu sicilinden maliki kim olduğu anlaşılamamak, 2 — veya maliki yirmi sene evvel vefat etmiş, yahut gaipliğine hükmedilmiş bulunmak, şıklarına mahsus olarak, her iki surette de 20 sene süre ile nizasız ve fâsılasız malik sifatile elinde tutmak vakıalarına inhisar edecektir.

Bu fıkranın hükümlerini münakaşa etmezden önce, genel bir görüş olarak şunu tespit edelim ki; birinci fıkra tapusuz, ikinci fıkra da tapulu göçmez mallar hakkındadır.

Kanun koyucu, medenî kanunun 638 nci maddesile 639 ncu maddenin 2 nci fıkrasındaki hal müstesna. tapulu gayri menkuller hakkında iktisap zemanaşımı kabul etmemiş bulunmaktadır. Bu bir prensiptir ve sözü geçen maddelerdeki kabul suretleri de bu prensibe tahditli birer istisna teşkil etmektedir. Kanun koyucunun bu genel prensibinden hareket ettiğimiz takdirde, 639 ncu maddenin 2 nci fıkrasında yazılı (vefat veya gaiplik) tâbirlerini anlamak ve şümüllendirmek bahsinde aşağıdaki tereddüt ve düşünceleri belirtmemiz lâzım gelmektedir. Vefat etmiş veya gaipliğine hükmedilmiş olmak tâbirleri, madde metninde yazılı bulundugu üzere, acaba mücerret mânadamıdır, yoksa bunlara bir sınır gözetmek icap etmekte midir?.

— Fikrimizce bu sözler kanun koyucu tarafından mücerret mânada kullanılmamış fakat gerekli tavzih de yapılmamıştır. Bu madde İsviçre kanununda daha açık yazılmış ve tercüme edilirken metin daraltılmıştır. (Vefat etmiş, gaipliğine hüküm verilmiş) olmak tâbirlerini, vefat eden veya gaipliğine hüküm verilen şahsın mirasçısız bulunması veya mirasçısı mevcut olsa da, 579 ncu madde gereğince gözetilen zemanaşımı içinde istihkak davası açılmamış, yahut açılıpta ret edilmiş olmaları şıklarına hasretmek lâzımdır. Medenî kanunun 635 nci maddesinde tapu sicilline göre, sahipsiz bir şey haline geldiği anlaşılmayan müseccel bir gayrimenkulun işgal tarikile iktisap olunamayacağı yazılı bulunması, zaten 639 ncu maddedeki (tapu sicillinden maliki kim oldugu anlaşılamayan) tâbirile tam ahenkli görülmekte, müteveffa veya gaibin de mirasçısız veya mirasçıları belirsiz olması haline veyahut bunların 579 ncu maddedeki dava zemanaşımını geçirmiş olmaları şıklarına münhasır bulunduğu hakkındaki düşüncemizi doğrulamaktadır.

Müteveffa veya gaibin mirasçısı mevcut bulunmadığı takdirde, mirasta aslolan halefiyet yolu ile haklara ve borçlara otomatik bir surette tesahup etmiş olmak ve 633 ncü madde gereğince miras sebebile tescilden önce, tapunun tallûk ettiği gayrimenkul mülkiyeti kendiliğinden mirasçıya intikal etmiş bulunmak itibarile de, kanun koyucunun tapulu göçmez mallar hakkında kazandırıcı zemanaşımını kabul etmemiş olması, bu prensip esasına uygun bir surette, buradaki zamanaşımının mücerret olarak cereyan edemeyeceğini belirtir. Zaten, 633 ncü maddede gösterilen iktisap hukukî değerleri arasında bir fark mevcut değildir. Şu halde, kanun koyucunun maddeye fevkalâde zamanaşımı matlabını koymuş olması, başkasına ait tapulu mülk hakkında bir diğerinin iktisap zaman aşımı ileri süremeyeceği yolundaki prensibe, tapu sahibinin vefatı ve mirasçı bırakmaması yönünden, ilgilisine ait kullanma (tasarruf) kabiliyeti bulunmamış ve fiilen hükümsüz kalmış olması itibarile, devlete intikal edecek yerde, ona müreccah surette 20 senelik nizasız ve fâsılasız bir işgal ve intifadan ileri gelme kazanılmış bir hak durumunda şahsa (zilyede) tanınmış bir istisnailik teşkil etmiş olmasından veya kazandırıcı zamanaşımı içinde, üstün bir hak iddiasında bulunabilecek şahsın buna ait muarızasının tahakkuk etmemiş veya neticesiz kalmış olmasından ileri gelmektedir.

İsviçre metninde yargıcın keyfiyeti ilân edeceği ve ilgililerin (itiraz) hakları bulundugu yazılıdır. Buradaki ilân sözünün sebep ve gayesi ilgililerin itiraz haklarını kullanmalarına imkân ve vesile vermek olduğu, madde metninden anlaşılmasına nazaran, bu itirazın neye ait bulunacağını düşünmek ve bundan bir sonunç çıkarmak dahi düşüncemizi doğrulayacak durumdadır.

İlân dolayısile (itiraz) da bulunacaklar arasında, şübhesiz müteveffa veya gaiple birinci plânda münasebette bulunanlar ve bu itibarla mirasçılar veya mirasçı oldukları iddiasında olanlar en başta gelir. Realite böyle olunca, bunların (itiraz) ları da her halde tescil isteminde bulunan şahsın 20 yıldanberi nizasız ve fâsılasız surette, malik sıfatile orayı elinde tutmadığı iddiasından ziyade, kendilerinin bu gayrımenkule racih hakları bulunduğuna, müteveffa veya gaibin vârisi olmaları hasebile başkasının hakkı tallûk edemeyeceğine dar bulunmak lâzım gelmektedir. Nitekim, bu düşünceye uygun olarak medenî kanunumuzun 577 nci maddesile (terekeye veya bir kısmına vazıyed edenlere karşı kanunî veya mansup mirasçı sıfatile racih bir hakka malik olduğuna zahip olan kimse) nın miras sebebile istihkak davasında bulunabileceği tasrih edilmiştir.

Şu halde, kanunî veya mansup mirasçıya bu hakkın tanınmış olması ilgililere ilân hususunun lâzım geldiği mânasında bizi doğrulamaktadır. 578 nci maddede yazılı olduğu gibi hasım, miras sebebile açılacak bu istihkak davasında mururu zaman def'inde bulunamayacaktır. Ancak, 578 nci maddede yazılı hasmın, kazandırıcı zamanaşımı (iktisabî mururu zeman) def'i kullanamayacağı yolundaki hükümle, 579 ncu madde gereğince istihkak iddiasında bulunacak şahıs için konulan dava zamanaşımı, bir birine karıştırılmamak lâzımdır. Bu hususta yapılacak ilân üzerine, miras sebebile istihkak iddiasında bulunabilecek şahıs lehine hüsnüniyetle zilyedlik halinde haber almadan itibaren bir senelik ve murisin vefatından veya vasiyetnamenin açılmasından itibaren on senelik dava zamanaşımı gözetilmesi ve suiniyet sahibi zilyede karşı da 30 senelik bir zamanaşımı tanınmış olması, bu kabîl davaların açılması halinde, zilyede buna karşılık kazandırıcı zamanaşımı def'inde bulunmak hakkını bahşetmez ise de, böyle bir şahsa karşı sözü geçen dava zamanaşımının ceryan ettiği ve netice itibarile davanın dinlenmeyeceği yolunda, defide bulunmak hakkına hiç bir suretle halel getirmez. Dava zamanaşımının geçmiş olması halinde ise, 639 ncu maddenin 2 nci fıkrasına tevfikan ve mirasçının mevcudiyetine rağmen, tescil hakkı tanınması lâzım gelmektedir.

Hüsnüniyet sahibi zilyede karşı gözetilen 1—10 senelik dava zaman aşımı, zilyedin istifade ettiği 20 senelik kazandırıcı zamanaşımına zaten tedahül eder. Fakat, suiniyet sahibi zilyede karşı, 30 senelik bir dava zamanaşımının kabul edilmiş bulunmasına ve halbuki, 639 ncu maddeye göre, vuku bulacak tescilde hüsnüniyet unsuru şart kılınmamış, daha doğrusu araştırılmasına lüzüm görülmemiş olmasına göre, durum ne olacaktır. Buna dair 579 ncu maddede zilyed tâbiri kullanılmış ve istihkak davalarının yalnız zilyed aleyhine yöneltileceği anlaşılmıştır. 639 ncu maddede hüsnüniyet ve suiniyet hali münakaşa edilmemiş olduğundan ve kanun

koyucu tarafından fiilî bir vaziyetin korunması suretinde bililtizam madde mücerret bir şekilde yazılmış bulunduğundan, suiniyetle zilyedlik halinin burada münakaşa edilememesi ve binaenaleyh 30 senelik dava zamanaşımından istifadeye haklı olan taraf iddiasının, dinlenmemesi ve esasen yalnız zilyede yöneltilebilecek bu davanın, kazandırıcı zamanaşımının ceryanile ve tescille sonuçlanarak malik sifatını kazanan hasma tevcih edilememesi lâzım gelir. Kanunun fevkâlade tâbirile kabul eylediği kazandırıcı zamanaşımının, müktesep bir hak doğurmuş bulunması itibarile, henüz böyle bir hak tevlit etmemiş olan dava zamanaşımına her cihetçe üstün bulunması da düşüncemizi doğrular. Konuya sonuç vermeden, (gaiplik) tâbirinin şümulünü tâyine yarayacak bir diğer husustan da bahsediverelim. Gaiplik hakkındaki karar, medenî kanunun 34 ncü maddesi gereğince, ölüm tehlikesi, yahut son haber gününden itibaren hüküm ifade edeceğinden 639 ncu maddede yazılı (gaipliğe hüküm verilmek) halini de hüküm tarihinden değil, karar fıkrasında yazılı bulunması gereken ve gaiplik hükmüne esas olan (ölüm tehlikesi veya son haber) gününden başlatmak icap eder.

Kanun koyucunun, İsviçre metnindeki vuzuhu çok görmesi, ilân ve itiraz keyfiyetinden de bahsedilmemiş olması bir boşluktur. Her halde vefat ve gaiplik tâbirlerine mücerret mânalar verilmemek lâzımdır ve bütün bu hususların aydınlanması, bundan böyle bir sıra hukuk tatbiklerinin ve içtihatlarının meydana gelmesile mümkün olacaktır.

Hulâsa, bu tetkikten çıkaracağımız netice şudur: 639 ncu maddenin 2 nci fıkrası; 20 sene önce vefat eden veya gaipliğine hüküm verilen şahısların göçmez malları üzerinde bu müddet zarfında nizaaız, fâsılasız ve malik sıfatile vuku bulan tasarruflarda; 1—Mirasçısız vefat veya gaiplik takdirinde; 2—Mirasçıları mevcut olsa da, 579 ncu maddeye göre 1—10 senelik dava zamanaşımını geçirmeleri veya böyle bir istihkak iddiasının neticesiz kalması hallerinde, tatbik olunmak ve bunun içinde İsviçre metninde yazılı bulunduğu ve kanunun ilgili hükümlerile tenazur temini lâzım geldiği üzere, münakaşa edilen hususların araştırılmasına imkân verebilmek için, her halde münasip vasıta ve suretlerde davanın vukuu ilân edilmek lâzım gelmektedir.

Müessir fiil bakımından kulak çehreden Sayılırmı?

Ahmet Hıfzı GÖZÜBÜYÜK
Ankara avukatlarından

Bu yazımızda kulakta husule getirilen sabit bir eser dolayısile türk ceza K. nun 456 ncı maddesinin hangi fıkrasının uygulanacağını ve kulağın çehre mefhumuna girip girmediğini incelemek isteyoruz.

Bilindiği gibi T. C.K. nun 456 ncı maddesinin 2 nci fıkrasında «çehrede sabit bir eser »den bahsedilmiş ise de çehre tarif ve hududu belli edilmemiştir. Manyo şerhinde [1] "İtalyan kanunu insanın yüzünden bahs eden eski kanunlardan farklı olarak çehre tâbirini kullanmıştır zira insanın yüzü denilirse insanın hangi kısmı olduğunu tâyin etmek müşkül olur" gibi bir şey anlaşılmayacak şekilde bahis varsa da çehre tarif edilmemiştir.

Bu itibarla kulakta sabit bir eser bırakacak şekilde yapılan müessir eylemde kulağın çehreye dâhil olup olmadığını ve sözü geçen maddenin hangi fıkrasının uygulanacağını kestirmek gerekmektedir. Konuyu aydınlatan başkaca bir yazıya ve yargıtay karar ve içtihatlarına rastlaymadığımızdan elimizden geçen tek bir tatbikatı incelemekle kısmen olsun kanunun aydınlanmış olacağını ümit etmekteyiz:

Bir mektep okurlarından R ile C arasında çıkan kavgada C, R nin sağ kulağının ucundan bir parçasını kesmiş ve koparmıştır. R nin sağlık kurulunca yapılan muayenesinde (yara yerinde teşekkül etmiş olan nedbenin sabit kalacağı ve estetik bakımdan bir noksan kabul edebilecek mahiyette olduğu) bildirilmiştir. Madde metninde (çehrede sabit bir eser) den bahsedilmiş ve olayda sabit eser kulakta olmasına göre kulağın çehreden sayılıp sayılamayacağı bihakkın tartışma konusu olmuştur. C. Savcılığı makamı bu dava duruşmasının bir oturumunda kulağın çehreden sayılacağını aynı makam diğer bir oturumda aksini ileri sürdü. Sanık müdafii sıfatile biz de kulağın çehreden sayılamayacağını savunmuştuk. Anlaşmazlığı çözmek için mahkemenin yeniden sorusuna karşı sağlık kurulu: «R nin sağ sayvanındaki nedbenin çehre teşrihi hududu haricinde kaldığını„ tavzıhan bildirdi fakat kurulun bu raporu yukarda geçen» nedbe sabit kalacaktır estetik bakımından bir noksan var tarzındaki raporu muvacehesinde mahkemeyi ve ilgilileri tatmin etmediğinden keyfiyet İstanbul Adli Tıp meclisinden soruldu Adli Tıp meclisi: (Kanunda yazılı olan çehrenin hududu belli olma-

[1] Manyo şerhi cilt 3 sahife 252

makla beraber kanundaki buna dair olan fıkraların yazılışına göre çehrede değişiklik veya sabit bir eserden maksat oradaki fen bakımından olan değişiklik ve eser olmayup yalınız halk düşüncelerine göre güzellik ve çirkinlik üzerindeki tesir göz önüne alınarak yazılmış olduğu anlaşıldığından bu gibi takdirlerin fennen yapılması doğru olmayup bunun mahkemenin salâhiyeti dahilinde olduğu şüphesizdir.) Demiş ve soruyu cevablandırmamış ve müşkül halledilmemişti kanunun aydınlanması için sayın Ord. Prof. Tahir Tanerin fikir ve düşüncelerini bildirmeleri ricasında bulunmuştum değerli bilginin derin bir vukuf ve tetkik mahsulu olan lûtufkâr cevaplarında kulağın çehreye dâhil olduğunda şüphe yoktur kanun vazıi cepheden bakıldığı zaman yüzün ahengini ve estetiğini bozan sabit eserleri kasdetmiştir. Çehrenin hududunu bu bakımdan tâyin etmek gerektir. Nitekim kanunumuzun mehazı olan eski İtalyan kanunu esbabı mucibe lâyihasında «çehre tâbirine mukabil kullanılan" viso kelimesi izah edilirken başın ön tarafında alından çenenin alt ucuna ve kulaktan kulağa kadar (kulak dâhil) kısımdır "denilmiştir. Tatbikatta da kulağın çehreye dâhil olduğuna dair italyan temyiz mahkemesinin bir çok kararları vardır. Hattâ" boynundaki" sabit izlerin de ayni hükme tabi olduğuna bâzı mahkemeler karar vermiştir. Bir kadının meselâ küpesinin şiddetle çekilmesi suretile kulak memesinin yırtılmış olmasının çehrenin manzrasını ne kadar değiştireceğini izaha hacet yoktur. Bu halde (çerhede sabit bir eser yoktur) denemeyeceği gibi bundan daha hafif olarak kulakta, bittabi çepheden görünebilecek bir kısmında, husule getirilecek sabit eserlerin de" olduğunu kabul etmek lâzım gelir. Hulâsa çepheden bakılınca yüzün ahengini bozacak mahiyette olan sabit bir eserin mevcudiyeti halinde 456 ncı maddenin 2 nci fıkrasının tatbiki iktiza edeceği fikrinde olduklarını bildirmişlerdir.

Üstadın aydınlatıcı bu açıklamalarından mülhem olarak olayımızdaki mağdur R nin yüzünün ahengini bozacak bir çirkinlik olup olmadının ehlihibreye muayene ettirilmesi tarafımızdan istendi mahkeme, lise resim öğretmeninin dâhil bulunduğu 3 kişilik ehli hibreye mağdurun çehresini tetkik ettirdi ehli hibre:

Sağ kulaktaki kesikliğin önden ve arkadan bakıldığı zeman belli olmadığını yalınız yandan bakıldığı zeman çirkinlik derecesine varmayan bir noksanlık arz etmekte ve bu da çehreye bir çirkinlik vermemekte olduğu mutalâasında bulundu.

Mahkeme yakarda yazılı hususları bilhassa bu ehli hibre raporunu göz-önüne alarak eylemin çehrede çirkinlik teşkil eden daimî bir iz ve sabit bir eser husule getirdiğini kabul etmedi müessir fiili mağdurun bir hafta işine mâni olacak mahiyette görerek T. C. K. nun 456 ncı maddesinin son fıkrasına göre cezalandırdı.

Bu karar savcılık tarafından (yaranın sabit bir eser bırakması) bakımından mezkûr maddenin 2 nci fıkrasının uygulanması gerekeceği noktasından temyiz edilmiş ve Başsavcılık yüksek makamınca da (mağdurun kulağında husule gelen sabit eserin kanunun kast ettiği mâna ya göre çehrede dâhil olduğundan 456 ncı maddenin 2 nci fıkrasının tatbiki lâzım geleceği ileri sürülerek hükmün bozulması istenmiş isede Adli Tıp işleri raporile ehli vukuf beyanlarına göre savcının itirazile tebliğnamedeki mutalâa yerinde görülmeyerek hüküm oy birliğile tasdık edilmiştir [1]

Tetkikatımızın özeti

Ve bu tatbikattan çıkardığımız sonuç: Kulak çehreye dâhildir. Ancak gerek kulakta gerekse çehrenin her haugi bir yerinde husule getirilen eserin çepheden bakıldığı zaman yüzün ahengini ve estetiğini bozacak mahiyette sabit olması halinde 456 ncı madde tatbik edilecek aksi takdirde rapora göre diğer fıkralar uygulanacaktır.

Dikkat edeceğimiz esas ve ölçü çepheden bakılınca yüzün ahengini bozacak mahiyette olan sabit bir eserin mevcudiyetidir, olayda görünmek ve estetik bakımdan çirkinlik teşkil etmek şart ve unsnrları bulunduğu takdirde bu eser kulakta ve hattâ boyunda olsa bile yine çehrede sabit bir eser mahiyatinde kabulü lâzım gelmektedir.

---

[1] 4 ncü ceza dairesinin 31/7/937 gün ve 9624/3399 sayılı kararı.

BİBLİYOGRAFYA

Hukuk Yargılama Usulleri Ord. Prof. SABRİ ŞAKİR ANSAY. Ankara Millî Eğitim Basımevi: 1947, Lira: 6.

Kıymetli hukukçularımızdan Ankara Üniversitesi Medeni Usul Hukuku Ordinaryüs Profesörü Sabri Şakir Ansay'ın bir iki ay evvel yayınlabığı «Hukuk Tarihinde İslâm Hukuku" adlı kitabından sonra her zaman aranılmakta olan ve yeniden gözden geçirilerek 2 nci defa bastırılan» Hukuk Yargılama Usulleri "adlı eserine de kavuşmuş bulunuyoruz.

Kitap yalınız öğrenicilere değil tatbikle meşgul hukukçulara da yargılama usulleri hakkında toplu ve esaslı bilgi sağlayacak değerdedir.

Eserin muhteviyatını şu şekilde kısaca sıralayabiliriz :

Hukuk ve yargılama usulünün mahiyeti, değeri ve rolü ; yer ve çağ yönünden yürürlüğü ; Hukuk yargılama usulü kurullarının tefsiri, Tarihçe ; Eserler; Yargı, Tarifi, Çeşitleri, Yönetim yargısı, Medenî ve cezaî yargıç, çekişmeli ve çekişmesiz yargı, farkları, Türk yargısının ülke değişi yönünden sınırları, istinabe; Yargıçlar, Yargıçlık şartları, Yargısızlık ve teminatı, Yargıçların murakabesi ve mesuliyetleri ; Davaya bakmaktan memnuiyet ve red sebebleri; Mahkeme işlerinin görüleceği yer ve vakit, mahkemelerin tatili, Mahkemelerde kullanılacak dil, Mahkemelerde alenîlik, Mahkeme disiplini, mahkeme kâtipleri, mübaşirler, savcılar, avukatlar, noterler; mahkemelerin yetki ve görevleri, kanunî yetki ve görev kuralları, yetki ve görevin mukavele ile veya Yargıtayca tâyini, taraflar, tarafın değişmesi; taraf ve dava yeteneği memuriyet icabı davayı takip yetkisi; davaya vekâlet, vekâletin şümulü, dava arkadaşlığı, davayı ihbar, davaya katılma, taraf muameleleri, usule ve medeni hukuka müteallik muameleler ve tabi oldukları kurallar ; mahkeme muameleleri ve tabî oldukları hükümler, yargılamayı idare ve işletme, dava malzemesinin ihzarı; usul muamelelerinin yapılış şekli, yazılı, sözlü usul, vasıtalı vasıtasız usul, dava malzemesinin birden veya parça parça ihzarı usulü, davada doğruluk, mahkeme celseleri, müddetler, eski hale getirme, tebliğler, mahkeme masrafları, masraflar için teminat, adlî yardım, feragat, kabul, sulh sulh ve ıslah, ihtiyatî tedbir, davanın tarifi, yargılama şartları ve mânileri, hukukî himaye menfaati, ilk itirazlar, hâdiseler, dava ikamesinin medenî hukuk ve usul hukukn bakımından neticeleri, mahkûmiyet (eda) tesbit ve inşa davaları, arzuhal ve lâyıhaları (Replik ve Düplik), karşılık dava defi ile aralarındaki fark, tahkikat ve isticvap, beyyineler, beyinelik mevzuu beyyine yükü ve nazariyeleri, ıkrar, ıkrarın bulunup bulunmaması, ıkrarın

hükmü, meşhur ve maruf vakıalar, karineler, karşılık beyyine, şahadet, şahadetin tarifi, değeri, şahadet mülkiyeti, kimler şahit olabilir, şahadetten çekinebilenler, şahadette yemin şahitlerin dinlenmesi usulü, bilirkişi tarifi, şahit ile arasındaki fark, bilirkişi şahit, bilikişi tâyini ve kabul mükellefiyeti, çekinme hakkı, bilirkişi tahkikatı ve raporu, raporun ispat kuvveti, senet, tarifi, değer, maddî hukuk bakımından ve usul hukuku bakımından senet rolü, senetleispat mecburiyeti, istisnaları, yazılı beyyine başlangıcı, resmî ve hsusi senetler, senedin inkârı ve sahtelik iddiası; senetlerin ibraz mecburiyeti, yemin, değeri, yeminli isticvap usulü, kat'î yemin, yeminin reddi, re'sen yemin, yemin şartları, miktar ve kıymet tâyini hakkında yemin, keşif ve hnsusi hüküm sebepleri, delillerin tesbiti, tahkikatın bitmesi, duruşma ve hüküm, gıyap, beyyinlerin takdiri, maddî hukuk bakımından takdir ile farkı, tam isbat ve inanılabilir derecede ispat, takdir hakkının Yargıtayca kontrolü, hükümlere karşı müraacat yolları, istinaf, temyiz, muhtelif sistemleri, kesin hüküm, şeklî ve maddî mânalarda kesin hüküm, kesinlik gerekçeye şâmil olmz; kesin hüküm kamu hukuku meselesidir, kesin hükmün tesiri, ceza hükümlerine karşı hukuk hâkiminin durumu, yargılamanın iddiası sebepleri, iade usulü, iadenin neticeleri, hükümlerin tavzihi sözlü ve başka yargılama usulleri, tahkim, şekli, konusu, şümulü, kimler hakem bulabilir, hakemin tâyini, taraflarla hakem münasebetinin maihyeti, yabancı ilâmların tenfizi . . .

Kıymetli kitap; eser sahibinden istenebilir.

CEZA MUHAKEMELERİ USULÜ: II, Prof. BAHA KANTAR: 1947. Lira: 4.

Ankara Hukuk Fakültesinin kıymetli profesörlerinden Baha Kantar'ın evvelce yayınladığı "Ceza Muhakemeleri Usulü"nün Muhakeme usulünü tetkik eden 2 nci cildi de yayınlanmıştır.

Ceza hukuku sahasının işleme şekillerini en ince noktalarına kadar araştıran kıymetli eser, yalınız hukuk öğrencileri için değil, hukukçularımız için de çok istifadelidir.

Kitap yeni terimlere göre hazırlanmış, ayrıca eski karşıklıkları da liste halinde gösterilmiştir.

Bundan başka konu, madde, kelime üzerine tanzim olunan ve aranılanı bulmada çok kolaylık sağlayan fihristler ilâve olunmuştur.

Değerli kitap sahibinden tedarik olunabilecektir.

İCRADA HUKUK. Dr. *Necmeddin M. BERKİN*. İstanbul İsmail Akgün Matbaası 1947, 175 Kr.

İstanbul Üniversitesi Hukuk ve İktisat Fakülteleri Usul ve İcra, İflâs Hukuku Asistanı Avukat Dr. iur. Necmeddin M. BERKİN tarafından büyük bir

286

dikkatle hazırlanıp İstanbulda Hak Kitapevi tarafından itinalı bir şekilde yayınlanan" İcrada Hukuk" adlı kitap, İcra İflâs Hukukuna ait hükümlerin sistematik ve sentetik izahı ile konuya ait seçme mahkeme içtihatlarının tahlili bakımlarından tatbikatçılara ve öğrencilere pek faydalı görünmüştür.

Kitabın taşınması kolay olmak üzere küçük ebatta ve hiç yanlışsız denecek şekilde basılması ve aranılanı bulma işini pek kolay sağlayan güzel bir fihristi ihtiva etmesi kendisini daha ziyade kıymetlendirilmiştir.

Kitabın değerini belirtebilmek için konu başlıklarını alıyoruz:

Tarihçe, Takip hukuku, İcra iflâs K.nunun lüzumu, İcra ve iflâs hangi hukuktandır; icra iflâs hukukunda mukavele serbestisi, icra iflâs kanununun tatbik ve tefsiri, Objektif hüsnüniyet ve hakkın suiistimali, icra iflâs K. nununun tatbik ve tafsirinde karşılaşan menfaatler, icra iflâs K. nunun tatbik sahası, icra iflâs ve tahsili emval kanunlarının mahiyeti ve sistemleri, Devlet acaba kamu alacaklarını icra ve iflâs K. nuna göre ve icra daireleri vasıtasiyle tahsil edebilir mi?, İcra teşkilâtı, icra iflâs dairesi, icra tetkik mercii, tetkik merciinde muhakeme usulü, teftiş ve inzibatî tedbirler, Mahkemelerin cebrî icraya müdahalesi, idarenin cebri icraya müdahalesi, icra memur ve mustahdemlerinin mesuliyeti. tetkik merciinin mesuliyeti, memur ve mustahdemlerin ödeyemedikleri zararlardan Devletin mesuliyeti, icra zabıtları, para ve değerli eşyanın tevdii, icra memurlarının vazifeden memnuniyetleri, icra dairesine ödeme, icrade tebliğat, icra harçları ve masraflar, müddetler, müddetlerin hesabı, tatiller, talikler, talik sebepleri, icra yolları, doğrudan doğruya veya aynen icra, menkul teslimi, çocuk teslimi, gayrimenkulün veya geminin tahliye ve teslimi, kendiliğinden veya hususi icra, malları paraya çevirerek icra, hapisle tazyik suretile icra takibe salâhiyetli icra dairesi, ödeme ve icra emirleri, İlâm ve ilâm mahiyetinde vasikalar, mal beyanı mal beyanın neticesi, haciz talebi, haczi caiz olmayan mal ve alacaklar, borçlunun haczi caiz olmayan mallarının haczine muvfakati mutebermidir?, Devlet mallarının haczi, Ecnebi devlet malları haczedilebilirmi?, Borçlu ve ailesinin zatî, meslekî ve ibadet eşyasının haczi, kısmen haczi caiz olan alacaklar, menkul ve gayrimenkullerin haczi, gemilerin haczi, yetişmemiş mahsullerin haczi, haczedilen malların muhafaza tedbirleri, haczin neticeleri, aciz vesikası, mahcuz mallara karşı istihlak iddiası, hacze iştirak, takipsiz hacze iştirak, mahcuz malların paraya çevrilmesi, mahcuz menkul malların paraya çevrilmesi, mahcuz alacakların paraya çevrilmesi, mükellefiyet listesi, ihalenin feshi, şikâyet, İtiraz, ilâmlı takiplerde itiraz, ilâmsız takiplerde itiraz, itiraza ehtiyet, gecikmiş itiraz, itirazın iptali ve ref'i, itiraz etmemenin neticesi, ref'in neticeleri, itira-

287

zın mahkemede iptali ile mercide ref'i yolu arasındaki farklar, şikâyet ile itiraz arasındaki başlıca farklar, tetkik mercii kararlarının temyizi, cezai hükümler...

Kıymetli kitap eser sahibinden ve İstanbul Halk kitapevinden tedarik olunur.

CEZA HÜKÛMLÜ ÖZEL KANUN, NİZAMENAME VE TALİMATNAMELER. C: I.

Hazırlayanlar: Fahrettin ÖZTÜRK, Ertuğrul BAYINDIR. Ankara Doğuş Matbaası: 1947, Krş: 650.

Ankara C. Savcı Yardımcılarından Fahrettin Öztürk ve Ertuğrul Bayındır; 1947 yılına kadar yürürlükte bulunan ceza mevzuatımızı ilgilendiren ve usule ait olan özel kanun hükümlerini, bunlara ait Yargıtay, Danıştay içtihatlarile tefsir ve ilgili tamim ve mütalâaları büyük bir emek sarfile ve titiz bir itina ile toplamışlardır.

Cumhuriyette kabul olunan ve İmparatorluk devrinden intikal eden kanun, Nizamname ve Talimatnamelerin mer'i olanlarını son şekilde ve içtihatlarla birlikte alan kitap bütün hukukcularımıza tatbikatta pek büyük fayda ve kolaylık sağlayacaktır.

Kitabın elimizddki 1 inci cildine alınan kanun, Nizamname ve Talimat namelerin metinlerini veya maddelerini aranıldığında dakikasinde bulmayı sağlamak maksadile de kanun başlıklarına göre alfabetik ve kanun sıra nu marasına göre mükemmel surette hazırlanan iki fihrist ilâve olunmuşıur.

Kıymeeli kitabın II inci cildinin de bir an evvel yayınlanmasını sabırsızlıkla bekleyoruz.

Eser; hazırlayanlardan tederik edileblecektir.

KAMULAŞTIRMA TABLOSU. Hazırlayan: Celâl BULUT. Ankara Çankaya Matbaası: 1947.

Ankara Hazine avukatlarından Celâl Bulut mevzuatımızdaki kamulaştırma konusunu son Yargıtay ve Danıştay kararlarile birlikte toplu tetkik eden ve karşılaştırmayı sağlamak maksadile de mükemmel bir tablo ilâvesile hazırladığı kitabı; bu alandaki hissedilen derin boşluğu dolduracak ve duyulan ihtiyacı karşılayacak bir değerdedir.

Aranılanın bir bakışta görülebilmesi ve bulunabilmesi için kitaba konulan tabloda kamulaştırma işlemlerinin geçireceği safhalarla, yapılacak muamele ve işler Yargıtay ve Danıştayın mühim kararları gösterilmiş, maddelerin yorumu tebarüz ettirilmiştir.

288

Ayrıca kamulaştırma kanunlarından başka hususî kamuluştırma hükümleri de işaret olunmuştur.

Kitap tatbikatta çok kolaylık temin edecektir. Eser sahibinden tedarik olunabilir.

Siyasi İlimler Mecmuası:: 946, Sayı: 187, 188, 189,

Çeşitli konular üzrinde 16 yıldır yayınına devam eden „Siyasî İlimler Mecmuası"nın 946 yılının Ekim, Kasim, Aralık aylarına ait son üç nushasıda çıkmıştır.

Güzel bir tertip ve faydalı yazılarla hazırlanan derginin bu üç sayısındaki münderecat şunlardır:

Sayı: 187

HASAN REFİK ERTUĞ: Medenî kanunumuz 20 yaşında, M. F. İngiliz işçi sendikaları, SAİT KANDAN: iş teftişinin genel prensipleri: II, NAMIK ZEKİ ARAI;BrettonWoods, M.ZEKİ KORUCA: Keynes ve görüşlerine dair,

Yaşama çalışmaları: N. Z. ARAI: 1944-1945 Hazine Genel hesapları

Fikir hayatı H. R. E. Tıb ve Hukuk,Ekonomik Kronik: 7. Evlül kararları ve akisleri, Politik Kronik: AHMET ŞÜKRÜ ESMER: Bu ayın olayları, Bibliyoğrafya: RIFKI SALİM BURÇAK: Hitlerin stratejik hataları

Sayı: 188

ATATÜRK için, R. F. H, —E. A. G.:(tercüme) john Maynard Keyne N. Z. ARAI; para şişkinliği, SAİT KANDAN: İş teftişinin genel prensipleri III, lord Walter Citrine: (tercüme) İngiliz İşçi Sendikaları, FETHİ YÜCEI: (tercüme) İlmin sınırları;

Yaşama çalışmaları: H.R. ERTUĞ: 1946 yılı kanunlarına genel bir bakış;

Fikir havatı: Dr. CEIÂI ERTUĞ: IX. Millî Türk Tıp kongresine dair Ekonomik Kronik: 7 Eylül kararları ve akisleri, Politik Kronik: AHMET ŞÜKRÜ ESMER: bu ayın olayları; Bibliyografya: İRFAN ŞAHİNBAŞ: beş yıllık tercüme faaliyeti.

Sayı: 189

N. Z. ARAI: Teşkilâtlanma, FERDA KOGAÇİMEN: Amerika'nın tediye muvazenesi, SAİT KANDAN: İş teftişinin genel prensipleri IV, M F. İşçi sendikaları ve siyaset, ALTAN BALTACIOĞLU: Metodik şehircilik

Yaşama çalışmaları: N. Z. ARAL: 1947 yılı bütçesi üzerinde düşüsceler: I,

Fikir hayatı: Ord. Prof. ZEKİ MESUT ASLAN: Kişinin durumu.xxx: Mülkiyenin kuruluş yıl dönümü töreni, H. R. ERTUĞ: Türk Belediyecilik

derneği: I, genel kurulu. Ekonomik: 7. Eylül kararları ve akisleri, Politik Kronik: AHMET Ş. ESMER: bu ayın olayları, Bibliyoğrafya: H. R. ERTUĞ. Bibliyotekçinin elkitabı... Ayrıca her üç sayı da Türkiye C. Merkez Bankasının aylık vaziyet hesapları...

İzmir Barosu Dergisi. Sayı: 42.

Onbir yıldanberi İzmir Barosunca yayınlanan Hukuk Dergisinin bu sayıda şu mündereeatla çıkmıştır:

Makaleler bölümü: A. ZİYA KAYAOĞLU: arsa üzerine inşaat; İBRAHİM E. POSTACIOĞLU: bizde ticaret mahkemeleri ıslaha muhtaçmıdır?

Tercümeler bölümü: LÜTFİ KAYNAK: Prof. H. A. Marguand'ın yazdığı: İngilterede endüstri mahkemeleri, HULUSI SELEK: P. LEPAULE'in yazdığı: adalet süratli olabilirmi? ve 2. tevhidi içtihat, 7 yargıtay kararı V. S...

Danıştay kararlar dergisi. Sayı:32.

Üç ayda bir yayınlanan derginin bu sayışı: Danışma yargı; dava daireleri genel kurul içtihadın birleştirilmesi ve başka kararlardan başka;4. ncü dairenin: kazanç, iktısadî buhran, istihlâk, muamele, hayvanla, veraset ve intikal ve sair vergilere ve gümrük resmine; 5. nci dairenin: memur aylık, yolluk ve yevmiye; emekli, ikramiye, dul ve yetim aylığı, avukatlık, vakıf ve başka çeşitli işlerine; 6. ncı dairenin: Arazi, yapı, Belediye vergilerile; askerlik' mabenler ve taş ocağı, kamulaştırma, iskân ve göçmen. metruk mallar, imar ve yapı; Okul ve imtihan, Köy muhtarlık seçim basım, Noter eczacılık, taahhüt ve sözleşme, usul ile ilgili ve başka çeşitli işlere ve uyuşmazlık mahkemesine ait kararlarla yayınlanmıştır...

Memur ve Muhasip Dergisi Sayı: 59–60

6 yıldır her ay memurlara meslekî, ilmî ve içtimaî bilgiler vermek gayesile yayınlanan derginin bu sayısıda şu yazılarla çıkmıştır:

Muhasiplerin vazife, mesuliyet ve selâahiyetleri ve iadei muhakeme ve temyiz yolları. . . . . Makale

Profesör ve Doçentlere verilen Üniversite tazminatlarile maaşlarının birleşmesi halinde vergilerin ne suretle kesileceği ..... (Sayıştay Kararı)

Kıtalariyle veya kıta başına gönderilen subayların yol parasının ne suretle vereceği..... (Sayıştay Kararı)

Doğu illerinde yapılacak artırma ve eksiltme ilânları H. K. N. Yakacak zamlarının toptan ve peşin olarak ödenmesi hallerinde tatbik edilecek esaslar .....(Maliye tamimi)

290

4598 sayılı kanunun 8 inci maddesindeki veki muafiyeti kaydının damga resmine şümulü olmadığı..... (Maliye tamimi)

Bütçe giderlerinde alınacak belgeler cetvelinde yapılan değişiklik ..... (Maliye tmimi)

4988, 4989 ve 4990 sayılı kanunlara ait izahnamenin gönderilmesi ..... (Maliye tamimi)

Devlet memurları aylıklarının tehit ve taadülüne dair olan 3656 sayılı kanunla buna ek 4644 sayılı kanunda değişiklik yapılması .....(Kanun No. 4988)

Subay ve asker memurların aylıkları hakkındaki 3661 sayılı kanunda değişiklik yapılması hakkında .....(Kanun No. 4989)

Gedikli Erbaşların aylıkları hakkındaki 3179 ve 4807 sayılı kanunlarda değişiklik yapılması hakkında .....(Kanun No. 4990)

Devlet memurları ile subay ve askerî memur ve Gedikli Erbaşların aylıkları hakkındaki kanunlarda değişiklik yapılmasına dair olan 4988, 4989 vo 4990 sayılı kanunlara ait.....İzahname)

Kimlere kasa tazminatı verilmesi lâzım geleceği hakkında ..... (Maliye tamimi)

Yeni zamgören Ankara ve taşra memurlarının eline geçecek aylıkları gösteren tevkifat cedveller .....

Aynı dergi sayı: 61

Tekaüt hakkı tanınmayan mülhak dairelerde çalışan ücretli memurlar ..... Makale

Bedelleri ödenecek reçetelerin sağlık müesseselerinin resmî antetinî havi olmaları lâzım geleceği .....Maliye T.

Kimlere kasa tazminatı verilecektir .....

Tahsilât muamelâtına dair talimatnamenin tahsilât T. 189. 58 inci maddesinin değiştirildiği hakkında acizleri sabit olanların borçların 3242 sayılı kanun 4 üncü maddesine göre mahsubu.....

Kira şartnamesinin 6 ıncı maddesinin değiştirilmesi hakkında.....M. Emlâk T.

Millî Emlâk memurlarının vezîfe ve mesu'liyetleri H. M. Emlâk T.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum Md. Memur ve Hizmetlilerine daîr olan kanunlarda değişiklik yapılması H. ..... Kanun No. 5000

Olağanüstü vaziyet dolayısiyle bâzı vergi ve resimler zam

icirasına dairolan kanunlarda değişiklik yapılması H. ..... Kanun No. 5004

Yargiçlar kanununa ek ..... Kanun No. 5017

işçi ve İşveren Sendikaları ve Sendika Birlikleri H. K. No. 518

İş kazalariyle Meslek Hastalıkların ve analık Sigortaları kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve kaldırılması H. Bu kanunun devam 203 üncü sayfa ..... Kanun No. 5019

Anket.....

Ayni Dergi Sayı: 62

Yargıç ve Temsil ödeneklerinin aylıklarla birlikte verilmesi halinde vergilerin ne susetle kesileceği.....Makale

İş kazalariyle meslek hastalıkları ve Analık Sigortaları kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve kaldırılması H.....Kanun No. 5019

Yeni kira kanunun (Millî K. kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında H. .....Kanun No. 5020

Dış işleri hakkındaki 3312 sayılı kanuna ek .....Kanen No. 5023

jandarma kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkında .....kanun No. 5024

Temsil ödeneği kanunu ..... kanun No. 5027

Hazine aleyhine açılacak dava dilekçelerine yazılı cevap verilmesi hakkında .....Baş Hukuk M. liği tamimi

Okul giderlerinden dolayı açılacak davalarda talep edilecek faiz H. .....Baş hukuk M. liği tamimi

Ücretle çalıştırılan avukatların vergilerinin ne suretle verileeği H. ..... (Baş hukuk M. liği tamimi

Müekkil dairelerin temsili H. .....

İİERİ HUKUK. sayı: 22/Nisan 1947, Krş. 50

Kıymetli Hukuk dergisinin bu sayısındaki yazı ve içtihat kararları şunlardır:

Doç. Rağıp SARICA: İdare, ajan ve memurlarının hüviyet ve isimlerini açıklamak zarunda mıdır? Saim Hasan DAICA: Ceza kanununun makabline şâmil olmaması prensibi mutlak mıdır?; Hakkı Süha Hatunoğlu: İki yargıtay kararı üzerinde düşünceler yazıları ve «birikmiş kiraları ödemeyene 24 saatlik mehil ihtarnamesinin tebliğ ettirilmesi ve kira bağıtının feshi dâvası hakkında» Yargıtay Genel kurul kararı, 1—„Deniz kenarlarından doğan tazminat davalarında gemi sahibinin mahdut mesuliyeti, bütün zararın tazmini», 2–«Şehir tiyatrosunun sahne perdesile korudor duvarlarındaki

292

reklâm mahallerinin kiralama sözleşmesi ve Millî korunma kanununun 30 cu maddesi kıyas yoluile tatbik edilip edilemeyeceği», 3—Birikmiş kira karşılığının dâvacının vergi borcuna ödenmesinde soyleşmege aykırılık olup olmıyacağı» hakkında Yargıtay ticaret dairesi kararları;

1—«Mecurdaki ufak tefek ayıpların icara mahsuben yapılması ve esaslı tamirat ve masraf miktarı,, 2—«Devlete karşı mecburî taahhüdünü yapmıyanlar tekrar hizmete alınmalarında tazminat istemesi», 3—«Tahsili Emval kanununa göre hazine hacizlerinden doğan istihkak davalarının görüleceği mahkeme, yargıcın delilleri takviye etmesi»,4—« Şirket müstahdemlerinden birinin kötü niyetle yapdığı ihbardan doğan zarar ve şirketin sorumluluğu» hakkında Yargıtay 4 ncü hukuk dairesi Kararları,« İflâsın kaldırılmasını isteyen müflisin göstereceği belgeler iflâsın açılmasından itibaren zaman aşımına bâliğ müddetin geçmesi» hakkında Yargıtay İcra ve iflâs dairesi kararı;„ Müzayede sebebine dayanarak açılan gabin davaları ispat edilemiyen cihet hakkında taraflara re'sen yemin teklifi„ hakkında Yargıtay 1 ci Hukuk Dairesi kararı...

İdare Dergisi. 947: Ocak—Şubat Sayı: 184 krş· 100·

İçişleri Bakanlığı tarafından 18 yıldır yayınlan derginin bu sayısı da şu kıymetli yazılarla çıkmıştır:

NUTUKLAR: Sayın Başbakanın birinci idareciler kongresindeki söylevleri; TETKİK ve TERCÛMELER: Kemal ARAL: Cemiyetler kanunumuz; H. Berksun: Almanyada mahallî idare sistemleri; İ. Eraydın: İngilterede şahıs hürriyeti; s. karanakçt: Bizde esasiye hukuku hareketleri; Dr. Hayri orhun: Belçıkada devlet memurları, Rağıp ÖĞEL: sayıştay ilâmlarına karşı itiraz; Vecihi TÖNÜK: Amerikada Kabine ve Bakanlıklar;

FİKİR HAREKETLER İRalph COOKE: İngilterede mahallî İdareler; İbrahim ER: imar plânı olmayan beldeler: Necmettin ERGİN İdare teşkilâtımız; Kemal HAYALI: kolluğun billeştirilmesi; Abidin ÖZMEN: Ggenel müfettişlikler hakkında bir düşünce:

Yabancı mevzuat: Romanya polis teşkil âtı, idarî coğrafya İhsan İNAL: Akşehir ilcesi; içtihatlar: Danıştay kararları; bibliyoğrafya. v. s.

DERREUX, M. G.

Kanunu bilmemek özür sayılmaz kaidesi hakkında bâzı düşünceler. Çev. Jale Güral. . . . İst.,Kenan B., 1945, (24×17), 197—233 s., Ay.: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi mec. Cilt: II, sayı: 4. F.... K.

GURVITCH, George.

Tabiî hukuk mu, yoksa sezgiye dayanan müsbet hukuk mu? Çev. Hamide Uzbark.... İst., Kenan B., 1945, (24×17), 156—196 s, Ay.: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi mec. Cilt II, sayı: 4. F . . . . K.

KETENOĞLU, Hakkı.

Hukukta, cezada kira ve tatbikatı.... İst., Üniversite K., 1946, (21×14,5), 227 s. F. 250 X K.

DERBİL, Prof. Süheyp

Kavram bilimleri ve hukuk.... İst., Kenan B., 1945, (24—17), 18—39 s., Ay.: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi mec. Cilt: II, sayı: 4. F. ... K.

İdare kanunları elkitabı. Cilt I ve II.... Ankara, Akın B., 1946, (29,5×20,5), 8+877+171+899—1684+171 s. (İçişleri B. yayınları Seri: 2, sayı: 3). F. .... K.

EREM, Dr, Faruk.

Suça iştirak.... İst., Kenan B., 1946, (24×17), 62-107 s., Ay.: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi mec. Cilt: III, sayı: 1. F. ... K.

ÜÇOK, Dr. Coşkun.

Osmanlı kanunnamelerinde İslâm ceza hukukuna aykırı hükümler.... İst., Kenan B., 1946, (24×17), 125—146 s., Ay: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi mec. Cilt: III, sayı: 1. F.... K.

KANTAR Baha.

Ceza muhakemeleri usulü. Kitap 2.... İst., Cumhuriyet B., 1946, (21,5×15), 286 s. F. 400 K.

BİRSEN, Dr. Kemaleddin.

Medenî hukuk dersleri..... İst, A. Sait B., 1945, (25×17,5) 154 s. (Millî Eğitim B. İstanbul Yüksek Ekonomi ve Ticaret Okulu Talebe Yayın ve Yardım Bürosu yayınları: 111). F. 300 K.

GAUDEMET, Prof. Eugène.

1804 tenberi Fransız medenî kanununun Fransa'da yorumlanması. Çev. Dr. Kemal Gürsoy.... İst., Kenan B., 1945, (24×17), 124-155 s., Ay.: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi mec. Cilt: II, sayı: 4. F. ... K.

GÜRAL, Jale.

Evlenmeden doğan kanun ihtilâfları.... İst., Kenan B., 1946, (24×17), 147—178 s., Ay:. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi mec. Cilt: III, sayı: 1. F.... K.

294

Hukuk ve İçtihatlar Dergisi. Sayı: 7

Konya Yeni Kitap Basımevi 947, Krş: 70.

Konyada Avukat Hasan Hâlis Sungur tarafından iki ayda bir yayınlanan bu kıymetli derginin Ocak—Şubat 947 nüshası da hukukçulara büyük fayda sağlayacak yazı ve yargıtay, danıştay kararlarile çıkmıştır.

Kâmil ONSUN: Cirantanın sorumluluğu, Ahmet ERDOĞDU: Hüviyet vermemek veya yanlış hüviyet vermek suçları, Mehmet ORAL: Bilirkişi Şefik SİMAV: Hava parası, Sedat KISAKÜREK: İşlenen hırsızlık suçları ve T. Ceza K. nunun 492/2 nci maddesi üzerinde inceleme, Muammer OBUZ: Hırsızlık suçunda (faydalanma)nın anlamı; Ömer KÖNÜ, Hikmet TÜZER, Hasan Basri TARMAN, Dündar TEOMAN, Tekin ÖZKER, Ahmet YAMAN'ın hazırladıkları yargıtay ceza kararları; Rıfkı ESER, Şekip ÖZBİLGE, Adnan ÖNELÇİN, Ahmet ER, Selâhattin HAKALAN, Hamit ÇETİN, M. Bülent BARAN, Mazlum KAYALAR'ın hazırladıkları yargıtay hukuk kararları; Hasan Halis SUNGUR: Danıştay kararı. V.S. . .

İsviçre Federal Mahkemesi kararları.

Bağıtın yapılması, teyit mektubu.

Yapıldığı iddia olunan sözlü bir bağıtı teyit eden bir mektup.—Mektubun muhatabı sükût etmiştir. -Muhataba karşı bağıtın yerine getirilmesi için dava açılmıştır.— Muhatap, mektubun sözlü bağıta uygun olmadığını ileri sürerek defide bulunmuştur. — Tacirler arasındaki münasibetlerde teyit mektubunun şümulü.—Teyit mektubuna cevap vermeyen ve bağıtın yapılmış olduğunu inkâr eden muhataba düşen beyyine külfeti.

İ B K:1, 6
T B K:10,6

Teyit mektubu denilen bir mektubun muhatabı bu mektup muhtevasını kabul etmediği taktirde, bu mektuba halin gerektirdiği surette itiraz edeceği yerde sükût ederse onun muhtevasile bağlı olur; meğerki mektup muhtevasının hakikate uymadığını ve bunu mektup sahibinin de bilmekte olduğunu ispat etsin.

(*Zos Habegger – C. W.* Kuhn *et Sohn*)
25 *Eylûl* 945, *Ro* 71 *II* 223
Yd T 1946 *S.* 232.

Mahdut mes'uliyetli Zos Habegger makina fabrikası bir takım müzakerelerden sonra Kuhn ve oğlu kollektif şirketi madenî destere fabrikasına 9 Ağustos 943 tarihinde 5 firize satmak teklifinde bulunmuştur. 10 Ağustos tarihinde iki makina sipariş edilmiş, makinalar teslim edilerek bedeli Kasım ayında ödenmiştir.

Habegger makina fabrikası 11 Aralık tarihinde sipariş edilmemiş olan diğer üç makina ile birlikte hesap puslasını destere fabrikasına yolladı, fakat bu fabrika makinaları almaktan imtina ettiğinden makina fabrikası destereleri geri aldı.

Daha sonra Habegger fabrikası Kuhn fabrikasına bu üç makina hakkında yeni bir teklif yaptı. Fakat müzakereler bir sonuca bağlanmadı. Çünkü taraflar fiat üzerinde anlaşamamışlardı.

Yeni bir görüşmeden sonra Habegger, Kuhn'a 7 Mart 944 tarihinde şu teyit mektubunu yolladı:

Bu gün bay Kuhn ile aramızda yapılan anlaşmayı aşağıda yazılı şekilde teyit ediyoruz:

" Stok olarak elimizde bulunan üç firize makinasını satın almak hususunda bizimle mütabıksınız ve bu makinaları kesin surette bize sipariş etmiş bulunuyorsunuz. Bunların bedeli 11 Aralık 943 tarihli faturamızda yazılı surette tesbit edilmiştir. 4965 franlık bir bedele ait fatura sureti ilişiktir. En geç iki ilâ üç hafta sonra Bienne şehrinde Banque Populaire bankasına tediye edilecektir· Bu bankaya karşı alacağımızı kabul etmek hususunda mütabık bulunu yorsunuz. Hiç bir indirme yapılmaksızın bedel ödenir ödenmez makinalar teslim edilecektir"·

Kuhn fabrıkası bu mektuba cevab vermedi, bankaya hiç bir para yatırmadı ve makinaları teslim almadı. Makina fabrikası tarafından yazılan ve 7 Mart tarihli teyit mektubunu hatırlatan 3, 12, 26 tarihli mektuplara da cevap vermedi· Makina fabrikası 9 haziyran tarihinde 4965 frangı 14 Haziran tarihine kadar ödemesi hususunda ihtar etti.

Bunun üzerine Kuhn fabrıkası nihayet cevab verdi ve sipariş etmemiş olduğu üç makinayı teslim alamayacağını bildirdi. Kuhn'a göre teslim alması için gerekli şart—yani evvelce kendisine teslim edilen makinalardaki arızaların giderilmiş olması şartı kanaatince gerçekleşmemiş, bu itibarla teslim almak borcu da doğmamıştır·

Bunun üzerine Habegger müessesesi Kuhn muessesesi aleyhine Bern ticaret mahkemesinde faizile birlikte 4965 liralık bir alacak davası açmıştır·

Davalı bu davanın reddini istemiş ve mahkeme 23 Mayıs 945 tarihli kararile davayı reddetmiştir. Federal mahkeme bu ilâmı bozmuş ve dava yeniden görülmek üzere dosyayı ilk derece mahkemesine yollamıştır.

Gerekçeden özet

1 —Davacı iddiasını desteklemek için şu olayı ileri sürmüştür· 7 Mart 944 tarihinde Habegger ile Kuhn sözlü bir bağıt yapmış v davalı bu bağıt gereğince üç makinayı teslim almağı ve bedeli ni ödemeği üzerine almıştır· davacı bu iddiasını ispat için aynı tarihte yazdığı ve davalının itiraz etmediği bir teyit mektubunu ibraz etmiştir· Kanton mahkemesi bu teyit mektubuna davalının itiraz etmediğini tesbit etmektedir. Bununla beraber Kanton mahkemei bu

mektubun vücudu iddia edilen sözlü bağıtın yapıldığına bir delil teşkil etmediğini ve sözlü bağıtın mevcut gerekçesiz olduğunun davacıya düşdüğünü kabul eylemiştir. Delilin bu yolda takdiri federal hukuka aykırı olmadığından federal mahkemece incelenemez ve bu mahkemeye itiraz için bir sebep teşkil etmez kanton mahkemesi doğru bir fikirden hareket etmiştir: Tacirler arasındaki münasebetle sözlü bir bağıtın teyidi mahiyetindeki bir mektuba itiraz edilmemiş, olması bu teyit mektubunun muhtevasının doğruluğu hakkında ciddi bir karine teşkil eder. Tecrübeye dayanan bu kaideden kanton mahkemesinin ayrılmasına sebep olan hâdise şudur: Davacının temsilcisi yargıç tarafından isticvap edilirken 7 Mart tarihinde yapılan görüşmelerde ne fiat, ne ödeme tarzı, ne teslim tarihi bahis mevzuu edilmediğini; daha evvelki mektuplaşmalarda da bu noktalar üzerinde mütabakat hâsıl olmadığını bildirmiştir. Halbuki teyit mektubu bu noktalara da anlaşma yapıldığını gösterecek şekilde yazılmıştır. Bu sebepten dolayı ilk derece mahkemesi 7 Mart tarihli mektubu üç makinayı teslim hususundaki taahhüde kâfi bir delil saymıştır.

2—Kanton mahkemesinin görüş tarzının aksine olarak, 7 Mart tarihinde yapıldığı iddia edilen sözlü bir bağıtın ispat edilememesi, davanın esassız sayılarak reddine sebep teşkil etmez.

İlk derece yargıçları şu noktayı gözönünde tutmamışlardır: Ticarî münasebetlerde bir teyit mektubu yalnız sözlü bir bağıtı ispat etmez, hal icabına göre bir hak da yaratabilir. Teyit mektubu şifahî anlaşmadan inhiraf eder veya yeni şartlar taşır ve muhatap buna rağmen sükûtu muhafaza ederse böyle bir hak doğar. Bu takdirde teyit mektubu bir bağıt yapma teklifi mahiyetini alır ve muhatabın sükûtu bu teklifin kabulü mahiyetinde telâkki edilmelidir. (Bak RO 30 II s. 361, 38 II s. 587, 40 II S.138 ticaret mahkemesi bu saydığımız federal mahkeme kararlarının şümulü üzerinde hataya düşmekte ve bu kararları sadece şu neticeye varmak için zikretmektedir: Bir teyit mektubunu alan muhatabın; itiraz etmemesi bu mektubun doğruluğuna, yani şifahî anlaşma ile bu mektup muhtevası arasındaki mutabakatın çok kuvvetli bir delilidir. Bak ezcumle Schlâpfer, Die Bedeutung des Schweigens beim Vertragsschluss nach schscheiz. Recht s. 73;Alman hukuku için aynı mealde Düringer — Hachenburg, Comm. du Code de Conera 3 basım, cilt 4, s. 399)

Bununla beraber bir teyit mektubu alan kimsenin sükûtundandogan neticelere dair vaze'dilen bu esaslar, ancak hüsnüniyet, muamelâtta emniyet ve ticari teamül tarafından haklı görüldükleri takdirde

muteber ve cari olurlar. Teyit mektubunu yollayn kimse bu mektubunda sadece ve münhasıran (lediglich) daha önce şifahî olarak kararlaştırılan şeyi hulâsa ettiğine hüsnüniyetle kani olduğu zaman bu şart tahakkuk etmiştir. [1] Bu nokta (Ro. 30 II s. 301 de) çıkan karar müstesna, federal mahkemenin anılan kararlarında gereken açıklıkla ifade edilmiş değildir; bu bakımdan bu nokta üzerinde durmak yerinde olur. Mektubu yollayan kimse şifahî bağıttan inhiraf eden bir hususu bile bile teyit veya hakikatta mevcut olmayan bir bağıtı bile bile tesbit ettiği takdirde, bağıtın yapılması bir hileye dayanıyor demekdir, ki böyle bir inikat hiç bir suretle himaye edilemez. [2] Muhatabın böyle bir teyit mektubunu cevapsız bırakmasında kendisi için hiç bir mahzur yoktur. (bakınız: E R G Z 129 s. 347; Düringer — Hachenburg ve Schläpfer op. cit).

3—İşbu davanın yukarıda yazılı düşüncelerin ışığı altında incelenmesi halinde şu sonuca varılır:

Kuhn müessesesinin 7 Mart 944 tarihli mektubu aldıktan sonra sükût etmesi, Borçlar kanununun 6 ncı maddesi gereğince, bir bağıtın yapılmış olduğuna ve bu bağıtın hükümlerinin teyit mektubunun muhtevasından ibaret bulunduğuna bir karine teşkil eder. Mektup muhtevasının doğruluğunu Kabul etmediğini davacıya bildirmeği lüzumlu saymamış olan davalı; bu mektubun 7 Mart 1944 tarihinde taraflarca kararlaştırılan bağıta gerçekten uymadığını ve davacının bunu bildiğini ispat etmekle mükelleftir.

(1) Bu cümle biraz daha sarih yazılsa daha iyi olurdu. Almanca aslının sadık bir tercemesi olan bu metnin uyandırdığı intiba şudur: Teyit mektubu ancak evvelce şifahen kararlaştırılan hususları hatırlatabilir: Mektubu yazan yeni bir şey ilâve ettiği veya mevcut bir hususu değiştirdiği takdirde, hüsnüniyetli sayılmak için mevcut anlaşmanın şartlarını sadece tekrarladığına samimi olarak kani olmalıdır. Profesör Secretanın bu karar münasebetile yazdığı ictihat notundan da anlaşılacağı gibi, bu kanaat doğru değildir. Mektubu yazan kimsenin istemiyerek yaptığı bâzı ilave veya değişiklikler olabilir ki suiniyetle hiç bir alâkası yoktur. Kanartimizce mektubu yazan kimse anlaşmada yaptığı o değişikliği bizzat bildirdiği zaman böyledir. Bundan başka halin icabına göre kendisinden beklenen ihtimamı göstermesi halinde (M K.3) muhatabın bu değişikliği fark edeceği mektubu yazanca kabul edilecek hallerde de böyledir. Şu halde yukarıda yazılı kararda göz önünde tutulan faraziyenin şu suretle ifade edilmesinde hata yoktur sanıyoruz " teyit mektubunu yollayan ve bu mektubun sadece bir teyit mektubu olduğunu şu veya bu şekilde beyan eden kimse, bu mektubunda daha önce şifahen kararlaştırılan hususları bildirdiğine hüsnüniyetle kani olduğu zaman bu şart tahakkuk etmiştir". (Kararı Fransızcaya Çevirenin notu)

(2) Bu mütalâa, kanaatimizce, ancak teyit mektubunu yollayan kimsenin; muhataptan, teyit mektubunda şifahî mukaveleye nazaran yapılan tadil veya ilaveleri anlamasını, halin icabına göre hüsnüniyetle beklemeğe haklı olmadığı hallerde doğrudur. (Fransızcaya Çevirenin notu)

Vücudu iddia edilen şifahî bağıt ile teyit mektubu arasında objektif bir mütabakat olmadığı fiilen ispat edilmiştir. Vakıa kanton mahkemesi bu meseleyi sadece, vücudu davacı tarafından ispat edilmesi gereken şifahî bir anlaşmaya müteallik iddia bakımından incelemiştir. Fakat temyiz edilen hükümden anlaşılıyor ki davalı bu bapta kendisine düşen hususu ispat ettiğinden, kanton mahkemesi, sözde teyit mektubunda yazılı icabın zımnî surette kabul edilmesile bağıtın yapılmış olduğu fikirini de reddedecekti.

Buna karşılık kanton mahkemesi , teyit mektubunun daha evvelce yapılan şifahî anlaşma şartlarına uygun olmadığını davacının bildiğini gösteren olayları kaydetmemektedir; bu itibarla bu mahkeme aradaki ayrılığın hukukî şümulünü tâyin edecek durumda değildir. Bu bakımdan federal mahkeme davacının suiniyetli olup olmadığı meselesinin davada usuli dairesinde ileri sürülüp sürülmediğini incelemek üzere dosyayı kanton mahkemesine geri yollmağa karar vermiştir.

I. Hukuk dairesi— Bolla, Stauffer, Hasler, Leuenbergere, Couchepin.

Bir bağıtın vücudunu teyit eden mektuba karşı muhatabın susmasının hukukî sonucu

Federal mahkemenin Habegger—hukuk davasında verdiği 25 Eylûl 945 tarihli karar, nazarî bakımdan çok ilgi çekici, pratik bakımdan önemi büyük olanbirkonuya iradenin zımnî surette açıklanması meselesine faydalı bir ışık serpmektedir.

I. prensip:
Susmak, razı olmak değildir.
Susan taraf razı olmuş değildir.

1— B. K. nun birinci maddesinin ikinci fıkrasına göre bağıt yapıcı, irade açıklamaları *sarih* veya *zımni* olabilir. Bu irade açıklamaları doğrudan doğruya veya dolayısile yahut sarih veya gayri sarih olur dense daha uygun düşerdi; çüukü kanuncu "zımnî " irade açıklamasile hem iradeyi açıklayıcı olayları ve hemde alelâde sükûtu kastetmiştir. Bağıt yapmak teklifi ya sarih olmak yahut iradeyi açıklayıcı bir hareket halinde görünmek icap eder. (sadece pasif gayri faal bir durum bir icap, bir bağıt yapma teklifi olamaz) Halbuki kabul, irade açıklamasının bu üç şeklinden (yani açık beyan, iradeyi açıklayıcı olay, sükût) şu veya bu şekli alabilir.

Kabul sarih olabilir. Fakat iradeyi açığa vuran fiillerden de anlaşılabilir. Nitekim bâzı malları satması için kendisine teklif yapılan bir tacir bu siparişi yerine getirir ve sipariş edilen malların tamamını veya bir kısmını teslim ederse, teklifi kabul etmiş demektir. Çünkü teklif edilen bağıttan doğacak olan borçları yerine getirmekle teklifi kabul ediyor ve bahis konusu bağıtı yapıyor demektir. [1] Bu hususta bir teklifte bulunmadığı halde kendisine muayene edilmek üzere gönderilen bir şeyi alan kimse bu şey üzerinden ancak o şeyin malikinin yapabileceği bir tasarruf işleminde bulunur. (meselâ kendisine gönderilen kitabın sahifelerini açar yahut aldığı malları satar) sa durum aynıdır. Bu hareketlerile satış teklifini kabul etmiş olur: Üzerinde tasarrufta bulunduğu tarihte o malı satın almış olur.

Nihayet bâzı hallerde kabul, teklife muhatap olanın alelâde sükûtunun sonucu da olabilir. Nitekim birinci maddenin ikinci fıkrasını açıklayan 6 ncı madde bu hususta bilindiği gibi şu hükmü koymuştur. "teklifi yapanın teklifi, teklif sahibinin gerek işin özel mahiyeti, gerek durum icabı sarih bir kabula intizar etmemesi gereken hallerde, uygun bir süre içinde reddedilmediği taktirde bağıt yapılmış sayılır".

2—Kanun maddelerinin metninden de anlaşılacağı gibi bu madde hükmü bir istisnadır; prensip şudur: Kabul, muhatabın susuşundan teklifi kabul ettiği sonucu çıkarılamaz, kabul vârittir denebilmek için muhatabın müsbet bir harekette bulunması gerekir. 6 ncı maddede bahis konusu olan "işin özel mahiyeti" yahut "durum" icabı olan hususî bir haldir. 3 ncü maddenin 2 nci fıkrası, 4 ncü maddenin birinci fıknası, 5 inci maddenin 1 ve 3 üncü fıkrası ve 9 uncu maddenin kabulün" vasıl olması", "derhal vuku bulmasın»dan; cevabın" vusulünden","vasıl olmasından"," tebliğ edilmesinden" bahsetmektedir. Bu ifadeler kabul makamında daima ya bir takım sözlerin söylenmiş yahut yazılı bir tebliğ yapılmış olmasını tazammun eder. Diğer taraftan teklifi yapan, zamanında yollanan bir cevabın gelmesi gerektiği an geçtikten sonra artık icabı ile bağlı olmaz (madde 5); şu halde muhatabın susuşu bağıtın yapılmasına sebep olmak şöyle dursun bir müddet geçtikten sonra muhatabın bağıtı tekemmül ettirmek hususundaki hakkına son vermektedir. İşte genel kural budur.

3—Demekki» susan kimse kabul etmiş sayılır, vecizesi esas değildir, bilâkis esas olan şudur: Susan kimse kabul etmiş sayılmaz. (Qui ne dit mot ne consent pas)"Genel olarak denebilir ki susuş ne kabul edici, ne reddedici, ne de zımnî bir irade açıklaması değildir.

[1] Oser—Schönenberger mad. 1 n. 64.

[1] Bir teklif veya ihbar alan kimsenin sükûtu genel olarak bir kabul veya bir icazet olarak yorumlanamaz. (bu esas hem ticaret hayatında, hemde alelâdə hayatta aynı suretle caridir) Çünkü hiç kimse tahrik etmediği suallere cevap vermeğe mecbur değildir. [2] Bufnoir'ın dediği gibi, « yapmak istemediğim bir bağıta onu kabul etmiş sayılmamak için itiraz etmeğe kimse beni zorlayamaz" demek ki icabı alan kimsenin susması esas itibarile ret hükmündedir [3].

4—Meselâ, sipariş etmediği mallar muayene edilmek için kendisine gönderilen bir kimsenin sükûtu kabul hükmünde değildir. Talep etmediği mallar kendisine gönderilen bir kimse bu malları geri göndermeğe hiçte mecbur değildir. Kendisine yapılan teklifi bir mektupla reddetmeğe bile mecbur değildir. Bu kimse susmakla yetinebilir. Bu susuş bir kabul hükmünde değildir ; teklifi yapanı muayyen bir müddet içinde mallar geri gönderilmediği takdirde bu malları kabul edilmiş sayacağını bildirmiş olsa dahi bu esası değiştirmez· [4] Muhatap sadece bu eşyayı olduğu gibi onu gönderen kimsenin emrine hazır bulundurmakla mükelleftir.

II. İstisna

5 – Bununla beraber muhatabın susması bâzı hallerde kabul hükmündedir.

Bir kere kanun bâzı belli hallerde muhatabın bir harekette bulunmasını açıkca kabul saymıştır. Misal olarak İ. BK. M. 31, 201, 225, 268, 395 (425, 440) .. ; sigorta bağıtına dair kanunun 2 nci fıkrası, İ. Mk. 167 f.1

6 — Diğer cihetten BK. nun daha önce aldığımız 6 ncı maddesi daha genel olarak işin özel mahiyeti veya halin tcabına göre icabının sarih bir kabule intizar etmesi gereken halde muhatabın bir harekette bulunmasını kabul saymıştır.

6 ncı maddenin metnine «halin icabı» kelimeleri 1911 yılında eklenmiştir. «İşin özel mahiyeti» kelimeleri 1881 tarihli kanunun 5 inci maddesinin 3 ncü fıkrasında da vardı. [5] Eski metin hakkında V. Rossel tarafından yapılan tenkid ve fekliflerden [6] bu von

[1] Oser — Schänenberger, mad. 1 n 64,

[2] RO. 12 s.316/7; v. Tuhr s. 141.

[3] RO. 30 II. S. 301;Bl.f. Zr. 21 S.82; t. 34 S.168; Schläpfer, Die Bedeutung des Schweigens beim Vertragsabschluss Zürich 1937. s, 23 s. 82.

[4] V .1 S 167

[5] v, *Tuhr* cilt I 1. 166 not 58.

[6] Y d T 1897 s. 257 vd.

Tuhr'un buhususteki düşüncesi ne olursa olsun, kanuncunun hiç olmazsa kısmen ilham aldığı anlaşılıyor.

Bu münasebetle işaret edelim ki bu madde, federal mahkeme tarafından bugün her türlü irade beyanlarının yorumlanmasında kabul edilen «güven nazariyesi» (Vertauenstheorie) nin kanun tarafından teyidi mahiyetindedir. Güven nazariyesine göre: taraflardan birisinin tavru hareketi, halin bütün icaplarını gözönüne alarak diğer tarafın hüsnüyetle ve mâkul bir surette bir hareket verebileceği ve vermesi gereken mânayı taşır.

Fakat sorulabilir: Ne zaman icabçı muhatabın sükûtundan teklifinin kabul edildiği sonucun çıkarabilir?

Mahkeme ictihatları ve nazariyat bu soruya şu suretle karşılık veriyor. İcapçının iddia veya teklifini kabul etmek istemiyen muhatabın susacağı yerde ret arzusunu açıklayabildiği ve açıklaması gerektiği zaman [8] bu suretle bu bahsin başında zikrettiğimiz ve kilise (kanunu) hukukundan aldığımız formüle rücu etmiş oluyoruz: Bir kimse söylemesi mümkün ve söylemesi gerekli iken sustuğu takdirde bu sükût muvafakat hükmündedir. (Qui tacet Consentire videtur ubi loqui potuit ac debuit) Sükûtun kabul hükmünde tutulması için bulunması gereken bu iki şartı biraz daha yakından inceleyelim:

Sükût eden kimsenin arzusunu açıklayabilecek durumda olması, bu imkânı haiz bulunması lâzımdır; eğer bu kimse bu durumda değilse şüphesiz kendisinden bir karşı hareket, bir reaksiyon beklenemez V. Tuhr'in fikrince bu imkân mevcut bulunmak için her şeyden önce muhatabın ret cevabı vermesini gerekli kılan olayları bilmesi lâzımdır. [9]

Muhatabın arzusunu açıklaması gerekli olmak lâzımdır. Steiner'in [10] haklı olarak işaret ettiği gibi bu nokta esaslı unsurdur. Başka deyimle muhatap, yapılan teklife razı değilse durumnn gerektirdiği hallerde bir karşı harekette bulunmak, reddetmek mecburiyetindedir; eğer hareketsiz kalırsa sükûtu kabul hükmündedir. [11]

---

[8]

]9] v. Tuhr I. s. 141 not. 46

[10] Paul Steiner: Das Schweigen des Arbeitnehmers. Beitrage zum Wirtschaftsrecht Festgabefürden Schweiz, Yuristentag 1944 in S—Gallen 1. 279/280

[11] Becker; 2. basım mad. 1. n. 11.

303

7 — Bu söylediğimiz esaslar her türlü icaba, yani ister bir mektupla, ister bir haberci vasıtasile, ister bir hareket ile (meselâ bir şeyi teslim etmek suretile) yapılan icaba uygulanır. Meselâ kendisine sipariş etmediği bir takım mallar gönderilen kimsenin yollayıcı ile iş münasebetinde bulunmadığını düşünelim; bir de bunun aksine olarak muhatabın muvafakatile yollayıcı ona kendiliğinden yeni mallar yollamayı âdet edindiği ve muhatabın beğenmediği malları iade edebildiği hali gözönüne alalım. Bu iki halde muhatabın sükûtu şüphe yokki bir birinden farklı bir şekilde yorumlanır. Aynen yani bir şeyin yollanması suretile yapılan bu icaplar üzerinde durmayacağım; maksadımız mektup vasıtasile yapılan bağıt teklifi icaplardır.

8 — Bir icap teşkil eden mektuplarla şifahî olarak veya mektuplaşma suretile daha önce yapılan (veya yapıldığı iddia olunan) bir bağıtı teyit eden mektupları bir birinden ayırt edelim.

İş hayatında böyle teyit mektuplarının oynadığı rolün önemi üzerinde durmak faydasızdır. Çünkü bir bağıt çok kere uzun uzun mektuplaşma, telgraflaşmalardan, yahut iki tarafın temsilci veya habercisi (messager) tarafından girişilen şifahî müzakereler veya telefon görüşmelerinden sonra yapılır. Telgraf veya telefon görüşmelerinden sonra teyit mektubu yazılması bilhassa önemlidir. Bu takdirde teyit mektubunda müzakereler esnasında dokunulmamış hususların yer alması nadir değildir. Bu yeni kayıtlar icap ediyorsa, eşyanın teslim bedelinde, faturada veya bağıt konusu olan şeyin üstünde de yer alabilir. Bütün bu hallerde halli gereken mesele aynıdır.

9 — Bazan müzakereler esnasında (bütün esaslı noktalar üzerinde) gerçekten bir anlaşmaya varılıp varılmadığı hususu münazaalı olur. Bazan da bunun aksine olarak bir bağıtın yapıldığı hususunda hiç bir şüphe yoktur; ancak mektupla şifahî bağıtın hükümleri arasındaki uygunluk münakaşalı olur. Gerçekten, teyit mektubu şifahî anlaşmanın şartlarına uygun, bunları münakız yahut sadece onları tamamlayıcı mahayette (ve bu takdirde o şartlarla az veya çok ahenkli) olabilir. Son iki ihtimalde (yani teyit mektubu şifahî anlaşmanın şartlarına aykırı veya onları tamamlıyıcı mahiyette olduğu takdirde) muhatabin teyit mektubu karşısında hareketsiz kalması nasıl bir hukukî sonuç hâsıl edecektir? Susan kimse razı olmuş değildir prensibini mi uygulamalıdır? Yoksa sözde teyit mektubunun yeni bir icap teşkil ettiği düşünülerek muhatabın sükûtu bu icabın kabulü suretindemi yorumlanmalıdır? Bu meselenin halli tamamile, yukarda numara 6 da söylediğimiz gibi, mukavele ile teyit mektubu arasındaki bu

uygunsuzluk karşısında muhatabın icabı reddeylediğini açıkca bildirmek mecburiyetinde olup olmamasına bağlıdır.

Böyle bir hâdisenin içinde ceryan ettiği şartlar çok değişebilir. Meselâ muayyen şifahî bir bağıtla bağlı bulunan bir kimsenin, yeni fakat teamüle uygun ve kararlaştırılan hususlara aykırı olmıyan bir kayıt ihtiva eden bir teyit mektubu aldıgını farz edelim. Bu kimse mektubu aldığı zaman susar, bağıttan doğan borçları yerine getirir, fakat hiç bir zaman açıkca muvafakat etmediğini ileri sürerek mektupta yazılı kayıt hükmüne riayetlik istemezse bu hareketi suiniyete delâlet eder. Böyle bir halde mahkeme bu kimsenin, münazaalı hususa muvafakat etmek istemiyordu ise bir harekette bulunup ret cevabı vermesi gerektiğini kabul eder. Fakat bir de söylediğimiz şıkkın tamamile zıddı olan bir hal tasavvur edelim: Kurnaz bir iş adamı ihmalciliğini bildiği bir tacire, bu tacirin hakikatte asla vermediği bir satın alma emrini bir mektupla teyit etmiştir. Fakat bu iki üç aylıkta bir çok ortalama ve hakiki mahayetini tayin güç olan haller vardır. Bu itibarla mahkeme içtihatlarını etraflı bir şekilde inceleyerek bu çeşitli hallere uygulanacak esasları tesbit etmeğe çalışalım.

— Gerisi var —

F. A.

3885 numaralı kanunun 4 üncü maddesinin 2 ci fıkrasına tevfikan avukat stajiyerleri imtihamlarının içrası tarzına dair yönetmelik

Madde 1—Avukat stajyerlerinin imtihanları, Bakanlıkca yargıtay Başkanı ve üyeleri arasından seçilecek 2 ve Ankara barosunda kayıtlı avkatlardan intihap olunacak bir zat ile Hukuk ve Ceza işleri U. Müdürlerinden müteşekkli bir kurul tarafından her yıl Mayıs ve Ekim aylarında Ankara'da yapılır.

İmtihan Kurulu müretteb adedinin bir noksanı ile de teşekkül edebilir.

Madde 2—İmtihan yapılacağı günler Bakanlıkca en az bir ay önce resmî gazete ile ilân ve münasip bir tarzda ilgililere bildirilmek üzere keyfiyet C. Savcılığına ve barolara ayrıca tebliğ olunur.

Bu ilân üzerine imtihana girmek hakkını haiz tâlipler bulundukları yer C. Savcılıklarına dilekçe ile baş vururlar savcılılar stajyerlerin isimlerini ve avukatlık kanunu ştaj yönetmeliğinin 5, 18, 25, ci maddelerinde yazılı kâğıt ve belgelerin nereden ve hangi tarih ve numara ile gönderilmiş olduğu imtihan gününden nihayet on beş gün evvel Bakanlığa bildirilir. Bu belgelerden önce gönderilmemiş olanlar varsa ayni süre içinbe gönderilir.

Madde 3—Tâlipler imtihandan bir gün evvel Hu. İş. U. Müdürlüğüne gelirler. Gösterecekleri hüviyet cüzdanı ve dosyalarındaki belgelelere nazaran hüviyetleri tesbit olunarak baş vurma sırası ile adları listeye yazılır. Ve imtihana girmek için gereken şartları haiz bulundukları takdirde stajyere sıra numarası altında mühürlü ve fotoğraflı bir belge verilir.

Bu gelgeyi ibraz edemiyen stajyer imtihana kabul olunmaz.

Medde 4—İmtihan sualleri, Medeni kanun, Borçlar kanunu, Ticaret ğanunu, Ceza kanunu, Ceza ve Hukuk U. Muhakemeleri, avukatlık ve harç, İcra ve iflâs kanunları üzerinde namzetlerin umumî bilgisi ile bu kanunların tatbiki bakımından vukuf derecelerini anlamağa medar olacak şekilde kurul tarafıdan tertip olunur.

Umumî bilgi imtihanı sözlü ve tatbikî bilgi imtihanı yazılı yapılır.

İlk günü umumî bilgi imtihanıma tahsis olunur. Sözlü imtihanın da stajyerlere en az üç, en çok beş sual sorulur. Her sual için ayrı

numara takdir olunur. Sözlü imtihanda muvaffak olmak için 9 ncu madde de yazılı nisbette numara almak şarttır. Bu imtihanda kazanamıyanlar yazılı imtihana giremezler.

Madde 5—Yazılı imtihanın yapılacağı gün tâyin olunan saatten bir saat önce imtihan sualleri kurul tarafından tesbit ve imza edildikten sonra bir zarf içine konarak mühürlenir ve tâlipler huzurunda mazruf açılarak sualler yazdırılır.

İmtihan kurulu, namzetlere yalnız tatbikî bilgi imtihanı sırasında kanunlara bakmağa müsaade edebilir. İmtihan kurulu cevabın verileceği süreyi tâyin eder.

Madde 6—Tâliplere imtihan için nümunesi gönderilen matbu mühürlü kâğıt verilir. İlk kâğıdın baş tarafındaki yere tâlibin adı yazılır ve imzası attırılır. Bundan başka bu kâğıtlara tâlibin hüviyetini gösterecek veya imza edebilecek şekilde kendi tarafından yazı yazılması veya işaret ve imza konulması imtihanın hükümsüzlüğünü mucip olur. İmtihanları kurul tarafından seçilecek iki zat murakabe eder.

Hiç bir stajyer imtihan kâğıtlarını vermeden salondan dışarı çıkamaz, çıkarsa imtihana kabul olunmaz. Bu madde imtihan başlamadn evvel tâliplere okunur.

Madde 7—İmtihan kâğıdı murakabeye memur olanlar tarafından toplanarak tâliplerin ad ve imzalarını ihtiva eden kısmı kesildikten sonra bu kısmına konacak numaralar aynı intiham kâğıtlarının üzerine yazılır. Ve imtihan kurulunu teslim olunur.

Madde 8—Cevaplar imtihan kurulunca incelenerek suallerin her birine ayrı ayrı numara verilir. İncelemeye bittikten sonra murakebe numaraları delâletile kâğıtların hangi stajyere ait olduğu murakipler tarafından bir listeye yazılır.

Madde 9—Sözlü ve yazılı imtihanlarda tam numara ondur. Muvaffak olmak için sözlü ve yazılı imtihanda takdir edilen numaralar mecmuunun onda beşten ve her iki imtihan notlarının heyeti meçmuasının vasatî olarak onda altıdan aşağı olmaması şarttır. İmtihanlarda buçuk ve buçuktan yukarı kesirler bire iblâğ edilir.

Madde 10—Sözlü ve yazılı imtihanlar neticesinde stajyerlerin her biri hakkında imtihan kurulu tarafından kazandıkları numaralar gösterilmek suretile birer mazbata tanzim olunarak Bakanlık Hu. İş. U. Müdürlüğüne tevdi olunur.

Madde 11—İmtihanda ehliyet göstermiş olan stajyerlere ait mazbataların onanlı birer örneği Bakanlıkca kayıtlı bulundukları veya kaydolunacakları barolara gönderilir. Kazanamıyanlara yalnız imtihan neticesi tebliğolunur.

Ayırma Meclisi Genel Kurulunca Verilen Prensip Kararı

Adalet Bakanlığından:

Yargıç ve Savcılarla yardımcıların bir yükselme süresinde gördükleri işlerle verdikleri kararlardan Yargıtaya intikal eylemiş olanlarının yapılan Temyiz incelemesi sonunda onanmış veya bozulmuş olmalarına ve verilen notlara bakılarak grafik münhasinin derecesine göre bir sene evvelki başarı muvacehesinde umumî seyrin genel olarak yükselme için evvelce konulmuş bulunan esas hadleri ve prensipleri değiştirmeyi gerekli kılacak mahiyette olmadığı görülmüş olduğundan önümüzdeki sene için de geçen sene karar altına alınıp yayınlanmış olan hususların değişdirilmemesine ve yürürlüğüne karar verilmiştir.

Şöyleki:

1— Bir yargıç veya savcının Yargıtaya intikal eyliyerek incelenip karara bağlanmış olan karar ve lâyihalarından yüzde yetmiş inin onanmış bulunması ve onanan bu kararlardan aldığı notların çoğunun çok iyi veya orta olması yükselmede esastır.

2— onanan karar ve işlemleri yüzde seksen altıyı bulanlardan aldıkları notların yüzde elliden fazlası ortanın üstünde olanlar tercihan yükseltilebilirler.

3—Tercihan yükselmede en aşağı 40 karar veya işlemin Yargıtaya gelmiş ve incelenmiş bulunması gereklidir.

4—Yargıtaya 40 işi gelmemiş olanların ehliyetlerini ispat için gönderecekleri kararlar veya diğer vesikalarla ilmî ve meslekî kudret ve kabiliyetleri anlaşıldığı ve kurulca buna kanaat edildiği takdirde tercihan yükseltilmelerine karar verilebilir.

5 - Aldığı notların yüzde sekseninden fazlası çok iyi ve iyi olanların umum notları içinde zayıf bulunmamak şartile Mümtazen yükseltilmelerine karar verilebilir.

6—Ayırma Kurulunun incelemeye tâbi tutacağı notlar bir yükselme süresi olan iki takvim yılıdır.

---

946 yılında yükselme sürelerini bitiren Yargıç, Savcı ve Yardımcılarının Ayırma meclislerince düzenlenip itiraz incelemesi de bitirilen yükselme defterleri örneği aşağıda gösterilmiştir.

Mart 946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 5 inci derece Yargıçlardan (Tecihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
1	1894	Burhanettin Özger	Mustafakemalpaşa ceza Yargıcı
2	4053	Osman Nuri Akpınar	Denizli Hukuk Yargıcı
3	1320	Mehmet Özyol	Fethiye hukuk yargıcı
4	778	Sadullah Fatin Erten	Çanakkale hukuk yargıcı
		Mart/946 Souuna kadar yükselme süresini bitiren 5 nci derece Yargıçlardan (Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter	
1	187	Sırrı Özuysal	Kayseri ağırceza mahkemei başkanı
2	422	İsmet Belür	Gebze hukuk yargıcı
3	4343	Tvfik Artuk	Gaziantep ceza yargıcı
4	661	Mehmet Ali Aktan	Mudurnu hukuk yargıcı
		Mart/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 6 ncı derece yargıçlardan (mümtazen yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter	
1	3602	Nazif Cebecioğlu	Ankara asliye hukuk yargıcı
		Mart 946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 6 ncı derece yargıçlardan (tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter	
1	2786	Muammer Levent	Adapazarı yargıcı
2	4759	Kâşif Kumral	İstanbul sorgu yargıcı
		Mart/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 6 ncı derece yargıçlardan (yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter	
1	1475	İbrahim Altınkılıç	Amasya üyesi
2	1110	Ömer Macit Ertem	Aksaray yargıcı
3	4240	Cevdet Ballar	Gaziantep sulh yargıcı
4	4388	Fahrettin Yüce	Araç hukuk yargıcı
5	1706	Abdülvahit Şener	Gemlik ceza yargıcı
6	5028	Abdüşşükür Iştın	Konya ereğlisi hukuk yargıcı
7	3575	Zihni Çelikoğlu	Keskin hukuk yargıcı
8	810	Vasfı İnangiray	Bayındır ceza yargıcı
9	4714	H. Tahsin Dağa	Van hukuk yargıcı
10	4771	Avni İnce	Adana ceza yargıcı
11	605	Vehbi Alptekin	Koyulhisar yargıcı
12	4923	Tevfik Aydın Kök	Trabzon sulh yargıcı

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
		Mart/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 7 nci derece yargıçlardan (tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.	
1	5221	Necati Desel	Konya sulh yargıcı
2	6015	Zeki Şahinoğlu	İzmir sulh yargıcı
3	1618	Hüsnü Vidinlioğlu	Nazilli hukuk yargıcı
4	5170	Salih Suphi Tan	Elâzığ sulh yargıcı
5	5423	Edip Öztürk	Havza yargıcı
6	6031	Hakkı Görkan	Tokat sulh yargıcı
7	5552	Şefik Öz	Muğla hukuk yargıcı
8	3615	Abdullah Dirican	Yozgat sulh yargıcı
9	2923	Osman Vehbi Kayral	Denizli üyesi
10	1674	Niyazi Akkuş	Adana hukuk yargıcı
11	4124	Hasan Tahsin Köprülü	Kırklareli sulh yargıcı
12	3789	Hakkı Soylu	Maçka yargıcı
13	5680	Abdullah Arığ	İzmir ağırceza mahkemesi üyesi
		Mart/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 7 nci derece yargıçlardan (yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.	
1	580	Hilmi Türkoğlu	Kayseri sulh yargıcı
2	5982	Hikmet Ural	Bigadiç yargıcı
3	1729	Remzi Arat	Kargı yargıcı
4	5275	Tahir Aksoy	Avanos hukuk yagıcı
5	822	Cemil Özek	Antakya sulh yargıcı
6	1036	İsmet Torun	Bünyan ceza yargıcı
7	848	Riza Kısmetli	Gölpazarı sulh yargıcı
8	5274	Tahir Bayav	Düzce sulh yargıcı
9	4913	Nail Abi	İstanbul sulh yargıcı
10	802	Hamdi Erakın	Gaziantep sorgu yargıcı
		Mart/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 8 nci derece yargıçlardan (Tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter	
1	6652	Rasih Dokumacıoğlu	Urfa sulh yargıcı
2	6340	Rasim Adal	İstanbul sulh yargıcı
		Mart/946 sonuna kadar yükselme süresi bitiren 8 nci derece yargıçlardan (yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.	
1	5209	Nafiz Özada	Gediz ceza yargıcı
2	6380	Fahrinnisa Erginarslan	Rize üyesi
3	3591	Zahit Tokman	Aksaray hukuk yargıcı (itirazen)
		Mart/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 9 ncu derece yargıçlardan (yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.	
1	7695	Fethi Önkaya	Emirdağ ceza yargıcı
2	5448	Salim Kocaoğlu	Elbistan hukuk yargıcı
3	7725	Şevket Öktem	Ayvacık sorgu yargıcı
4	7753	Nazım Öztürk	Diyarbakır ağırceza mahkemesi üyesi

Terfi Sıra No.	Sicil No	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
		Mart/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 10 ncu derece yargıç yardımcılarından (Tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.	
1	8757	Muhsin Tuğsavul	Ankara yargıç yardımcısı
2	7198	Rifat Bayazıtoğlu	Cebelibereket yargıç yardımcısı
		Mart/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 10 ncu derece Yargıç yardımcılarından (yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.	
1	7942	Emin Ersoy	Kağızman yargıç yardımcısı
2	8758	Bedrettin Tügelây	İpsala sulh yargıç yardımcısı
3	8802	Burhanettin Atuk	Adıyaman yargıç yardımcısı
4	8298	Sadık Talu	Bursa yargıç yardımcısı
5	8790	İsmail Canpolat	Kargı yargıc yardımcısı
6	8731	Bedri Gürcan	Acıpayam yargıç yardımcısı
7	8303	Abdullah Tanyel	Kadınhan yargıç yardımcısı
8	8577	Fehmi Alpaslan	Balıkesir yargıç yardımcısı

MİLLÎ KÜTÜPHANE
ANKARA

Mart 946 Sonuna kadar yükselme süresini bitiren 5 inci derece Savcılardan (Mümtazen Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

Terfi Sıra NO.	Sicil NO.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
1	1322	Saffet Tekinalp	Muğla C.Cavcısı

Mart 946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 5 nci derece Savcılardan (Tercihan Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	1180	Şerafettin Eroğlu	Denizli C.Savcısı

Mart/946 sonuna kadar Yükselme süresini bitiren 5 nci derece Savcılardan (Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	3286	Fahrettin Oğuz	Bilecik C.Savcısı

Mart/946 sonuna kadar Yükselme süresini bitiren 7 nci derece Savcılardan (Mümtazam Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	5938	Hasan Fehmi Gözügeçgel	İzmir C.Savcı yardımcısı
2	5634	Ethem Köylüoğlu	Ankara Millî Korunma Savcı yardımcısı (İtirazen)

Mart/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 7 nci derece Savcılardan (Tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

	6188	Cevdet Bilgütay	Burdur C.Savcısı
2	5407	Necmettin Arvas	İstanbul C.Savcı yardımcısı
	5634	Ethem Köylüoğlu	Ankara Millî Korunma Savcı yardımcısı
		(İtirazen Mümtaz defterine alınmıştır)	
4	Kemalettin Kamal		İstanbul C.Savcı yardımcısı (İtirazen)

Mart/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 7 nci derece Savcılardan (Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	5169	Kemalettin Kamal	İstanbul C.Savcı yardımcısı
		(İtirazen Tercih defterine alınmıştır)	
2	5487	Tahsin Arsal	Rize C.Savcısı
3	5765	İbrahim Görece	Edirne C.Savcısı
4	5554	Seyfullah Ökmen	Mersin C.Savcısı
5	4738	Saim Göksoy	Elmalı C. Sacısı

Mart/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 8 nci derece Savcılardan (Mümtazen yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	8184	Pulât Gözübüyük	Ankara C.Savcı yardımcısı İtirazen

212

Terfi Sıra No.	Sicil No	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
Mart/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 8 nci derece Savcılardan (Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.			
1	8184	Pulât Gözübüyük	Ankara C.Savcı yardımcısı
		(İtirazen Mümtaz defterine alınmıştır.)	
2	6669	İbrahim Şahin	Kocaeli C.Savcı yardımcısı
3	6676	Nadir Özer	Silifke C.Savcı yardımcısı
Mart/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 10 ucu derece Savcı yardımcılarından (Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.			
1	8806	Enver Kırker	Kars C.Savcı yardımcısı
2	8749	Kadri Güveli	Küre C.Savcs yardımcısı
3	8748	Abdullah Tüzüner	Söğüt C.Savcı yardımcısı
4	8765	Nusret Hergüner	İstanbul C Savcı yardımcısı
5	8779	Mustafa Oksal	Göksun C.Savcı yardımcısı
6	6062	Hilmi Oral	Alaca C.Savcı yardımcısı
7	8783	Osman Özer	Osmancık C.Savcı yardımcısı
8	8762	Adnan Akçar	Mut C Savcı yardımcısı
9	8750	Hamdi Korcan	Yenice C.Savcı yardımcısı
10	8774	Melih Topçu	Şarköy C.Savcı yardımcısı
11	8564	Talât Ömeroğulları	Çanakkale C.Savcı yardımcısı

Haziran 946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren ikinci sınıf yargıçların birinci sınıfa ayrılmalarına ait defter

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
	257	Münif Çağla	Ödemiş Ağırceza mahkemesi Başkanı (İtirazen)
	3460	Ethem Tatlıoğlu	Mersin yargıcı (İtirazen)

Haziran/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 5 nci derece Yargıçlardan (Mümtazen Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	5038	İmran Ökten	Ankara hukuk yargıcı
2	1080	Rahmi Anlı	Trabzon yargıcı
3	5150	Şakir Pasinler	1 nci sınıf adalet müfettişi
4	5382	Mehmet Arıkan	2 nci sınıf adalet Müfettişi
5	5639	Ziya Balkuvar	2 nci sınıf adalet Müfettişi
6	5158	Baha Sosyal	2 nci sınıf adalet Müfettişi
7	5234	Mehmet Kabakcıoğlu	2 nci sınıf adalet Müfettişi
8	6677	Suat Bertan	İstanbul asliye hukuk yargıcı

Haziran/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 5 nci derece yargıçlardan (Tercihan Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	4764	Sabri Aksüyek	Adana hukuk yargıcı
2	2128	Edip Berkit	Emet yargıcı
3	1328	Sadık Taşkın	Antakya hukuk yargıcı
4	748	İsmail Hakkı Ülgen	Şebinkarahisar yargıcı
5	37	Ahmet Nuri Tümer	Bursa asliye ceza yargıcı
6	338	Ali Riza Aydoğdu	Kaş yargıcı
7	2189	Rifat Güllü	1 nci sınıf Adalet Müfettişi
8	4235	Saffet Ünan	Ankara asliye ceza yargıcı
9	2208	Kadri Tabak	İstanbul yargıcı
10	4905	Ethem Reşat Bayramoğlu	Ankara Ağırceza mahkemesi Başkanı
11	660	Ziya Ataç	Salihli Ağırceza mahkemesi Başkanı
12	7019	Hüsamettin Bengü	Balıkesir hukuk yargıcı
13	3669	Refik Belür	Karamürsel yargıcı
14	5227	Ali Nefi Demirlioğlu	İstanbul Aağırceza mahkemesi Başkanı
15	1846	Hamdi Yalçınkaya	Pazar hukuk yargıcı
16	3543	Zühtü Yüceoğlu	Ankara yargıcı
17	733	Rafet Anıl	Trabzon Ağırceza mahkemesi Başkanı
18	8661	Lütfü Tanverdi	Çarşanba hukuk yargıcı
19	5324	Cemalettin Köseoğlu	Üsküdar Asliye ceza yargıcı

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
20	514	Muzaffer İzgi	Tarsus hukuk yargıcı
21	600	Fehim Ünal	Mecitözü Hukuk yargıcı
22	1788	Hayri Aksoy	Zonguldak ağırceza mahkemesi başkanı
23	1651	Kâzım Tura	Mustafakemalpaşa hukuk yargıcı
24	6100	İsmet Şen	Tekirdağ hukuk yargıcı
25	2502	Kemal Tan	Zonguldak Millî korunma mahkemesi yargıcı

Haziran /946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 5 nci derece Yargıçlardan (Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	5298	Selâhattin Demirelli	Samsun asliyeceza yargıcı
2	267	Asım Çetinalp	Sivrihisar ceza yargıcı
3	405	Ömer Lütfü Erdem	Bartın yargıcı
4	793	Asım Güven	Marmaris yargıcı
5	282	Fahri Bilgin	Giresun asliye hukuk yargıcı
6	3527	İbrahim Ethem Alpaydın	Kozan ceza yargıcı
7	341	Hasan Dikmen	Gümüşhacıköy yargıcı
8	478	Abdullah Safi Onaran	Aydın yargıcı
9	1700	Reşat Akkuş	Kastamonu ceza yargıcı
10	925	Faik Esen	Serik yargıcı
11	1221	Faik Kösdendillioğlu	Bolu ceza yargıcı
12	1039	Cevdet Meriç	İzmir icra yargıcı
13	5011	Muhittin Fermanlı	İzmir asliye hukuk yargıcı
14	4160	Hüseyin TimurKalkay	Foça yargıcı
15	648	Celâlettin Taşpınar	Yozgat hukuk yargıcı
16	1278	Rifat Günaydın	Eğirdir yargıcı
17	913	Tevfik İzal	Dörtyol yargıcı
18	5187	Muhlis Tümay	İzmir ağırceza mahkemesi başkanı
19	3687	Hüsamettin Eroğlu	2 nci sınıf Adâlet müfettişi
20	1138	Necati Yılmaz	Yargıtay Raportörü
21	1708	Fehmi Eğmen	Bilecik Hukuk yargıcı
22	2378	Zeki Ülker	Düzce hukuk yargıcı
23	442	Ali Riza Togay	Ünye ceza yargıcı
24	1814	Kâzım Akşit	Edremit hukuk yargıcı
25	178	Fehmi Erkan	Antalya Kadastro yargıcı
26	1290	Tevfik Önen	Alanya yargıcı
27	1742	İsmail Kilit	Keskin yargıcı
28	2399	Ethem Tezel	Elâzığ Kadastro yargıcı
29	3209	Cemil Tokuz	Maraş yargıcı
30	3220	Mehmet Bilen	Bafra hukuk yargıcı
31	4131	Emin Altınay	Gümüşhane yargıcı
32	326	Lütfü Karaali	Akçaabat ceza yargıcı
33	1511	Hasip Koral	İzmir Kadastro yargıcı
34	715	Necip Uslu	Maraş ceza yargıcı

315

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
35	4265	Hidayet Demircan	Siirt yargıcı İtirazen

Haziran /946 Sonuna kadar yükselme süresini bitiren 6 ncı derece Yargıçlardan (Mümtazen yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	4767	Abdurrahman Sincer	Bergama hukuk yargıcı
2	5792	Tahsin Üstünel	İstanbul asliye hukuk yargıcı
3	4058	Mehmet Köni	İskilip hukuk yargıcı
4	5236	Übeyyit Glisralioğlu	İzmir asliye hukuk yargıcı
5	7945	Nurullah Kunter	Ankara yargıcı
6	7118	Sait Önen	Kadıköy asliye hukuk yargıcı
7	6581	Tahir Çağa	İstanbul yargıcı
8	7477	Hadi Tan	Ankara yargıcı
9	8058	Ekrem Tüzemen	İstanbul yargıcı
10	5165	Nafiz Yücel	İstanbul Millî Korunma mahkemesi yedek üyesi

Haziran /946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 6 ncı derece yargıçlardan (Tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	4584	Osman Tevhit Kocabalkanlı	İstanbul sulh yargıcı
2	5191	Süleyman Nazmi Orga	İstanbul asliye hukuk yargıcı
3	3988	Tahsin İstanbullu	İstanbul yargıcı
4	5194	Abdurrahman Birin	İstanbul Millî korunma mahkemesi yargıcı
5	4219	Hasan Fehmi Karadoğan	Sandıklı hukuk yargıcı
6	4625	Hasan Ünal	Tarsus ceza yargıcı
7	2398	Nizamettin Özdeniz	İstanbul asliye hukuk yargıcı
8	3360	Hasan yalçın	İnegöl hukuk yargıcı
9	1273	Hilmi Tüzer	Söke ceza yargıcı
10	4900	İbraham Avni Akkoyunlu	Amasya yargıcı
11	2029	Münir Kösemihaloğlu	Üsküdar sulh yargıcı
12	5231	Cemel Gündüz	Kocaeli sulh yargıcı
13	3729	Muhtar Kumbasar	Maraş sulh yargıcı
14	2063	Abdülkerim Kocareşitoğlu	Aydın hukuk yargıcı
15	3592	Hayri Kandemir	Aydın Asliyeceza yargıcı
16	421	Mustafa İlhan	Sındırgı yargıcı
17	1296	Zühtü Aytan	Senirkent sulh yargıcı
18	4769	Reşit Nomer	İstanbul asliyeceza sulh yargıcı
19	5233	Hüsnü Özerdem	Adana sulh yargıcı
20	5166	Mustafa Hızal	3 ncü sınıf adalet müfettişi
21	1717	M. Sait Göçvan	Bursa asliye hukuk yargıcı
22	2938	Sadık Değirmencioğlu	Erzurum ağırceza mahkemesi Başkanı
23	5246	Celâlettin Alpaslan	Mersin sulh yargıcı
23 M.	209	Şerif Tümer	Eskişehir Kadastro yargıcı
24	4187	Esat Kırca	Zonguldak ağırceza mahkemesi

316

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
25	2720	Recai Özmen	Ordu ağırceza mahkemesi üyesi
26	4979	Âdil Güneşoğlu	Zonguldak ağırceza mahkemesi Üyesi
27	435	Sabri Yüce	Erzincan hukuk yargıcı
28	915	Ali Riza Özdemir	Bitlis hukuk yargıcı
29	2214	Nazım Buğra	Elâzığ hukuk yargıcı
30	424	Şinasi Tüzer	Zile hukuk yargıcı
31	5222	Hamdi Arda	Kırkağaç yargıcı
32	4950	Recep Balkan	Tokat hukuk yargıcı
33	4376	Yahya Naci Öztin	İstanbul sulh yargıcı
34	1450	Tahsin Garzanoğlu	İzmir yargıcı
35	162	İhsan Sidal	Ankara yargıcı
36	3225	Vahdi Öymen	Konya hukuk yargıcı
37	5287	Fazıl Uluocak	İstanbul yargıcı
38	3612	Tevfik Uzel	Kütahya yargıcı
39	6005	Nuri Ocakcıoğlu	Konya yargıcı
40	5036	Hıfzı Şişmanoğlu	Yozgat sulh yargıcı
41	6034	Melâhat Ruacan	Ankara yargıcı
42	3148	Hamdi Sözer	Amasya Asliye Hukuk Yargıcı
43	1396	Ali Tekinay	Cebelibereket ceza yargıcı
44	4630	İsa Ruhi Küntü	Ankara icra yagıcı
45	789	Ahmet Ata Dolmaç	Kayseri Üyesi
46	5039	Kadri Şener	Akşehir yargıcı
47	3571	Adem Safiyettin Belkıs	Elmalı Sulh yargıcı
48	5156	Nazif Başar	Çanakkale sulh yargıcı
49	3312	Nesimi Baysoy	Urfa Ağırceza mahkemesi başkanı
0	268	Riza Kivircioğlu	Erbaa hukuk yargıcı
51	91	Atıf Varlık	İstanbul Ağırceza mahkemesi üyesi
52	917	Hilmi Evren	Adapazarı Ağırceza mahkemesi üyesi
53	1202	Tevfik İzgi	Adana Ağırceza mahkemesi üyesi
54	30	Tevfik Şenöz	Afyon sulh yargıcı
55	5193	İsmail Zeybekoğlu	İzmir Millî Korunma mahkemesi yedek yargıç üyesi
56	7566	Cevdet Benker	Seyhan Kadostro Yargıcı (itirazen)

Haziran/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 6 ncı derece yargıçlardan (Yükselmeğe lâyık) olanlara ait Defter

1	987	Sadık Oğuz	Orhaneli Yargıcı
2	4946	Nacati Gökeri	Kocaeli Ceza yargıcı
3	4128	Arif Aydın	Tavas ceza yargıcı
4	2921	Halit Özbay	Bolvadin ceza yargıcı
5	3342	Mehmet Arabî Seçkin	Bozdoğan yargıcı

317

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyet
6	5177	Kemal Ecevit	Kandıra Yargıcı
7	2374	Kanber Öke	Kavak sulh yargıcı
8	5313	Ferhat Refik Dömeke	İstanbul Yargıcı
9	1520	Akif Güney	Sinop Hukuk Yargıcı
10	5322	Zeki Dalokay	3 ncü sınıf Adalet Müfettişi
11	5015	Rauf Şükrü Sancar	Avanos ceza yargıcı
12	3274	Mehmet Ali Balcısoy	İstanbul yargıcı
13	2778	Emin Akyürek	Eşme Yargıcı
14	1368	Mümin Ersöz	Bursa yargıcı
15	5029	Hilmi Uluca	Bitlis ceza yargıcı
16	2673	Süleyman Şevki Ayer	Geyve hukuk yargıcı
17	1637	Tahir Bayçin	Denizli sulh yargıcı
18	2781	Feyzi Altıok	Manisa Ceza yargıcı
19	1567	Hüseyin Hüsnü Sayın	Diyarbakır Hukuk yargıcı
20	1241	Agâh Apaydın	Bandırma hukuk yargıcı
21	870	Mustafa Vehbi Özdöl	Eskişehir Ağırceza mahkemesi üyesi
22	656	Remzi Öğüt	Mardin Üyesi
23	439	Mahmut Nedim Akpınar	Karasu yargıcı
24	4960	Hüsamettin Yenier	İstanbul sulh yargıcı
25	3842	Abidin Sümer	Kırşehir Ağırceza mahkemesi üyesi
26	896	Osman İlhami Türel	Balıkesir icra yargıcı
27	2205	Ali Şadi Çelik	Adana Üyesi
28	7566	Cevdet Benker	Seyhan kadostra yargıcı
		(İhtirazen tercih defterine alınmıştır)	
29	1833	Kemalettin Engin	Edirne sulh yargıcı
30	5012	Mehmet Ata Ataoğlu	Erzincan yargıcı
31	5226	Abdullah Avni Deniz	Mersin asliye hukuk yargıcı
32	634	Abdüllâtif Akalın	Ordu asliye ceza yargıcı
33	506	Cemil Bilman	Trabzon asliye ceza yargıcı
34	2832	Mustafa Fevzi Mankal	Ankara Hukuk Yargıcı
35	3917	Ekrem Uyanık	Şile yargıcı
36	5010	Hasan Fefzi Öz	Kuşadası ceza yargıcı
37	755	Sait Kafalı	Niğde hukuk yargıcı
38	2553	Teyfik Özdöl	Ermenak yargıcı
39	3668	Ali Argun	Malkara yargıcı
40	4357	Basri Özkan	Çumra ceza yargıcı
41	5916	Edip Ünalerzan	Bursa Hukuk yargıcı (İtirazen)

Haziran/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 7 nci derece yargıçlardan (Mümtazen Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	8431	Ali Zahit Çandarlı	Ankara Sulh yargıcı
2	8704	Abdulkadir Özoğuz	Ankara sulh yargıcı
2 M.	6462	Sabri Erman	Zonguldak Hukuk Yargıcı

318

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
3	6010	Hayrettin Genya	Ankara Yargıcı
4	5986	Hayri Ertürk	Ankara sulh yargıcı

Haziran/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 7 nci derece yargıçlardan (Tercihan Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	4358	Sabri Öztürk	Biga hukuk yargıcı
2	5767	Sa li Erten	Akhisar Hukuk Yargıcı
3	6201	Mesut Seyhun	İnebolu ceza yargıcı
4	5984	Edip Alan	Karadeniz Ereğlisi ceza yargıcı
5	6145	Niyazi Ünal	Mersin asliye hukuk yargıcı
6	6024	Teyfik Tunçok	Bolu Hukuk Yargıcı
7	1512	Hakkı Kaya	Kırşehir sulh yargıcı
8	6689	Şehbezat Anış	İstanbul Ticaret mahkemesi üyesi
9	1735	Ziya Özaydın	Bolvadin hukuk yargıcı
10	4473	Hilmi Arısoy	İnebolu Hukuk Yargıcı
11	32	Selâhattin Başkan	İzmir sulh yargıcı
12	5668	Hikmet Mamikoğlu	Nevşehir hukuk yargıcı
13	6185	Hamit Aytunca	Yenişehir hukuk yargıcı
14	6155	Tahir Oskay	Şarköy yargıcı
15	3709	Avni Tatay	Karaman sulh yargıcı
16	6192	Fethi Kuraner	Aydın sulh yargıcı
17	2495	Talât Uras	Balıkesir sulh yargıcı
18	4892	Kâmil Gürçay	Ankara Ticaret Mahkemesi üyesi
19	5562	Kemal Dirik	Sungurlu hukuk yargıcı
20	6436	İbrahim Kepeçioğlu	Uşak ceza yargıcı
21	1272	Ziyaettin Akbaş	Balıkesir Üyesi
21 M.	4774	Cemil Refet Korur	İstanbul Sulh yargıcı
22	4922	Ali Rıza Azak	Cide yargıcı
23	6197	Refet Göğüş	Gaziantep sulh yargıcı
24	3145	Mehmet Bayrakçılar	Çankırı sulh yargıcı
25	6017	Emin Gebizlioğlu	Ankara yargıcı
26	6200	Necmettin Örgen	İstanbul sulh yargıcı
27	436	İsmail Nusret Tekin	Kastamonu Üyesi
28	6424	Şükrü Güneymen	Adapazarı ceza yargıcı
29	3633	İlyas Karaağaç	Gediz hukuk yargıcı
30	6016	Ömer Kaya	İzmir sulh yargıcı
31	5273	Süleyman Çetin	Niğde ceza yargıcı
32	6002	Nuri Tarhan	Fenike yargıcı
33	4244	Rıza Önen	Gebze ceza yargıcı
34	5591	İbrahim Tokar	İstanbul sulh yargıcı
35	6199	Tayyar Yasa	Samsun asliye hukuk yargıcı
36	5173	Cevdet Karaağaç	Karaman yargıcı
37	5936	Rıfat Korkut	Bergama asliye ceza yargıcı

319

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
38	5902	Tahsin Okur	İstanbul sulh yargıcı
39	5415	Naci Nuri Aykun	Acıpayam asliye ceza yargıcı
40	5673	Mehmet Reşat Saka	İstanbul sulh yargıcı
41	3616	Zeki olcay	Bolu Ağırceza mahkemesi üyesi
42	1605	Hasan Tunca	Gönen hukuk yargıcı
43	6025	Kemal Kınoğlu	Tarsus sulh yargıcı
44	5983	Hilmi Demiralp	Salihli Ağırceza mahkemesi üyesi
45	5675	Sıtkı Cebesoy	Gürün hukuk yargıcı
46	5642	Rasim Özkurt	Niğde sulh yargıcı
47	6283	Sadrettin Berk	İstanbul sulh yargıcı
48	6196	Hüsnü Aydınlı	Üsküdar sorgu yarcıcı

Haziran /946 sonuna kadar yükselmea süresini bitiren 7 inci derece yargıçlarından (Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	679	Arif Hikmet Turhan	Silifke sulh yargıcı
2	1064	Mehmet Kurtul	Daday ceza yargıcı
3	1667	İhsan Balkan	Yozgat Ağırceza mahkemesi üyesi
4	5163	Nuri Parkan	Hendek ceza yargıcı
5	1243	Abdülhalim Anbarlı	Reşadiye yargıcı
6	1092	Bahri Demir	Sivas sulh yargıcı
7	5520	Şerif Kolhan	Urla hukuk yargıcı
8	4920	Kemal Berk	Tosya asliye hukuk yargıcı
9	555	Münür Mısırlıoğlu	Şebinkarahisar sulh yargıcı
10	4864	Niyazi Bayram	Kula hukuk yargıcı
11	492	Kamer Gerçek	Gezici mahkeme yargıcı
12	1294	Salih Alparslan	Yenişehir ceza yargıcı
13	5162	Salih Ertem	Adana icra yargıcı
14	5672	Sıtkı Tunçaral	Alanya ceza yargıcı
15	3653	Vehbi Baykan	İsparta ceza yargıcı
16	6203	Galip Barlas	Kadıköy asliyeceza yargıcı
17	5795	M. Ali Özdemir	Giresun Ağırceza mahkemesi üyesi
18	5433	Ali Derinöz	Çatalca ceza yargıcı
19	5518	Hikmet Yonat	Fatsa ceza yargıcı
20	1878	Habibullah Erkılınç	Artvin sulh yargıcı
21	5787	Zübeyde Nimet Yeğin	İstanbul sulh yargıcı
22	5796	Nezih Kandemir	Zara yargıcı
23	6008	Hakkı Güngör	Kars üyesi
24	3345	Orhan Karaköse	Kadıköy sulh yargıcı
25	5478	Salih Vefik Bartu	Ödemiş Kadastro yargıcı
26	3746	Nefise Yücekök	Yargıtay Raportörü
27	1025	Ali Rıza Bahadır	Kemaliye yargıcı
28	5753	Sabriye Ürek	Trabzon sulh yargıcı
29	382	Ahmet Özgen	Kayseri Ağırceza mahkemesi üyüsi

320

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
30	6202	Hamdi Çolakoğlu	Ordu üyesi
31	5516	Hüseyin Necati Yücel	Vezirköprü hukuk yargıcı
32	6626	Şahin Şahinler	İstanbul sulh yargıcı
33	6004	Mehmet Ziyaettin Yazgan	İstanbul sulh yargıcı
34	5900	Necati Baral	Manisa hukuk yargıcı
35	5326	Mustafa Tombuloğlu	Sivrice sulh yargıcı
36	5248	Hakkı Yılmaz	Tunçeli hukuk yargıcı
37	6598	Nurettin Gürsel	Ankara sulh yargıcı

Haziran /946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 8 inci derece yargıçlardan (Mümtazen yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	6710	Kemalettin Ergün	Ankara Millî Korunma mahkemesi yargıcı
1 M.	8369	Reşat Tesal	İstanbul Millî Karunma Mahkemesi yargıcı
2	5073	Aziz Korukluoglu	Ankara sorgu yargıcı

Haziran /946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 8 inci derece yargıçlardan (tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	8710	Nedim Seylan	İstanbul sulh yargıcı
2	6531	Ahmet Batur	Kayseri sulh yargıcı
3	5911	Asım Çelik	Manisa sulh yargıcı
4	6289	Ekrem Güven	Ayvalık asliye hukuk yargıcı
5	6563	Reşat Soysal	İzmir Ağırceza mahkemesi üyesi
6	6818	Abdülkadir Topuzoğlu	Edirne sulh yargıcı
7	6629	Fahri Erenkuş	Mardin hukuk yargıcı
8	3725	Ali Riza Bayazıt	Bursa sorgu yargıcı

Haziran/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 8 inci derece yargıçlardan (yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	6483	Güner üçer	Gezici mahkeme yargıcı
2	5974	Münür Pilavoğlu	İzmir sulh yargıcı
3	6483	Tevfik Ülkü	Muğla Ağırceza mahkemesi üyesi
4	6665	Nedim Yelço	İskilip ceza yargıcı
5	6287	Nusret Taftalı	Tortum yargıcı
6	6331	Emine Hikmet Bingöllü	Sivas Ağırceza mahkemesi üyesi
7	6693	Hüseyin Hüsnü Erdem	Saiteli yargıcı
8	6193	Necati erdem	Bolu Ağırceza mahkemesi üyesi
9	6336	Nazım Akyüz	Kırşehir Ağırceza mahkemesi üyesi
10	6604	Naime Özevren	İzmir sulh yargıcı
11	3493	Suphi Ödemiş	Tunçeli üyesi
12	2516	Hamdi Kantürk	Kastamonu sorgu yargıcı

321

Haziran/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 9 ncu derece yargıçlardan (Mümtazen Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

Terfi Sıra NO.	Sicil NO.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
1	8070	Kevni Sızan	Ankara Sulh Yargıcı
2	6939	Zerrin Akgün	Merzifon hukuk yargıcı
2 M.	8660	Ferzan Aras	Ankara Sulh yargıcı
3	7660	Seniha Öğütçü	Yargıtay Raportörü
4	1019	Ulvî Aksoy	Sinop Sorgu Yargıcı
5	3605	Hakkı Leventoğlu	Cezaişleri Umum müdürlüğü Şube Müdür yardımcısı

Haziran 946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 9 ncu derece yarğıçlardan (Tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	7939	Nazir Eyyübigil	Eskişehir Sulh yargıcı
2	8328	Reşat Emek	Bartın ceza yargıcı
3	8411	Necati Torgay	Muğla Ağırceza mahkemesi üyesi
4	8738	Sadık Perincek	Ankara Sulh yargıcı
5	8203	Hasan Kütükoğlu	İskenderun yargıç yardımcısı
6	7138	Ali Riza Tekimen	Tefenni ceza yargıcı
7	7235	Esat Özbayraktar	Bozkır yargıç yardımcısı
8	8332	Nihat Özker	Buldan yargıç yardımcısı
9	7851	Feridun Müderrisoğlu	Soma yargıcı
10	7974	Nihal Doğu	Kırklareli yargıç yardımcısı
11	7532	Muzaffer Samyeli	Ayvalık ceza yargıcı
12	8391	Celâl Arıkan	Uşak yargıç yardımcısı
13	8553	Aziz Ocakcıoğlu	Altınözü Sulh yargıcı
14	7740	Lamia Edgü	Konya Sulh yargıcı
15	7911	Emin Ökten	Alaşehir sorgu yargıcı
16	8474	Sabit Özsoy	Çal Hukuk yargıcı
17	8373	Reşat Büyüksungur	Hadım Yargıcı
18	8187	Orhan Demirhan	Develi hukuk yargıcı
19	8363	Saim Demirer	Rize sulh yargıcı
20	8372	Nuri Güler	Muş hukuk yargıcı
21	7716	Bahaettin Karaküçük	İslâhiye yargıcı
22	7937	Hüseyin Aksakal	Karapınar yargıç yardımcısı
23	8361	Mustafa Onan	Akçaabat hukuk yargıcı
24	8353	Selâhattin Tamer	Çeşme yargıcı
25	8156	Sıtkı Elçi	Silifke ceza yargıcı
26	7893	Mehmet İlhan	İsparta yargıç yardımcısı
27	8105	Musa Uzel	Saimbeyli yargıcı
28	8365	Behçet Baran	Bolu üye yardımcısı
29	7722	Hakkı İçli	Ankara sulh yargıcı
30	6517	Sabahattin Baybura	Ankara icra yardımcı yargıcı
31	7008	Mustafa Kemalettin yüce	Ankara sulh yargıcı
32	4102	Şevki Akbay	Sungurlu sorgu yargıcı
33	3945	Riza Sembol	Ürgüp sorguyargıcı

322

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
34	4498	Refik Anadol	Konya sorguyargıcı
35	6214	İbrahim Suat Kosal	Menemen sorgu yargıcı
36	7848	Remzi Ertan	Ankara sulh yargıcı (itirazen)

Haziran/946 sonunakadar yükselme süresini bitiren 9 ncu derece yargıçlardan (Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	8628	Sıtkı Karabel	Taşköprü hukuk yargıcı
2	8334	Mahmut özcan	Vezirköprü ceza yargıcı
3	8331	Hasan İlgüner	Salihli sulh yargıcı
4	8337	Celâl Dinçerler	Merzifon ceza yargıcı
5	8270	İhsan İncekara	Polatlı yargıcı
6	7930	Ömer onsun	Mecitözü ceza yargıcı
7	8904	Ethem Özkan	Devrek yargıç yardımcısı
8	7903	Salih Pürselim	Tirebolu ceza yargıcı
9	8397	Ahmet Lütfü Muslu	Ilgaz yargıcı
10	7874	Muammer Olgaç	Yatağan sulh yargıcı
11	8761	Hulki Öcal	Kilis hukuk yargıcı
12	8329	Uluer Yüceöz	İnegöl yargıç yardımcısı
13	8632	Halûk Kayı	Ordu yargıç yardımcısı
14	7703	Ahmet Erdem	Sivas sulh yargıcı
15	8777	Kudret Bayhan	Bayramiç yargıç yardımcısı
16	8349	Avni Yurdabayrak	Uşak sulh yargıcı
17	7929	Halit Başdemir	Tokat Ağırceza mahkemesi üyesi
18	7670	Hayri Özbek	Rize sulh yargıçı
19	7269	E. Muammer Bilman	Kırklareli sulh yargıcı
20	8185	Rasih Gürkan	Çorlu yargıç yardımcısı
21	8165	Süleyman Gençer	Mersin sulh yargıcı
22	8652	Rauf Esen	Ilgın yargıç yardımcısı
23	8168	Esat Çıtıroğlu	Boyabat ceza yargıcı
24	8359	Celâlettin Çumralı	Samsun sulh yargıcı
25	7993	Rifat Bilgin	Kilis ceza yargıcı
26	7927	Nüzhet Tandoğan	Nevşehir ceza yargıcı
27	8169	Ulvi Türkmen	Keşan ceza yargıcı
28	8643	Selâmettin Dinçer	Karamürsel yargıç yardımcısı
29	7870	Adil Birben	Zonguldak Millî Korunma Mahkemesi Yargıcı
30	8530	Lütfü Dalamanlı	Bulancak yargıç yardımcısı
31	8350	Fevzi Palabıyık	Manisa Ağırceza mahkemesi üyesi
32	8786	Ali Palalıoğlu	Akşehir sulh yargıcı
33	8380	Mehmet Mehmetoğlu	Refahiye yargıcı
34	8017	Ferit Alpiskender	Bergama sulh yargıcı
35	8441	Mehmet Okyay	Adapazarı sulh yargıcı
36	8624	Ahmet Öztekin	Pasinler yargıç yardımcısı
37	7907	Sabri Yılmaz	Reyhanlı sorgu yargıcı
38	8378	Hüseyin Macit Perçin	Zonguldak sulh yargıcı
39	7981	Ziya Bayburtluoğlu	Şebinkarahisar sulh yargıcı

323

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
40	7818	Ali zezen	Adıyaman yargıcı
41	8396	Hasan tarman	Ayaş yargıcı
42	8696	Abdülkavi Beşer	Biga yargıç yardımcısı
43	8379	Naim Tezmen	Şile sorgu yargıcı
44	8144	Sabri Tanyeri	Nazimiye yargıcı
45	8179	Tevfik Kuzucu	Gürün ceza yargıcı
46	8625	Refik Danış	Nizip yargıcı
47	8366	Tevfik Erksel	Safranbolu sulh yargıcı
48	7897	Sabri Erden	Çan sulh yargıcı
49	7886	Necati Ersoy	Demirci yargıcı
50	8360	Halil Uygur	Bayburt ceza yargıcı
51	8338	Alâattin Ulusoy	Hendek sorgu yargıcı
52	7905	Ali Sunu	Yeşilova sorgu yargıcı
53	8152	Kemal Güner	Kâhta yargıcı
54	7934	Niyazi Erdoğar	Siverek hukuk yargıcı
55	7249	Sabahattin Bor	Şarkışla ceza yargıcı
55 M	8732	Haydar Taray	İstanbul sulh yargıcı
56	7752	Tahsin Çörtle	Safranbolu hukuk yargıcı
57	7782	Nihat Öneyerdem	Akçakoca yargıç yardımcısı
58	8317	Lütfü Alper	Çarşamba ceza yargıcı
59	7924	Mustafa Özen	Eşme sorgu yargıcı
60	8614	Cahit Özdem	Ankara sulh yargıcı
61	8742	Hilmi Göker	Alucra yargıcı
62	8364	Kaya Alper	Tefenni yargıç yardımcısı
63	8698	Kemal Yumlu	Fenike sorgu yargıcı
64	8362	Tarık Pepeyi	Nazilli ceza yargıcı
65	8469	İbrahim Hakkı Yamaner	Kiği yargıcı
66	7429	Esat Çankar	Zile ceza yargıcı
67	7720	Sabri Güçlü	Ankara üye yardımcısı
68	7994	Zühtü Halil Ural	Bahçe yargıç yardımcısı
69	7921	Faruk Tuğcu	Niksar yargıcı
70	8387	Mehmet Artan	Hekimhan yargıç yardımcısı
71	7908	Memduh Alptekin	Orhangazi yargıcı
72	8679	Ferruh Öğünç	Alaşehir ceza yargıcı
73	8650	Mehmet Hayri Batur	Birecik yargıcı
74	8631	Cihat Gazioğlu	İzmir icra yardımcı yargıcı
75	8685	Necip Özügür	Görele yargıcı
76	7988	Münir Oktay	Pazarcık yargıcı
77	7737	Kâmil Özkent	Kütahya ağırceza mahkemesi üyesi
78	8354	Osman Nuri Deniz	Balâ yargıcı
79	7892	Salim Güney	Baskil sulh yargıcı
80	8692	Ali Kemal Erdem	Mardin yargıç yardımcısı
81	7999	Ahmet Tuna	Kızıltepe sulh yargıç yardımcısı
82	8126	Hikmet Ertan	Eceabat sulh yargıcı
83	8453	Hadi Kadıoğlu	İstanbul sulh yargıcı
84	7931	Mustafa Sayıner	Şabanözü sulh yargıcı
85	8667	Ali Aksoy	Çiçekdağ sorgu yargıcı

324

Terfi Sıra No.	Sicil No	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
86	8295	Abdurrahman Tanyeri	Karakoçan sulh yargıcı
87	6964	Sabiha Erdem	Salihli ağırceza mahkemesi üyesi
88	6595	Adil Onaran	Ayancık hukuk yargıcı
89	8374	Ruşen Genç	Yusufeli yargıcı
90	7372	Sabahattin Eryurt	Trabzon sulh yargıcı
91	8666	Zeki Tokuç	Mardin sulh yargıcı
92	8636	Mithat Tugay	Korkuteli ceza yargıcı
93	7876	Cahit Ronay	Aydın yargıç yardımcısı
94	8442	Nurettin İstemi	Orhangazi sorgu yargıcı
95	8662	Ethem Kırgıl	Cihanbeyli sorgu yargıcı
96	8684	Şefik Şakrak	Akseki yargıç yardımcısı
97	8725	Muvaffak Bilen	Sandıklı ceza yargıcı
98	7885	Talât Gürpınar	İzmir sulh yargıcı
99	8764	İbrahim Meriçli	Vakfıkebir yargıcı
100	8827	Mehmet Oral	Gördes yargıcı
101	7308	Semire Uzunhekim	Viranşehir yargıcı
102	7948	Dursun İlhan	Şebinkarahisar ceza yargıcı
103	8687	Necati Karlıkaya	Bünyan yargıç yardımcısı
104	8888	Sakıp Kutlukaya	Gebze sorgu yargıcı
105	7726	Zehra Naciye Kızıltan	Tercan sorgu yargıcı
106	7455	Necip Karcı	Ermenek sorgu yargıcı
107	8663	Ali Rıza Aksoy	Zonguldak ağırceza mahkemesi üye yardımcısı
108	7928	Talât Barış	Doğanşehir sulh yargıcı
109	8695	Enver Dağdemir	Lâdik sulh yargıcı
110	7135	Reşat Akdeniz	Akyazı sulh yargıcı
111	7922	Hilmi Alanya	Datça sulh yargıç yardımcısı
112	8117	Nedim Önal	Siirt yargıç yardımcısı
113	8154	Hayati Çubukcu	Koçhisar ceza yargıcı
114	8645	Sabahattin Tanyel	Bayındır yargıç yardımcısı
115	8100	Sadis Özinal	Mazıdağı sulh yargıç yardımcısı
116	7988	Rifat Kösesoy	Diyarbakır sulh yargıcı
117	8670	Enver Altunay	Gündoğmuş sorgu yargıcı
118	6485	Enver Ergin	Mazgirt yargıç yardımcısı
119	7884	Bekir Giray	Yalvaç asliye ceza yargıcı
120	8450	Sabri Çınar	Ahlat sulh yargıcı
121	7112	Turhan Kapanlı	Ankara sulh yargıcı
122	8120	Kadir Karakaya	Malazgirt sulh yargıcı
123	8630	Faruk Siret Değermen	Silivri yargıç yardımcısı
124	7735	Nurullah Ayata	Gönen ceza yargıcı
125	8141	Mehmet Mahfi Kılınç	Kemah yargıcı
126	8906	Hüseyin Erdoğan	Pülümür yargıcı
127	7989	Cemal Türkkan	Çınar sulh yargıç yardımcısı
128	8470	Saffet Barlas	Boğazlıyan hukuk yargıcı
129	7266	Emine Saide Erdem	Sivas sulh yargıcı
130	5729	Reşat Aksu	Ankara sulh yargıcı

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
131	8129	Halil Gürçel	Mersin sulh yargıcı
132	8669	Cemal Ergüven	Beşiri sulh yargıç yardımcısı
133	8673	Ali Fahri Yücel	Uşak sulh yargıcı
134	7877	Tahsin Çerik	Karaburun yargıcı
135	8451	Cavit Yantaş	Manavgat yargıcı
136	8352	Sami Çaylı	Erzincan ceza yargıcı
137	8671	Mustafa Altunay	Baykan sulh yargıç yardımcısı
138	7895	Hilmi Özer	Perşembe Sulh yargıcı
139	8437	Ahmet Rasim Türker	Antakya sulh yargıcı
140	8418	Gaffar Kolluoğlu	Emirdağ yargıç yardımcısı
141	8123	Ahmet Dündar	Sarıkamış yargıcı
142	8076	Cevdet Kocaman	Keşap sulh yargıcı
143	8148	İbrahim Halil Aytuğ	Çemişgezek yargıcı
144	8150	Sabri Özel	Silvan yargıcı
145	7910	Fikret Güneş	Giresun sulh yargıcı
146	7933	Zeki Tulunay	Akçadağ yargıcı
147	7964	Reşat Araz	Çaycuma sulh yargıcı
148	8122	Abdülkadir Göğüş	Oğuzeli sulh yargıcı
149	7976	Hüseyin Atalay	Hassa yargıcı
149 M	7965	Hayati Ülkün	Şarkışla hukuk yargıcı
150	1089	Behçet Akbay	Elâzığ sorgu yargıcı
151	3227	Muammer Bayal	Refahiye sorgu yargıcı
152	3643	Nuri Erdem	Keşan sorgu yaargıcı
153	3646	Muhittin Girgin	Aksaray sorgu yargıcı
154	3748	Suphi Akın	Söğüt sorgu yargıcı
155	3617	Sa t Ateşmen	Ceyhan sorgu yargıcı
156	3873	Azmi Yanıkömeroğlu	Samsun sorgu yargıcı
157	3829	Fethi Özarar	Zile sorgu yargıcı
158	3878	Sabri Oran	Tunçeli sorgu yargıcı
159	3965	Hakkı Erözkan	Balıkesir sorgu yargıcı
160	3962	Necati Ecer	Merzifon sorgu yarğıcı
161	4236	Hüseyin Arif Yeşin	Karacasu sorgu yargıcı
162	2961	Hayati Bingöl	Kayseri sorgu yargıcl
163	2953	Mehmet Salim Utku	Akçaabat sorgu yargıcı
164	2830	Kudret Çıvgın	Torbalı sorgu yargıcı
165	2890	Hasan Hulûsi Tığrak	Kocaeli sorgu yargıcı
166	3068	Fahri Sızıroğlu	Denizli sorgu yargıcı
167	4289	Osman Avni Özel	Mazgirt sorgu yargıcı
168	2796	Ethem Cangüler	Üsküdar icra memuru
169	4335	Adnan Ozan	Soma sorgu yargıcı
170	4339	Zeki Kaymaz	Gerede sorgu yargıcı
171	705	İsmail Hakkı Akay	Çubuk sorgu yargıcı
172	4370	Rauf Dinçer	Foça sorgu yargıcı
173	2968	Arif Demirbaş	Havza sorgu yargıcı
174	4485	Ragıp Berk	Babaeski sorgu yargıcı
175	4562	Mehmet Kocaoğlu	Amasya sorgu yargıcı
176	4570	Sabri Ayırtman	Kars sorgu yargıcı

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
177	4594	Mahmut Yücebaş	Yozgat sorgu yargıcı
178	4786	Muhsin Özdener	Artvin sorgu yargıcı
179	4448	İhsan Tamer	Gönen sorgu yargıcı
180	4908	Tahsin Elbaşı	Osmaniye Sorgu yargıcı
181	5205	Remzi Uğur	Ayvalık sorgu Yargıcı
182	5304	Celâl Gürgül	Silifke sorgu yargıcı
133	5059	Nazmi Kaya	Kemaliye sorgu yargıcı
184	5230	Tevfik Işkın	Gerze sorgu yargıcı
185	5597	Mustafa Aktan	Kırşehir sorgu yargıcı
186	5611	Sami Bayrakdaroğlu	Susığırık sorgu yarğıcı
187	5613	Şerif Kurtuluş	Tekirdağ sorgu yargıcı
188	5610	Hilmi Erden	Tortum sorgu yargıcı
189	6028	Mehmet Ramiz Öztuş	Burdur sorgu yargıcı
190	5788	Feyzi Cemil Ceylan	Milâs sorgu yargıcı
191	6149	Selâhattin Güven	Dinar sorgu yargıcı
192	6030	Tahsin İnan	Geyve sorgu yargıcı
193	6217	İhsan Yeğen	Manisa sorgu yargıcı
194	4313	Celâlettin Erkan	Yenişehir sorgu yargıcı
195	6215	Nuri Bayar	Parcık sorgu yargıcı

Haziran 946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 10 ncu derece yargıç yardımcılarından (Tercihan Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	7558	Semahat Tüzün	Ankara yargıç yardımcısı

Haziran/946 sonuna kadar Yükselme süresini bitiren 10 ncu derece yargıç yardımcılarından (Tercihan Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	8909	Ferda İlkgelen	Bayburt yargıç yardımcısı
2	8882	Sabri Gümüşsoy	Ankara yargıç yardımcısı
3	8891	Aydın Uğuz	Kurşunlu sulh yargıcı yardımcısı
4	8890	Muzaffer Sayman	Soma yargıç yardımcısı
5	8834	Orhan Doğueri	Diyarbakır yargıç yardımcısı
6	8452	Halit Kepezoğlu	Ovacık yargıç yardımcısı
7	8889	Emin Alpay	Cizre yargıç yardımcısı
8	8897	Mazhar Özsoy	Gaziantep Ağırceza mahkemesi üye Yardımcısı
9	8905	Necmettin Akan	Çatak sulh yargıç yardımcısı
10	8840	Adil Küran	Çarşanba ysrgıç yardımcısı
11	8893	İlhan Musabay	Lüleburgaz yargıç yardımcısı
12	8868	Abdullah Güleryüzlü	İnebolu yargıç yardımcısı
13	9367	Ahmet Arıkan	Sorgun yargıç yardımcısı
14	9362	Selâhattin Sönmez	Haymana yargıç yardımcısı
15	9374	Halil Süleyman Akıncı	Düzce yargıç yardımcısı
16	9353	Nevzat Akmen	Suruç yargıç yardımcısı
17	8194	Sadi Kazancı	Hassa yargıç yardımcısı
18	9388	Burhanettin Kınran	Ceyhan yargıç yardımcısı

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
19	8335	Ahmet Akıncı	Terme yargıç yardımcısı
20	9371	Necdet Sahir Zenginoğlu	Kastamonu yargıç yardımcısı
21	9328	Orhan Yıldız	Ilgaz yargıç yardımcısı
22	9386	Hüseyin Sorgucu	Mihalıççık yargıç yardımcısı
23	9377	Sabahattin Kadirbeyoğlu	Nizip yargıç yardımcısı
24	9365	Recai Tüzel	Of yargıç yardımcısı
25	9370	Cemalettin Çam	Darende yargıç yardımcısı
26	9350	Mustafa Yarman	Saray yargıç yardımcısı
27	9376	Galip Kaynak	Gülnar yargıç yardımcısı
28	8572	Kadir Danış	Babaeski yargıç yardımcısı
29	9385	Reşat Ergün	Pertek yargıç yardımcısı
30	9368	Hüseyin Özkan	Feke sulh yargıç yardımcısı
31	9381	İbrahim Kangal	Andırın yargıç yardımcısı
32	9375	Azmi Çakar	Bulancak yargıç yardımcısı
33	9389	Mehmet Ali Gezgin	Ağrı yargıç yardımcısı
34	4126	Kenan Yalvaçoğlu	Kilis sorgu yargıcı
35	4474	Abidin Gönenç	Şarkışla sorgu yargıcı
36	5645	Hikmet Sümer	Bilecik sorgu yargıcı
37	5912	Kemal Baruksal	Hadım sorgu yargıcı

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
Haziran/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren birinci 5 nci derece Savcılardan(Mümtazen yükselmeğe Lâyık) olanlara ait defter			
1	5180	Hikmet Tüzel	Samsun C.Savcısı
2	5453	İsmail Hadımlıoğlu	C.Başsavcı baş yardımcısı
Haziran/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 5 nci derece Savcılardan (Tercihan Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter			
1	177	Nusret Tunçer	Konya C.Savcısı
2	5040	Sami Erden	İzmit C.Savcısı
3	4431	Salih Sabri Kösebey	Eskişehir C,Savcısı
Haziran/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 5 nci derece Savcılarından(Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.			
1	1928	Zeki Bilgin	Malatya C.Savcı
Haziran/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 6 nci derece Savcılardan (Mümtazen yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.			
1	6306	Emin Tatlı	Elâzığ C.Savcısına
2	5726	Nafiz Yamanoğlu	Giresun C.Savcısı
3	5472	Hakkı Talimcioğlu	Bandırma C.Savcısı
4	5020	Rüştü Kıyıkcıoğlu	Tokat C,Savcısı İtirazen
Haziran/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 6 nci derece Savcılardan (Tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter			
1	4626	Hamdi İvigün	Artvin C.Savcısı
2	4862	İ.Hakkı Çağırankaya	Mardin C.Savcısı
3	5020	Rüştü Kayıkcıoğlu (İtirazan Mümtaz defterine alındı)	Tokat C.Savcısı
4	5164	Abdullah Büker	Afyon C.Savcısı
5	5252	Hikmet Sonel	Trabzon C,Savcısı
Haziran/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 6 nci derece Savcılardan (Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.			
1	5219	Tevfik Erpağ	Ağrı C. Savcısı
2	4917	Zahit Tor	Bolu C Savcısı
3	4276	Âşir Aksu	Hatay. C. Savcısı
Haziran/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 7 nci derece Savcılardan (mümtazen Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.			
1	5731	Necati Erdoğan	Akşehir C. Savcısı
2	5074	Fehmi Tüzün	C. Başsavcı yardımcısı
3	6144	Nazmi Baytok	Nevşehir C. Savcısı
4	5747	Necati Aras	Erzurum C. Savcısı
5	5663	Derviş Ali Oktay	Adapazarı C, Savcısı
6	6019	Kemal Ömer Yürükoğlu	İsparta C Savcısı
7	5904	Abdülnafi Onat	İzmir C. Savcı baş yardımcısı
8	6655	Hicabî Dinç	İstanbul C. Savcı yardımcısı
9	6022	Orhan Tığrak	Kadıköy C. Savcısı İtirazen

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
Haziran/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 7 nci derece Savcılardan (Tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.			
1	6014	Tahsin Ceyhan	Çorum C. Savcısı
2	5685	Servet Yener	Ordu C. Savcısı
3	5660	Nafiz Tapanoğlu	Çankırı C. Savcısı
4	5997	Cemil Muhtar Şöylemez	Gaziantep C. Savcısı
5	6871	Nejat Özoğuz	C Başsavcı yardımcısı
5 M	5674	Veli Ünüvar	Niğde C Savcısı
6	5682	Nedim Öztan	Kütahya C. Savcısı
7	5791	A. Sadık Yırcalı	Gönen C. Savcısı
8	5768	Bahaettin Sümer	Taşköprü C. Savcısı
9	6007	Fehmi Çağıl	İstanbul C. Savcı yardımcısı
10	5661	Cemil Akdoğan	Tekirdağ C. Savcısı
11	5781	Şeraffettin Gökmen	Antalya C. Savcısı
12	6322	Mustafa Somer	Bözüyük C. Savcısı
13	5998	Mustafa Özpolat	Ankara Millî Korunma Mahkemesi Savcı yardımcısı
14	5703	Cevat Özpay	İstanbul Millî Korunma mahkemesi Savcı yardımcısı
15	5937	İrfan Beydeş	İstanbul Millî Korunma mahkemesi Savcı yardımcısı
16	5513	Kemal Berkarda	İzmir C. Savcı yardımcısı
Haziran 946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 7 nci derece Savcılardan (Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.			
1	5964	Abdulkadir Töre	Erzincan C. Savcısı
2	5956	Salih Oyman	Mustafa Kemalpaşa C. Savcısı
3	5949	Nejat Eğemen	Sinop C. Savcısı
4	6000	Hamit Selekler	İstanbul Millî Korunma mahkemesi Savcı yardımcısı
5	5688	Asım Yazgan	Gürün C, Savcısı
6	6022	Orhan Tığrak	Kadıköy C. Savcısı
		(İtirazen Mümtaz defterine alınmıştır)	
Haziran/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 8 nci derece Savcılardan (Mümtazen yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.			
1	8305	Kâni Vrana	Bandırma C. Savcı yardımcısı
2	6577	Sabri Atamaner	İzmir C. Savcı yardımcısı
3	6634	İbrahim Tali Parla	Ankara Millî Korunma Mahkemesi Savcı yardımcısı
Haziran/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 8 nci derece Savcılardan (Tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.			
1	6849	Zihni Kutlar	Maraş C. Savcısı
Haziran/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 8 nci derece Savcılardan (Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.			
1	6881	Adviye Özdeniz	Ankara Millî Korunma Mahkemesi Savcı yardımcısı

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
2	6371	Arif Sönmez	Kırklareli C. Savcı yardımcısı
3	6682	Halit Acarkaya	Marmaris C. Savcısı
4	6847	Feyzi Boran	Yayladağ C. Savcısı
5	3503	Azmi Altan	Gemlik C. Savcısı
6	6668	Memduh Karazincir	Burdur C. Savcısı

Haziran 946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 9 ncu derece Savcılardan (Mümtazen Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	8467	Hakkı Egeseli	Sinop C. Savcı yardımcısı
2	8519	Bülent Erten	Bursa C. Savcı yardımcısı
3	7901	Ahmet Öğet	Kemaliye C. Savcı yardımcısı
4	8455	Affan Aksel	Ankara Millî Korunma Mahkemesi Savcı yardımcısı
5	7789	Nedim Evliya	Kadıköy C. Savcı yardımcısı İtirazen
6	7843	Şerafettin Yenen	Kadıköy C. Savcı yardımcısı İtirazen

Haziran/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 9 ncu derece Savcılardan (Tercihan Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	7871	Hüsamettin Çelebioğlu	Balıkesir C. Savcı yardımcısı
2	8438	Feyzi Peşkircioğlu	Erzurum C. Savcı yardımcısı
3	7898	Ahmet Akan	Serik C. Savcısı
4	8086	Kemal Karaoğlu	İsparta C. Savcı yardımcısı
5	7914	Ritat Ülgen	Çorum C. Savcı yardımcısı
6	8050	Mustafa Çalgüner	Samsun C. Savcı yardımcısı
7	7883	Vasfi Erk	Erzurum C. Savcı yardımcısı
8	8000	Hikmet Aksu	Hatay C. Savcı yardımcısı
9	7686	Ali Rıza Turcan	Yozgat C. Savcı yardımcısı
10	7986	Vahit Esensoy	Pasinler C. Savcısı
11	7873	Hakkı Suha Hatunoğlu	Burhaniye C. Savcı yardımcısı
12	8357	Cahit Türesoy	İstanbul C. Savcı yardımcısı
13	8355	Mustafa Yargıcı	Aydın C. Savcı yardımcısı
14	8454	Kemalettin Kazuk	Bolu C. Savcı yardımcısı
15	7967	Abdülmünim Zafir	Eskişehir C. Savcı yardımcısı
16	7949	Memduh Tunçer	İskenderun C. Savcısı
17	8435	Muammer Obuz	Tekirdağ C. Savcı yardımcısı
18	7889	Ali Gençeroğlu	Bartın C. Savcı yardımcısı
19	7701	Mehmet Hayri Köksal	Görele C. Savcısı
20	8002	M. Hamdi Akbay	Elbistan C. Savcı yardımcısı
21	7033	Adil Gülapoğlu	Gümüşhane C. Savcı yardımcısı
22	7810	Hasan Çiçekoğlu	Ankara C Savcı yardımcısı
23	7917	İsmail Çalikoğlu	Aydın C. Savcı yarnımcısı
25	7790	Lâmi Budak	İstanbul C. Savdı yardımcısı
24	8540	Demir Dai	Afyon C. Savcı yardımcısı

Haziran/946 sonuna kadar Yükselme süresini bitiren 9 ncu derece Savcılardan (Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	7909	Ali Rıza Yılmaz	Kütahya C. Savcı yardımcısı

Terfi Sicil No.	Sicil No	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
2	7709	Necdet Güzelçam	Balıkesir C. Savcı yardımcısı
3	8296	Ahmet Başıbüyük	Mecitözü C. Savcısı
4	7696	Sabri Ünür	Kalecik C. Savcısı
5	8465	Muzaffer Oktar	Kırşehir C. Savcı yardımcısı
6	8135	Hikmet Başaran	Bolvadin C. Savcısı
7	8153	İrfan Duyar	Gaziantep C. Savcı yardımcısı
8	8657	Bünyamin Karaok	İskilip C. Savcı yardımcısı
9	7896	Nizamettin Tacar	Reyhanlı C. Savcı yardımcısı
10	8473	İhsan Muzaffer Sarana	Sivrihisar C. Savcı yardımcısı
11	7902	Mehmet Bilgin	Fatsa C. Savcısı
12	6942	Fuat Bilge	Havza C. Savcısı
13	7894	Sabri Ural	Ilgın C. Savcı yardımcısı
13 M	8170	Galip Tarhan	Salihli C. Savcı yardımcısı
14	7625	İhsan Çandar	Malatya C,Savcı yardımcısı
15	7928	Hüseyin Sayılgan	Suruç C. Savcısı
16	7951	Talât Hıncal	Silifke C.Savcı yardımcısı
17	8341	Zihni Özger	Gerede C. Savcısı
18	8151	Dündar Teoman	Kulp C. Savcısı
19	8049	Celâl Çalgüner	Bafra C. Savcısı yardımcısı
20	7938	Fevzi olgun	Tarsus C Savcısı
21	8680	Kemal Önen	Köyceğiz C.Savcısı
22	7926	Emin Gökçal	Fenike C. Savcı yardımcısı
23	7887	Mesut Alpbaz	Bergama C. Savcı yardımcısı
24	8127	Nazmi Bamyacı	Siverek C. Savcı yardımcısı
25	7878	Cevdet Sümer	Ayvalık C. Savcı yardımcısı
26	7728	Muhsin Ergüney	Ayvacık C. Savcısı
27	7845	Fethi Atasagun	Bursa C. Savcı yardımcısı
28	8010	Mustafa Şen	Mesudiye C.Savcı yardımcısı
29	8638	İhsan Aşan	Mudurnu C. Savcı yardımcısı
30	8448	Saadettin Barutcu	Emet C.Savcı yardımcısı
31	7731	Halil Ertem	Terme C Savcısı
32	8449	Hasan Kangal	Hayrabolu C, Savcısı
33	7947	Selim Öztan	Manavgat C. Savcı yardımcısı
34	8225	Hamdi Aytaç	Lüleburgaz C. Savcı yardımcısı
35	8681	Celâletin Özülgen	Hendek C. Savcı yardımcışı
36	8340	Adil Kecik	Urfa C, Savcı yardımcısı
37	8756	Bahri Çolakoğlu	İsparta C. Savcı yardımcısı
38	8743	Şerafettin Acar	Karadeniz Ereğlisi C. Savcı yardımcısı
39	7816	Hikmet Bilgin	Fethiye C. Savcı yardımcısı
40	7789	Nedim Evliya	Kadıköy C.Savcı yardımcısı (İtiraz en Mümtaz defterine alınmıştır)
41	8655	Tahsin Savalaş	Akseki C.Savcı yardımcısı
42	8008	Muzaffer Alpugan	Malkara C.Savcısı
43	8336	Sadi Yücel	İnebolu C. Savcı yardımcısı
44	6960	Süleyman Önder	Kelkit C. Savcı yardımcısı
45	7920	Mustafa Haker	Gediz C. Savcısı

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
46	7301	Safa Ağlarcı	Bodrum C.Savcı yardımcısı
47	8327	Keşfi Aksakoğlu	Hatay C,Savcı yardımcısı
48	8367	Nail İnal	Zonguldak C Savcı yardımcısı
49	7633	Selâhattin Yücel	Şarkışla C.Savcısı
50	8541	Osman Yetkin	Ankara Millî Korunma mahkemesi savcı yardımcısı
51	8740	Naci Ersezer	Derik C.Savcı yardımcısı
52	8375	Rüstem Akınsu	Urla C.Savcısı
53	8626	Kılıç Kundakcıoğlu	Akçakoca C.Savcısı
54	7906	Yasin Çakmakoğlu	Bünyan C. Savcısı
55	8422	Enver Tümer	Susığırlık C.Savcısı
56	8142	Kemal Divrik	Kemah C.Savcısı
57	8634	Abdullah Erkan	Hekimhan C.Savcı yardımcısı
58	7904	Süleyman Öğüt	Cide C.Savcı yardımcısı
59	7995	Şerafettin Aytulun	Biga C. Savcı yardımcısı
60	8163	Adil Esmer	Turhal C,Savcısı
61	7913	Abdi Erdem Selenge	Şarkikaraağaç C.Savcı yardımcısı
62	8547	Nüzhet Ergin	Ergani C.Savcısı
63	7984	Tefik Kendi	İstanbul Millî Korunma mahkemesi savcı yardımcısı
64	7602	Ali Rıza Kunutku	Çatalca C. Savcısı
65	7879	Ömer Ülkü	Oltu C Savcı yardımcısı
66	7861	Aclan Nuri Bayrakdaroğlu	Anamur C.Savcı yardımcısı
67	7736	Atalay Erdoğan	Cebelibereket C.Savcı yardımcısı
68	7890	İsmail Emre	Arapkir C.Savcısı
69	6694	Şükrü Anar	Araç C.Savcısı
70	8707	Cahit Güzel	Birecik C.Savcısı
71	8018	İhsan Ergin	Niğde C.Savcı yardımcısı
71 M.	7985	Nusret İren	Demirci C.Savcışı
72	8130	Nebil Gökçebay	Alucra C.Savcı yarcımcısı
73	8115	Saffet Emre	Kangal C. Savcı yardımcısı
74	7785	Ahmet Fahamettin Çinsar	İstanbul Millî Korunma mahkemesi savcı yardımcısı
75	7842	Münür Hüsfer	Gebze C Savcı yardımcısı
76	8116	Hüseyin Mutlu	Igdır C,Savcı yardımcısı
77	8627	Sıtkı Yalnızoğlu	Sürmeue C.Savcısı
78	7992	Rasim Baykal	Eğirdir C. Savcı yardımcısı
79	8661	Sabri Çallı	Eşme C.Savcısı
80	8381	Abdülhamit Türkeri	Edremit C. Savcısı
81	8646	Şevket Arbak	İstanbul C. Savcı yardımcısı
82	8878	Ahmet Erdağlı	Kiği C.Savcı yardımcısı
83	8476	Tefik Niksarlıoğlu	Dörtyol C.Savcı yardımcısı
84	8143	Adil Ersoy	İmrozC.Savcısı
85	8163	Muhtar Çağlıyan	Mazgirt C,Savcı yardımcısı
86	7843	Şarafettin yemen	Kadıköy C.Savcı yardımcısı

(İtirazen Mümtaz defterine alınmıştır)

Sıra No.	Sicil No.	Adı ve soyadı	Memuriyeti
87	8083	Arif Ergin	Pülümer C.Savcı yardımcısı

Haziran/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 10 ncu derece Savcı yardımcılarından (Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	8859	Şahabettin Kuran	Lâpsekli C.Savcı yardımcısı
1 M.	7109	Veli Pasinliler	Aşkale C. Savcı yardımcısı
2	8887	Kemal Tezman	Mardin C Savcı yardımcısı
3	8844	Ali Lülü	Korkuteli C.Savcısı
4	8828	Şevket Ilgaz	Kadirli C.Savcı yardımcısı
5	8829	Musa Tarım	Erciş C.Savcı yardımcısı
6	9407	Avni Altınoklu	Gördes C Savcı yardımcısı
7	9378	Halil Aylasel	Bursa C Savcı yardımcısı
8	9405	Emin Ergin	Bahçe C.Savcı yardımcısı
9	9372	Niyazi Benön	Karasu C Savcı yardımcısı
10	9393	Saip Bolat	Petürge C. Savcı yardımcısı
11	9373	Zeki Tatlıöz	Ordu C.Savcı yardımcısı
12	9354	Memduh San	Viranşehir C.Savcı yardımcısı
13	9379	Muhsin Akıncı	Konya C.Savcı yardımcısı
14	9380	Fahrettin Talay	Trabzon C. Savcı yardımcısı
15	9383	Mekki Ülgen	Bulancak C. Savcı yardımcısı
16	9357	Nurettin Nemli	Kâhta C. Savcı yardımcısı
17	9360	Nejat Tüzel	Koyulhisar C. Savcı yardımcısı
18	9369	Remzi Küçükarda	Çine C, Savcı yardımcısı
19	8604	Sadullah Güvenir	Ağrı C. Savcı yardımcısı

Eylül 1946 /sonuna kadar yükselme süresini bitiren ikinci sınıf yargıç ve savcıların birinci sınıfa ayrılmalarına ait defter

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
1	8	Şevki Yalım	Adalet baş müfettişi
2	68	Ruhi Tece	Mersin Kadastro yargıcı
3	509	Kâzim Akyol	Ankara milli korunma mahkemesi yargıcı
4	783	Kâzım Ünal	Malatya ağırceza mahkemesi başkanı
	1354	Alı Rıza Balaban	Denizli ağırceza mahkemesi başkanı
5	3347	Kâzım Haraççı	Adalet baş müfettişi
6	4040	İbrahim Sunuhi Arsan	İstanbul C. savcısı
7	4765	A. Emin Dazıroğlu	Ankara milli korunma mahkemesi yargıcı
	5218	Rauf Dizdar	İstanbul icra yargıcı

Eylül/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 5 inci derece Yargıçlardan (mümtazan yükselmeğe lâyık)olanlara ait defter.

1	6191	Sakıp Güran	Ceza ve Tevkif ev U. müdürü
2	5199	Salim Başol	İstanbul ağırceza mahkemesi başkanı
3	5506	Cemal Bilgin	İstanbul ceza yargıcı
4	5414	Ahmet Hamdi Öner	Ankara yargıcı
5	4903	Akil Önder	Ankara yargıcı
6	5670	Müfit Erkuyumcu	İstanbul ticaret mehkemesi itira başkanı (itirazen)
7	5678	Nuri Ülgenalp	Ad. B. Cezaişleri U.Md. Yar. ve 3. şube müdürü (itirazen)

Eylül/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 5 nci derece Yargıçlardan (Tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	5670	Müfit Erkuyumcu (İtirazen mümtaz defterine alınmıştır)	İstanbul ticaret mahkemesi başkanı
2	5789	Mehmet Kaya Kırılmaz	Manisa hukuk yargıcı
3	4723	Celâlettin Türkgeldi	İstanbul hukuk yargıcı
4	5444	Niyazi Karkazan	Yalova yargıcı
5	3665	Emin Nami Güven	Kırşehir hukuk yargıcı
6	5678	Nuri Ülgenalp (İtirazen mümtaz defterine alınmıştır)	Cezaiş. U. Md. yardımcısı ve 3. Şb. müdürü
7	622	Abdülbari Uğur	Ankara yargıcı
8	5676	Osman Nail Özkan	İstanbul yargıcı

Eylül/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 5 nci derece Yargıçlardan (Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	4263	Kâzim Göğüş	Tunçeli ceza yargıcı
2	1265	Feyzi Onay	Yalvaç hukuk yargıcı
3	7132	Zahit Öybulak	İstanbul ceza yargıcı

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
4	768	Şemsettin Aklan	Arapsun yargıcı
5	3429	Suphi Andıç	Seferihisar yargıcı
6	1416	Selâhattin Erkıvanç	Karacabey ceza yargıcı
7	5416	Orhan Nezih Babaoğlu	Sinop ceza yargıcı
8	688	Veysi Bayar	Diyarbakır ceza yargıcı
9	939	A. Muhtar Akşener	Kozan yargıcı
10	1792	Haydar Onat	Çankırı hukuk yargıcı
11	1918	Sadık Yüce	Turgutlu hukuk yargıcı

Eylül/946 sonuna kadar yükselme süresini bitire 6 ncı derece yargıçlardan (mümtazen yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	6469	Kahraman Koç	Çorum asliye hukuk yargıcı
2	2132	A. Sabri Çıtakoğlu	Ankara sulh yargıcı
3	6474	İlhan Dizdar	Tokat ağırceza mahkemesi başkanı
4	1845	Abdullah Cevdet Nuhrad	Yargıtay raportörü

Eylül/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 6 ncı derece yargıçlardan (Tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	5319	Hadi Dömer	Akhisar ceza yargıcı
2	4772	Mehmet Bilgin	Edremit ceza yargıcı
3	6035	Mefharet Sezel	İstanbul yargıcı
4	5665	Hüseyin Avni Tümerdem	İstanbul sulh yargıcı
5	1539	Hikmet Tüzer	Konya yargıcı
6	6273	Avni Ataışık	İzmir ceza yargıcı
7	1995	Alâattin Kirman	İstanbul yargıcı
8	4910	İsmail Lütfü Kaynak	Afyon Ağırceza mahkemesi üyesi
9	1690	Niyazi Hakgüden	İstanbul sulh yargıcı
10	6663	Şekip Turgut Süelkan	Ankara millî korunma mahkemesi yargıcı

Eylül/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 6 ncı derece yargıçlardan (yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	175	Hüseyin Üstel	Akseki yargıcı
2	5992	Abdulkadir Ulusoy	Eskişehir ceza yargıcı
3	1141	Hikmet Ayaz	Tokat ağırceza mahkemesi üyesi
4	5159	Emin Bilgiç	Sivas hukuk yargıcı
5	3269	Sabri Akgören	Rize ağırceza mahkemesi üyesi
6	4297	Osman Necdet Aral	Bodrum yargıcı
7	5023	Mehmet Remzi Aytekin	Çankırı Ağırceza mehkemesi üyesi
8	604	Hüseyin Cahit Gürkaş	Diyarbakır ceza yargıcı
9	5030	Mithat Tulga	Daday hukuk yargıcı
10	2110	Muhittin Kartav	Beypazarı ceza yargıcı
11	5235	Nurettin Faydagör	Urfa ceza yargıcı
12	4055	Halil Soysal	Erzurum ceza yargıcı
13	2787	Fethi Ünver	Ankara yargıcı

Eylül/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 7 nci derece yargıçlardan (mümtazen yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

Terfi Sıra No.	Sicili No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
1	6921	Şahabettin Arıç	Ankara sulh yargıcı
2	6276	Şemmas Dura	Malatya yargıcı
3	6330	Sıdkı Akyazan	Gaziantep hukuk yargıcı
4	6461	Muhittin Taylan	İzmir sulh yargıcı

Eylül/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 7 nci derece Yargıçlardan (tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	6293	Şevket Teoman	İstanbul Sulh yargıcı
2	6285	Rag'p Özgökmen	Ayancık ceza yargıcı
3	6549	Şükrü Eroğlu	Ermenak ceza yargıcı
4	6931	Sadettin Göktay	İstanbul icra yardımcı yargıcı
5	6464	Hulûsi Oskay	Dinar ceza yargıcı
6	203	Hakkı Tüzener	Denizli ağırceza mahkemesi üyesi
7	69'2	A. Belkis Uysal	Bursa ağırceza mahkemesi üyesi
8	6447	Ali Enver Dayanç	Samsun ağırceza mahkemesi üyesi
9	6460	Necati Suner	Afyon sulh yargıcı
10	67'6	Mürüvvet Doğu	Kars ağırceza mahkemesi üyesi
11	4559	Şaban Akdölek	Trabzon sorgu yargıcı

Eylül/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 7 nci derece Yargıçlardan (yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	5944	Feridun Kırmacı	Bozüyük yargıcı
2	3938	Ahmet Karaçal	Vize yargıcı
3	5'61	Arif Kartın	Keşan hukuk yargıcı
4	6472	Mustafa Önal	Alaşehir hukuk yargıcı
5	5957	Ahmet Süreyya Malkoç	Keskin ceza yargıcı
6	6'25	Selâhattin Okuroğlu	Ürgüp hukuk yargıcı
7	6268	Enveri Eğe	Gezici mahkemesi yargıcı
8	5'90	Mehmet Erdemir	Nallıhan yargıcı
9	6779	Şekip Muslu	İstanbul sulh yargıcı

Eylül/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 8 nci derece Yargıçlardan (mümtazen yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	6792	Lâmia Sezer	Bursa sulh yargıcı
2	6908	Sabriye Özgen	Yargıtay Raportörü

Eylül/946 sonuna kada yükselme süresini bitiren 8 nci derece Yargıçlardan (tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	6949	Yaşar Kozaroğlu	Malatya sulh yargıcı
2	6534	Hatice Teşrekli	Adana sulh yargıcı
3	6547	Faik Çıvga	Adana sulh yargıcı
4	6915	Sait Yener	Aksaray ceza yargıcı
5	8312	Hayri Aksoy	Isparta sulh yargıcı
6	8230	Yusuf Ziya Önel	Gümüşhane sulh yargıcı
7	5263	Şerafettin Demircioğlu	Acıpayam hukuk yargıcı

Terfi Sıra No.	Sicili No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
8	6950	Sabahat Kurtuluş	Tarsus sulh yargıcı
9	6814	Ayşe hikmet Güneymen	Adapazarı sulh yargıcı
10	8291	Tevfik Ataman	Burhaniye sulh yargıcı
11	6961	Nesip Uysal	Karaman ceza yargıcı
12	8253	Abdülmennan Akçalı	Adana sulh yargıcı
13	8190	Ziya Ergüven	Konya Ereğlisi ceza yargıcı
14	6525	Mehmet Gündoğan	Şiran sulh yargıcı
15	6799	Ahmet Çelebi	Ödemiş hukuk yargıcı
16	8231	Celâlettin Oğan	Yayladağ yargıcı
17	6620	T. Fikret Baran	Söğüt yargıcı
18	8309	Hurşit Saydam	Seben sulh yargıcı
19	6807	Saadet Targu	İstanbul sulh yargıcı
20	6925	Salim Yamaner	Gölcük sulh yargıcı
21	6585	Meryem Önsoy	Çorum ağırceza mahkemeei üyesi
22	8311	Âdil Sanal	Akşehir sulh yargıcı
22 M.	6811	Baheddin Çakıt	İzmir sulh yargıcı
23	6970	Naciye Yüngül	Çanakkale sulh yargıcı
24	6791	E. Mübeccel Uzer	Amasya sulh yargıcı
25	6559	Muhlis Çöğenlioğulları	Kırklareli ceza yargıcı
26	8268	Muammer Yazar	Artvin ceza yargıcı
27	6874	Muammer Çakaloz	Mucur yargıcı
28	8227	Abdullah Ekmen	Maden yargıcı
29	8208	Kemal Çimen	Koçarlı sulh yargıcı
30	3008	Fevzi Ayan	Çorum sorgu yargıcı
31	4868	Saim Könüman	İstanbul sorgu yargıcı İtirazen

Eylül/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 8 nci derece yargıçlardan (yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	6930	Osman Celâl Ökten	Milâs ceza yargıcı
2	6933	Mustafa Kınık	Çorum sulh yargıcı
3	6810	Saim Sutekin	Göynük yargıcı
4	8213	Lütfü Bozcalı	Edremit yaragıç yardımcısı
5	8186	Sedat Aksoy	Eskişehir sulh yargıcı
6	8322	Haydar Gür	Sındırgı yargıç yardımcısı
7	8224	Şefik Seren	Diyarbakır sulh yargıcı
8	8267	Ali Sezal	Mesudiye ya gıcı
9	8209	Hayati Şener	Çumra hukuk yargıcı
10	6689	Ali Saim İnselel	Hopa yargıcı
11	6618	Âdil Tolga	Karacasu yargıcı
12	6587	Nezihe Kolonkaya	İzmir sulh yargıcı
13	8302	Hicret Abışka	Babaeski yargıcı
14	6941	Hüseyin Ersin	Ayvacık yargıcı
15	8196	Necdet Kalelioğlu	Bandırma sulh yargıcı
16	6968	Edip Araslı	Divriği yargıcı
17	8236	Osman Tokcan	Turhal yargıcı
18	9299	Şevket Sancakoğlu	Vezirköprü sulh yargıcı
19	8222	Nuri Erkan	Keskin sorgu yargıcı

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
20	8292	Tahsin Sarıgiloğlu	Göynük sulh yargıcı
21	8229	Mehmet Taylan	Pınarbaşı yargıcı
22	8265	Kemalettin Bulut	Ilıç yargıç yardımcısı
23	8202	Ömer Altundag	Fethiye sorgu yargıcı
24	6923	Bidayet Arabul	Kalecik ceza yargıcı
25	8307	Kâmil Gümrükçüoğlu	Köyceğiz yargıcı
26	8310	Mustafa Eriç	Rize ağırceza mahkemesi üyesi Yardımcısı
27	8297	Muzaffer İnal	Kırıkhan yargıç yardımcısı
28	7114	Hafzı Benli	Anamur yargıcı
29	8269	Necati Bayraksoy	Rize ceza yargıcı
30	8294	Reşat Coşkun	Bayramiç yargıcı
31	8289	Ali Göktürk	Lalapaşa sulh yargıcı
32	6929	Hilmi Gökler	Kocaeli Ağırceze mahkemesi üyesi
33	6550	Ahmet Akbulak	Çine yargıcı
34	6526	Nurettin Ertürk	Hafik yargıcı
35	6862	Nigâr Saraçoğlu	Manisa sulh yargıcı
36	8308	Fikret Memişoğlu	Pertek yargıcı
37	6690	Muazzez Ercan	İstanbul sulh yargıcı
38	6686	Celâlettin Kan	Bitlis ceze yargıcı
39	6886	Şevki Yurtseven	Mardin sulh yargıcı
40	8210	Naci Öğuzer	Ağrı hukuk yargıcı
41	6945	Akif Köksel	Malatya hukuk yargıcı
42	4868	Saim Könüman	İstanbul sorgu yargıcı
		(İtirazen tercih defterine	alınmıştır)
43	3639	Hasan Savaş	Adapazarı sorgu yargıcı
44	4096	İsmail Fuat Aker	Beypazarı sorgu yargıcı
45	2672	Hasan Riza Alpaslan	Mut sorgu yargıcı
46	3058	Rifat Berk	Uşak sorgu yargıcı
47	4268	Hidayet Ertem	Bozüyük sorgu yargıcı
48	4122	Adil Oktay	Muğla sorgu yargıcı
49	4271	Hulki Güleç	Van sorgu yargıcı
50	4309	Halil Sükûti	Çanakkale sorgu yargıcı
51	4576	İhsan Tümkan	Edirne sorgu yargıcı
52	4496	A.Hamdi Onur	Gelibolu sorgu yargıcı
53	4488	Eyüp Sabri Uğur	M. Kemalpaşa sorgu yargıcı
54	4937	Emin Sönmez	Eekişehir sorgu yargıcı
55	4999	Necip Nadir Omay	Siirt sorgu yargıcı
56	5239	İlhami Çetin	Çankırı sorgu yargıcı
57	5114	Necmettin Cantürk	Antalya sorgu yargıcı
58	5255	Alim Şakar	Seferihisar sorgu yargıcı
59	4553	Celâlettin Ayhan	Demirci sorgu yargıcı
60	2861	Ziya Onat	Nazilli sorgu yargıcı
61	5350	Hüseyin Elgin	Sandıklı sorgu yargıcı
62	4875	Kâmil Kutlay	Bolu sorgu yargıcı

Terfi Sıra No.		Sicil N.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
62	M.	4934	İlhami Giray	Korkuteli sorgu yargıcı İtirazen)
63		4949	Memduh Özdemir	Karaman sorgu yargıcı
64		5497	Şerafettin Tunçalp	Akhisar sorgu yargıcı
65		5550	Cemil Atalay	Ünye sorgu yargıcı
66		5608	Rasim Baykan	Boğazlıyan sorgu yargıcı
67		5632	Hakkı Ağar	Maraş sorgu yargıcı
68		5630	Fehmi Okutan	Tarsus sorgu yargıcı
69		5522	Seyfettin Tekinalp	Bor sorgu yargıcı
70		5769	M Emin Tepebaşlı	Mudurnu sorgu yargıcı
71		5903	Şefik Ulukan	Şarköy sorgu yargıcı

Eylül/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 9 ncu dereceyargıçlardan (Tercihan Yükselmege layık) olanlara ait defter

1	8286	Enver Baytok	Çorum Ağırceza mahkemesi üyesi
2	6087	Hakkı Ün	Giresun yargıç yardımcısı
3	8370	Bahattin Tulunay	Ölemiş Ağırceza mahkemesi üyesi
4	7970	Samih Bingöl	Yalova sorgu yargıcı
5	8277	Sait Şahenk	Eskişehir yargıcı

Eylül/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 9 ncu derece Yargıçlardan (Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	6123	Halil Kalvoncu	Erdek yargıcı
2	6561	Fahrettin Doğu	Saray yargıcı
3	8303	Abdullah Tanyel	Kadınhan yargıç yardımcısı
4	8898	Kemalettin Nimbıyıkoğlu	Elmalı sulh yargıcı
5	8463	Celâl Dinç	Besni yargıc
6	8092	Hüseyin Göklevent	Mut yargıcı
7	6875	Hüseyin İyigün	Erzurum Ağırceza mahkemesi üyesi
8	8131	Ali Şerefli	Torul sulh yargıç yardımcısı
9	8075	Ural Çeşmeli	Beybazarı ceza yargıcı
10	8137	Mustafa Kayganacıoğlu	Tosya ceza yargıcı
11	8134	Tevfik Sayıner	Karhova sulh yargıç yardımcısı
12	8128	Kâzım Boztepe	Bolu sulh yargıcı
13	8892	Yılmaz Dereli	Ankara sulh yargıcı
14	2552	Necati Gökmen	Bozcaada sorgu yargıcı
15	5458	Azmi Otyakmaz	Suşehri sorgu yargıcı
16	4789	Rahmi Tekin	Marmaris sorgu yargıcı

Eylül 946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 10 ncu derece yargıç yardımcılarından (Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	8172	Şinasi İdemen	Burdur yargıç yardımcısı
2	9603	Sami Soylu	Ermenek yargıç yardımcısı
3	9587	Necip Ergil	Avanos yargıç yardımcısı
4	9436	Bahtiyar Karaçay	Bitlis yargıç yardımcısı
5	9520	Fikret Eğilmez	Karadeniz Ereğlisi yargıç yardımcısı

340

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
6	9492	Nimetullah Haydaroğlu	Bitlis yargıç yardımcısı
7	9577	Bahri Pehlivanlıoğlu	Bilecik yargıç yardımcısı
8	8686	Erdoğan Ulnğ	Maden yargıç yardımcısı
9	9539	Şerafettin Arslanoğlu	Seyitgazi yargıc yardımcısı
10	9548	Fahri Peker	Karaman yargıç yardımcısı
11	9573	Ahmet Uğur	Erzurum yargıç yardımcısı
12	8570	Ertuğrul Ağalar	Burdur yargıç yardımcısı
13	8581	Turgut Ertem	Afşin yargıç yardımcısı
14	8706	Kemal Sağlık	Kırklareli yargıç yardımcısı
15	8717	Muzaffer Öcel	Kurtalan yargıç yardımcısı
16	9419	Raif Elmadağ	Akşehir yargıç yardımcısı
17	9437	Saadettin Kıymaz	Taşköprü yargıç yardımcısı
18	9463	Mustafa Tığlı	Salihli yargıç yardımcısı
19	9472	Ali Aydın	Maraş yargıç yardımcısı
20	9475	İlhan Yiğit	Aksaray yargıç yardımcısı
21	9538	Ekrem Karayel	Ağrı yargıç yardımcısı
22	9547	Turan Keskin	Ağrı yargıç yardımcısı
23	9582	Aytekin Tüzünataç	Eğirdir yargıç yardımcısı
24	9595	Ali Özgüneş	Bandırma yargıç yardımcısı
25	9596	Şev ketTümer	Nusaybin yargıç yardımcısı
26	8015	Hüseyin Önder	Cide yargıç yardımcısı
27	9361	Yahya Gökçedağ	Sarayköy yargıç yardımcısı
28	9434	Hilmi Serez	Keskin yargıç yardımcısı
29	9461	Mesut Akan	Kulp yargıç yardımcısı
30	9498	Salâhattin Özsancak	Abana yargıç yardımcısı
31	9522	Orhan Necdet Erdoğan	Tatvan yargıç yardımcısı
32	9550	Mehmet Çakıroğlu	Taşova yargıç yardımcısı
33	9578	Savni Gizligöz	Edirne yargıç yardımcısı
34	9581	Tarık Doğruer	Cizre yargıç yardımcısı
35	9617	Mevlût Mehmet Ocakcıoğlu	Urfa yargıç yardımcısı
36	9632	Turgut Koç	İncesu yargıç yardımcısı
37	8585	Abdullah Manay	Burhaniye yargıç yardımcısı
38	9537	Cemalettin Pehlivanlı	Gercüş yargıç yardımcısı
39	9435	Mehmet Aralp	Van yargıç yardımcısı
40	9444	Sezai Atasagun	Gölpazarı yargıç yardımcısı
41	9598	Suphi Alagün	Malatya yargıç yardımcısı
42	8596	İskender Aydınoğlu	Sason yargıç yardımcısı
43	8705	Hilmi Erdemir	Çıldır yargıç yardımcısı
44	9535	Orhan Ertuğrul	Çanakkale yargıç yardımcısı
45	9619	Halit Ayhan	Bismil yargıç yardımcısı
46	8571	Adnan Önelçin	Kozan yargıç yardımcısı
47	8702	Ziya Saygıner	Kangal yargıç yardımcısı
48	9519	Âdil Sağıroğlu	Gürpınar yargıç yardımcısı
49	8713	Orhan Soysal	Arapkir yargıç yardımcısı
50	9533	Nuri Cürcen	Karadeniz Ereğlisi yargıç yardımcısı

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
51	9597	Talât Kodal	Rize yargıç yardımcısı
52	9606	Hamdi Sölpük	Savur yargıç yardımcısı
53	9418	Emin İnanç	Silvan yargıç yardımcısı
54	9447	Fethi Beçel	Siirt yargıç yardımcısı
55	9460	Nurettin Sonuvar	Hizan yargıç yardımcısı
56	9465	Orhan Arık	Niksar yargıç yardımcısı
57	9536	Nusret Ozanalp	Oltu yargıç yardımcısı
58	9607	İsmail Ünlü	Tekirdağ yargıç yardımcısı
59	9543	Esat Bozbay	Artova yargıç yardımcısı
60	8703	İbrahim Özer	Mardin ağırceza mahkemesi üyesi
61	9443	Sıdkı Tunçer	Kalan yargıç yardımcısı
62	8701	Fevzi uçar	Iğdır yargıç yardımcısı
63	9462	Behçet Kayaalp	Ercüş yargıç yardımcısı
64	8613	Ahmet Oğuz	Van yargıç yardımcısı
65	8569	Salâhattin İyigün	Eskipazar yargıç yardımcısı
66	9530	Memduh Oktav	Kars yargıç yardımcısı
67	9599	Orhan Etemoğlu	Kars yargıç yardımcısı
68	9417	Cevdet Saygın	Bingöl yargıç yardımcısı
69	9440	İnsan Polat Ünüvar	Hınıs yargıç yardımcısı
70	9404	Riza Düzceer	Şavşat yargıç yardımcısı
71	8712	Nahit Üstün	Osmancık yargıç yardımcısı
72	9549	Namık Tan	Vezirköprü yargıç yardımcısı
73	9621	Hasan Günay	Kocaeli yargıç yardımcısı
74	8565	Nihat Karacadağ	Tekma yargıç yardımcısı
75	9495	Hulûsi Bolay	Siirt yargıç yardımcısı
76	8602	Hüseyin Uzuncukoğlu	Örtülü yargıç yardımcısı
77	8956	Macit Yörük	Derik yargıç yardımcısı
78	9565	Esat Aydın	Siirt yargıç yardımcısı
79	9618	Reşit Aksoy	Gölköy yargıç yardımcısı
80	8599	Şevket Baysanoğlu	Başkale yargıç yardımcısı
81	7675	Mustafa İlgün	Posof yargıç yargıç yardımcısı
82	7957	Feyzi Esatoğlu	Muş yargıç yardımcısı

342

Eylül'sonuna kadar yükselme süresini bitire 5 nci derece savcılardan (mümtazen yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
1	5463	Cemil Ulusal	Gaziantep C. savcısı
2	5201	Talât Karay	Ankara millî korunma mahkemesi savcısı

Eylül/946 sonuna kakar yükselme süresini bitiren 6 nci derece savcılardan (mümtazen yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	6281	Radi Ökbay	Kütahya C. savcısı
2	6295	Rüştü Üskent	Manisa C. savcısı
3	6319	Kemal Sahir Kururluoğlu	C. Başsacı yardımcısı

Eylül/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 6 nci derece savcılardan (tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	5542	Bahattin Ülkücü	C. Başsavcı yardımcısı
2	6658	Hamdi Yılmaz Ertekin	Muş C. Savcısı

Eylül/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 7 nci derece savcılarlardan (Mümtazen yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	6726	Şinasi Beken	Bursa C Savcı başyardımcısı
2	6952	Cemal Yücel	Vezirköprü C. Savcısı

Eylül/946 sonuna kakzr yükselme süresini bitiren 7 nci derece savcılardan (Tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	62 0	Kudret Karabay	Bergama C. Savcısı
2	6922	Şükrü Saka	Düzce C Savcısı
3	7192	Osman Cemal Oğuzoğlu	Ankara C. Savcı yardımcısı
4	6938	Kadri Karafakıoğlu	İzmir millî korunma mahkemesi Savcı yardımcısı
5	6936	Hayrünnisa Fer	C. Başsavcısı yardımcısı

Eylül 946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 8 nci derece Savcılardan (Mümtazen yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	6522	Ömer Könü	Konya C. Savcı yardımcısı
2	8251	Sabahattin Köksal	Akşehir C.Savcı yardımcısı
3	6928	Hilmi Arca	İstanbul C. Savcı yardımcısı
4	6548	Şinasi Akın	Maden C. Savcısı
5	6622	Selâmi Akdağ	İstanbul Millî Korunma Mahkemesi Savcı yardımcısı
6	8214	Yavuz Fındıkgil	İstanbul C.Savcı yardımcısı (İtirazen)

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
		Eylül/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 8 nci derece Savcılardan (Tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.	
1	6602	Murat İsmet Peksoy	Muğla C.Savcı yardımcısı
2	8290	Selâhattin Ersöz	Kütahya C.Savcı yardımcısı
3	8279	Yusuf Binatlı	Uşak C Savcı yardımcısı
4	8330	Hayrettin Sezik	Kayseri C.Savcı yardımcısı
5	8200	Nadir Alpay	Tokat C. Savcı yardımcısı
6	8283	Orhan Töre	Geyve C Savcı yardımcısı
7	6890	Hüseyin Tüzemen	Elmalı C.Savcı yardımcısı
8	6721	Ahmet Esat Arısel	Bolu C.Savcı yardımcısı
9	8321	Fethi Özdural	Zile C.Savcı yardımcısı
10	6920	Haydar Cavit Timur	C Başsavcı yardımcısı
11	6633	Ali Nihat Tunçay	Karacabey C.Savcısı
12	8212	Remzi Küçükömeroğlu	Gümüşhane C Savcısı
13	6935	Hikmet Eğinlioğlu	Turgutlu C Savcısı
14	8214	Yavuz Fındıkgil	İstanbul C.Savcı yardımcısı
		(İtirazın Mümtaz defterine alınmıştır)	
15	6927	Yeredoğ Kişioğlu	Kandıra C Savcı yardımcısı
16	6533	İsmail Çimenoğlu	Nizip C. Savcı yardımcısı
17	8306	Fahrettin Öztük	Ankara C.Savcı yardımcısı
18	6830	Saime Aksoylar	Kayseri C Savcı yardımcısı
19	8228	İzzettin Arıkan	Ayancık C.Savcısı
20	8324	Esat Yunatcı	Beypazarı C Savcısı
21	8293	Mustafa Kumbar	Niksar C.Savcı yardımcısı
22	5743	Kemal Ataizi	Kayseri C Savcı yardımcısı
23	8197	Ömer Yüce	Kırıkkale C.Savcısı
24	6619	Ali Alan	Çivril C.Savcı yardımcısı
25	8199	Cemalettin Ulusoy	Bor C,Savcısı
26	6801	Suat Özdoğru	İstanbul C.Savcı yardımcısı
27	8211	Şemsettin Güney	Acıpayam C.Savcı yardımcısı
		Eylül/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 8 nci derece Savcılardan (Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.	
1	8266	Hüseyin Amucaoğlu	Karamürsel C Savcı yardımcısı
2	7858	Şefik Simav	Saray C.Savcısı
3	8301	Nihat Bilikser	Niğde C.Savcı yardımcısı
4	8304	Abdullah Sünnetçioğlu	Söke C Savcı yardımcısı
5	8189	Riza Gökçe	Elâzığ C.Savcı yardımcısı
6	8323	Rauf Denker	Hassa C,Savcısı
7	6621	Cevdet İlter	Zonguldak C Savcı yardımcısı
8	8191	Faik Biçen	Sandıklı C.Savcısı
9	6717	Ahmet Mithat Anıl	Aksaray C.Savcı yardımcısı
10	8223	Cevdet Can	Konya Ereğlisi C.Savcısı
11	6560	Bedri Özkaya	İstanbul Millî Korunma mahkemesi Savcı yardımcısı

344

Terfi Sıra No.	Sicili No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
12	6948	Hüseyin Sakallı	Bayramiç C Savcısı
13	8252	Hilmi Kandilci	Daday C.Savcı yardımcısı
14	8233	Şakirettin Kazancı	Hopa C.Savcı yardımcısı
15	8217	Emin Kutlay	Tire C.Savcı yardımcısı
16	8181	Lütfi Baysal	Kula C.Savcısı
17	6934	Ali Nihat Üney	Göynük C Savcısı
18	8325	Riza Sönmez	Edirne C Savcı yardımcısı
19	8180	Ertuğrul Ayçin	Uluborlu C.Savcısı
20	6554	Nail Sakıp Güneş	Kırıkhan C.Savcısı
21	6551	Fahri Kozan	İstanbul C Savcı yardımcısı
22	8250	Nuri Gökbalkan	Erdek C Savcı yardımcısı
23	8198	Ahmat Adaman	Van C.Savcısı

Eylül/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 9 ncu derece Savcılardan (Tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	8107	Bekir Karahan	Develi C.Savcısı (İtirazen)

Eylül/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 9 ncu derece Savcılardan (Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	8629	Mustafa Güray	Kastamonu C.Savcı yardımcısı
2	6804	Kemalettin Erk	Kızılcahamam C.Savcısı
3	8107	Bekir Karahan	Develi C.Savcısı
		(İtiraze tercih defterine alınmıştır)	
4	8421	Ali Vural	Burdur C Savcı yardımcısı
5	8864	Mehmet Yavuz	Muğla C Savcı yardımcısı
6	8140	Fahrettin Akşar	Millâs C Savcısı
7	8085	Celâl Öncel	Mihalıççık C.Savcısı

Eylül/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 10 ncu derece Savcı yardımcılarından (Tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	7473	Muzaffer Temur Dramur	Ankara Millî Korunma mahkemesi Savcı yardımcısı (İtirazen)

Eylül/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 10 ncu derece Savcı yardımcılarından (Tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	7473	M.Timur Dramur	Ankara Millî Korunma mahkemesi Savcı yardımcısı
		(İtirazen Tercih defterine alınmıştır)	
2	8619	İhsan Ersezer	Yenişehir C Savcı yardımcısı
3	7579	Orhan İzgi	Midyat C.Savcı yardımcısı
4	9604	Mehdi Atalay	Nazimiye C.Savcı yardımcısı
5	8575	Müfit Berker	Cizre C. Savcı yardımcısı
6	8608	İsmail Boyacıoğlu	Boğazlıyan C.Savcı yardımcısı

Terfi Sıra No.	Sicil No.	Adı ve Sovadı	Memuriyeti

defterine ek: askerlikleri dolayısile 4379 sayılı kanundan Eylûl/ 946 sonuna kadar yükselme süresini bitirenlerin istifade ettirilen 10 ncu derece Yargıç Yardımcılarından (Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	9392	Murat Bilgin	Bitlis yargıç yardımcısı
2	9656	Sami Öktem	Yıldızeli yargıç yardımcısı
3	9403	Abdurrahman Kavak	Ardahan yargıç yardımcısı
4	9580	Vahdettin Oktay	Kargı yargıç yardımcısı
5	9602	Selim Leplebici	Karaisalı yargıç yardımcısı
6	9648	Mehmet Uzlan	Orhaneli yargıç yardımcısı
7	9666	Mehmet İhsan Çeviköz	Kaş yargıç yardımcısı
8	9685	Ahmet Nihat Baran	Biga yargıç yardımcısı
9	9664	Niyazi Uysal	Tuzluca yargıç yardımcıs
10	8778	Ömer Araz	Aşkale yargıç yardımcısı
11	9610	Zeki Tüzün	Uluborlu yargıç yardımcsı
12	9644	Hüseyin Sıdar	Erzurum yargıç yardımcısı
13	9665	Nihat Ataç	Keban yargıç yardımcısı
14	9668	Muzafferettin Bilginer	Seydişehir yargıç yardımcısı
15	8178	Mehmet Kayran	Bingöl yargıç yardımcısı
16	9672	Azmi Sağır oğlu	Hopa yarğıç yardımcısı
17	9686	Ahmet Kurşun	Karapınar yargıç yardımcısı
18	9643	Mehmet Kovancı	Doğubayazıt yargıç yardımcısı
19	9650	Enver Akçakaya	Midyat yargıç yardımcısı
20	9684	.Kemal Türkoğlu	Kilis yargıç yardımcısı
21	9689	Fahir Necmettin Giritlioğlu	Kemah yargıç yardımcısı
22	9614	Edip Üstün	Bulanık yargıç yardımcısı
23	9645	Nihat Erdivanlı	Şereflikoçhisar yargıç yardımcıs
24	9680	Nihat Baykal	Çarşamba yarğıç yardımcısı
25	9694	Muzaffer Akgün	Mutki yargıç yardrmcısı
26	9700	Münci Giz	Çarşamba yargıç yardımcısı
27	9651	Hakkı Erdoğan	Şemdinli yargıç yardımcısı
28	9690	Reşat Onurer	Boğazlıyan yargıç yardımcısı
29	9591	Selâhattin Güvenç	Palu yargıç yardımcısı
30	9697	Kâmal Açıkalp	Gümüşhane yargıç yardımcısı
31	9658	Zühtü Çidam	Ağrı yargıç yardımcısı
32	9704	Hakkı Moilvalıoğlu	Anamur yargıç yardımcısı
33	9696	Alâattin Derin	Rize Ağırceza mahkemesi üye yardımcısı
34	9699	Nihat Su	Harran yagrıç yardımcısı
35	8808	Ahmet Emin Güneş	Arpaçay yargıç yardımcısı

346

Terfi Sıra No.	Sicili No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
7	9446	Fikret Gündoğan	Malatya C.Savcı yardımcısı
8	9612	Cemal Yayvak	Osmancık C.Savcı yardımcısı
9	9633	Fikri Kulan	Besni C.Savcı yardımcısı
10	9442	Sadık Selçuk	İnebolu C Savcı yardımcısı
11	8751	Lütfi Sağlat	İncesu C.Savcı yardımcısı
12	9412	Müfit Birsen	İspir C.Savcı yardımcısı
13	9620	Talât Arat	Göksun C.Savcı yardımcısı
14	9518	Faruk Tipi	Bingöl C Savcı yardımcısı
15	9406	Esat Üstün	Çermik C Savcı yardımcısı

Askerlikleri dolayısile 4379 sayılı kanundan istifade ettirilen 10 ncu derece Savcı yardımcılarından(Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter. Eylül/946 sonuna kadar süresini bitirenlerin defterine EK:

1	9609	Fuat Doğuç	Çiçekdağ C Savcısı yardımcısı
2	8724	Vedat Mengi	Tunceli C Savcısı yardımcısı
3	9613	Naci Türemen	Yozgat C.Savcı yardımcısısı
4	9646	Hasan Çalım	Karapınar C.Savcı yardımcısı
5	9709	Rafet Acerol	İslâhiye C.Savcı yardımcısı
6	9615	Aziz Erkü	Kadirli C.Savcı yardımcısı
7	9616	Cemalettin Tomruk	Akdaağmadeni C.Savcı yardımcısı
8	8645	Nazmi Biber	Andırın C.Savcı yardımcısı
9	8635	Şükrü Binbir	Kars C. Savcı yardımcısı
10	8792	Enver Çevik	Nuseybin C.Savcı yardımcısı
11	8794	İbrahim Pamukçu	Alucra C.Savcı yardımcısı
12	9692	Abdullah Tunççer	Bayburt C.Savcı yardımcısı
13	9647	Fahri Akın	Iğdır C.Savcı yardıncısı
14	9701	İbirahim Tanan	Poshof C.Savcı yardımcısı

Terfi Sıra No.	Sicili No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti

Aralık/946 sonuna kadar ikinci sınıfta yükselme süresinin bitirenlere ait defter

	3595	Cemil Tüzemen	İzmir toplu milli korunma mahkemesi başkkanı itirazen)

Aralık/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 5 nci derece yargıçlardan (Tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	5240	Sıtkı Şefkatlioğlu	Kadıköy asliye hukuk yargıcı
2	5590	Nezahat Göreli	Ânkara yargıcı

Aralık/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 6 ncı derece yargıçlardan (tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	5583	İzzet Gür	İstanbul yargıcı
2	6468	Celâl Varol	İzmir yargıcı
3	6459	Kâzım Karay	İstanbul sulh yargıcı
4	6437	Zühtü saka	Niğde yargıcı

Aralık /946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 7 nci derece yargıçlardan (tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	6537	Piraye Pilâvoğlu	İzmir Ticaret Mahkemesi üyesi
2	6452	Hâmit Köseahmetoğlu	Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Ev. U. Müdürlüğü yardımcısı ve 2. Şube Müdürü

Aralık/946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 7 nci derece yargıçlardan (yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	6727	Hilmi Davazlıgil	İstanbul sulh yargıcı
2	6724	Bedia söylemez	İstanbul sulh yargıcı

Aralık /946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 8 nci derece yargıçlardan (tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	8911	Hayri Çobanoğlu	İstanbul sulh yargıcı

Aralık /946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 8 nci derece yargıçlardan (yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	6523	Hasan Mülâyim	Kadirli yarıgcı

Aralık /946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 9 ncu derece yargıçlardan (Mümtazen yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	8464	Kemal Onsun	Ankara sulh yargıcı

Aralık /946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 9 ncu derece yargıçlardan (yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	8476	Fuat Fırat	Yozgat sulh yargıcı
2	6828	Rasim Teomanuz	Beyşehir ceza yargıcı
3	8461	Hızır Cergiz	Darende yargıcı
4	8457	Naci Toros	Çıbık yargıcı
5	8443	Ahmet Karan	Alanya hukuk yargıcı

348

Terfi Sıra No.	Sicili No.	Adı ve Soyadı	Memuriyeti
6	8995	Zeki Yılmazer	Yayladağ yargıç yardımcısı
7	8735	Necdet Haker	Kocaeli sulh yargıcı
8	8548	Kâmil Tamuça	Behisni sorgu yargıcı (İtirazen)

Aralık /946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 10 ncu derece yargıç yardımcılarından (Tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	8533	Kâmil Ergüney	Of yargıç yardımcısı
2	6790	Nimet Onan	Ankara yargıç yardımcısı

Aralık /946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 10 ncu derece yargıç yardımcılarından (yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	8936	Vedat Arıkan	Bartın yargıç yardımcısı
2	9010	Aziz Bulut	Şebinkarahisar yargıç yardımcısı
3	8580	Zeki Tekin	Bergama yargıç yardımcısı
4	8929	Refik İnan	Mesudiye yargıç yardımcısı
5	7066	Rahmi Özer	Kırıkkale yargıç yardımcısı
6	9007	Ahmet Karahan	Edremit yargıç yardımcısı
7	8944	Nihat Özbek	Bursa yargıç yardımcısı
8	9038	İrfan Ergen	Ayaş yargıç yardımcısı
9	8996	Sacit Çetintaş	Kuşadası yargıç yardımcısı
10	8941	Cevat selçuk	Bolu yargıç yardımcısı
11	8966	Emin Tolga	Kütahya yargıç yardımcısı
12	9017	Mehmet Arzuman	Gördes yargıç yardımcısı
13	9025	Celâl Tunca	Çekerek sulh yargıç yardımcısı
14	9045	Samih Akgöl	Gümüşhacıköy yargıç yardımcısı

Aralık /946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 7 nci derece savcılardan (tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	6954	Ahmet Erdoğdu	Kars C. Savcısı

Aralık /946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 8 nci derece savcılardan (Yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	8113	Tarık Onan	İstadbul C. Savcı yardımcısı

Aralık /946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 9 ncu derece savcılardan (Tercihan yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	8480	Senih Sarpkaya	Yalova C. Savcısı
2	8460	Şakir Doğan	Adana C. Savcı yardımcısı
3	8419	Mithat Surgur	Merzifon C. Savcı yardımcısı
4	8521	Mehmet Suphi Cebe	Eskişehir C. Savcı yardımcısı

Aralık /946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 9 ncu derece savcılardan (yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter

1	8149	Nedim Çermikli	Karadeniz Ereğlisi C. Savcısı
2	8509	Naim Gilisiralıoğlu	Çumra C. Savcı yardımcısı
3	8356	Ertuğrul Tozman	Gümüşhacıköy C. Savcı yardımcısı

Aralık /946 sonuna kadar yükselme süresini bitiren 10 ncu derece savcı yardımcılarından (yükselmeğe lâyık) olanlara ait defter.

1	9006	Nusret Kirişcioğlu	Çanakkale C. Savcı yardımcısı
2	8954	Behçet Ertürk	Ankara Millî Korunma Mahkemesi savcı yardımcısı
3	8998	Zeynelabidin Önertaç	Haymana C. Savcı yardımcısı
4	8975	Ekrem Subaşı	Karacasu C. Savcı yardımcısı
5	9002	Namık Erbay	Zonguldak C. Savcı yardımcısı